

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΦΕΕΗ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΩΝ

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ

ΦΟΙΝΙΣΣΑΙ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Ν. ΠΟΡΙΩΤΗ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΦΕΕΗ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΦΕΞΗ
ΑΡΧΑΙΩΝ | ΕΛΛΗΝΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ΦΟΙΝΙΣΣΑΙ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ

Ν. ΠΟΡΙΩΤΗ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΦΕΞΗ

1911

ΘΕΜΑ ἔχει ἡ παροῦσα τραγωδία τὰ γενόμενα κατὰ τὴν ἐκστρατείαν τῶν Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας. Ἐπεγράφη δὲ «Φοίνισσαι» ἐκ τοῦ χοροῦ τῶν παρθένων, αἵτινες πεμφθεῖσαι ἐκ Τύρου ὑπὸ τῶν Ἀγγοριδῶν εἰς τοὺς Δελφοὺς ὡς δοῦλαι τοῦ ἱεροῦ τοῦ Ἀπόλλωνος, ἀπεκλεισθήσαν εἰς τὰς ἐξαίφνης πολιορκηθείσας Θήβας. Θέλουσα πρὸ τῆς μάχης ἡ Ἰοκάστη νὰ συνδιαλλάξῃ τοὺς ἐκ τοῦ υἱοῦ Οἰδίποδος υἱούς τῆς Ἐτεοκλῆ καὶ Πολυνεΐκην, ἀπέτυχεν. Καὶ ἡ μὲν πόλις ἐσώθη, διότι ὁ τοῦ Κρέοντος υἱὸς Μεναικεύς, ἐσφάγη αὐτόχειρ, ὡς εἶχε χρησιμοδοτήσει ὁ Τειρεσίας, θυμὰ ελαστήριον εἰς τὸν πάλαι φονευθέντα ὑπὸ τοῦ Κάδμου ἱερὸν δρᾶκοντα, ἔπεσαν δὲ νεκροὶ οἱ στρατηγοὶ τῶν Ἀργείων. Ἀλλὰ μονομαχήσαντες οἱ περὶ τῆς βασιλείας ἐρίζοντες ἀδελφοὶ ἐφόνευσαν ἀλλήλους, ἐπὶ δὲ τῶν νεκρῶν αὐτῶν ἠυτοκτόνησεν ἡ μήτηρ Ἰοκάστη. Καὶ ταύτης ὁ ἀδελφός, ὁ Κρέων, ἐνῶ θρηνοῦσα ἡ Ἀντιγόνη ἐκόμιζε τοὺς νεκροὺς πρὸς τάφην, καταλαβὼν τὴν ἀρχήν, τὸν μὲν Ἐτεοκλῆ θάπτει, τὸν δὲ Πολυνεΐκην ἀταφον ρίπτει, καὶ τὸν αἴτιον τῶν δεινῶν, τὸν Οἰδίποδα, ἐξόριστον ἀπελαύνει μετὰ τῆς θυγατρὸς Ἀντιγόνης.

Ἀνομολογεῖται δ' ἔκπαλαι τὸ δρᾶμα τοῦτο τοῦ Εὐριπίδου ὡς «τῶν ἄγαν ἐξαιρέτων, διανοαῖς καὶ γνώμαις πολλαῖς καὶ καλαῖς καὶ ποικίλαις ἀνθούν καὶ μεταχειρίσει ἀρίστη καὶ διὰ πάντων ἀκμάζον», καὶ «περιπαθὲς ἄγαν», καὶ «ταῖς σκηνικαῖς ὄψεσι κάλλιστον».

Εἰς τὴν παροῦσαν μετάφρασίν του ἡ ἀντιστοιχία τῶν στίχων ἐμετρήθη κατὰ τὸ ἐκδοθὲν ἐν τῇ Ζωγραφεῖᾳ Βιβλιοθήκῃ κείμενον ἐξ ἑρμηνείας καὶ ἀναγνώσεως τοῦ Δημητρίου Ν. Βερναρδάκη.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ

ΙΟΚΑΣΤΗ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ
ΑΝΤΙΓΟΝΗ
ΧΟΡΟΣ ΦΟΙΝΙΣΣΩΝ ΠΑΡΘΕΝΩΝ
ΠΟΛΥΝΕΙΚΗΣ
ΕΤΕΟΚΛΗΣ
ΚΡΕΩΝ
ΜΕΝΟΙΚΕΥΣ
ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ
ΑΓΓΕΛΟΣ
ΕΤΕΡΟΣ ΑΓΓΕΛΟΣ
ΟΙΔΙΠΟΥΣ

ΑΦΩΝΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

ΜΑΝΤΩ. — ΔΟΥΛΟΙ. — Η ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ. —
Η ΝΕΚΡΙΚΗ ΠΟΜΠΗ. — ΛΑΟΣ.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

Φ Ο Ι Ν Ι Σ Σ Α Ι

Μ Ε Ρ Ο Σ Α'

ΣΚΗΝΗ.—Τὰ δίπατα προτύλαια τοῦ παλατιοῦ τῆς Θήβης. Ἀνοίγεται ἡ θύρα καὶ προβαίνει ἡ **ΙΟΚΑΣΤΗ**, ἀκκουμπώντως σὲ ραβδί, στὰ μαῦρα φορεμένη, καὶ μὲ κουρεμένη κόμη.

ΙΟΚ. ὦ ἐσὺ ποῦ λάμνεις τὸ δρόμο τῶν ἄστρων
τοῦρανοῦ, καὶ σὲ δίφρα χρυσοστόλιστα,
Ἥλιε, καβάλλα ἐσὺ, κυλᾶς τὴ φλόγα
μὲ γλήγορες φοράδες,—ὦ τί δύστυχη
στὴ Θήβα τίναξες ἀχτίνο, κείνη
τὴ μέρα ποῦ ἔφτασ' ἐδῶ ὁ Κάδμος, φεύγοντας
ἀπ' ἀκρογιαλίας τῆς Φοινίκης! Τότε,
σὰν πῆρε αὐτὸς τὴν Ἀρμονία, τῆς Κύπριδας
τὴν κόρη, τὸν Πολύδωρο παιδί του
βλάστησε· καί, λένε, ἀπ' αὐτὸν ὁ Λάβδακος
γεννήθη, καὶ ἀπ' αὐτὸν ὁ Λάιος. Μὰ κόρη
τοῦ Μενοικέα ἀκούγουμαι ἐγώ, καὶ ὁ Κρέοντας

μοῦ εἶν' ἀδερφὸς ἀπὸ μάννα, κ' Ἰοκάστη
 μὲ κράζουσιν—ἔτσι μ' ἔβγαλε ὁ πατέρας μου.

Κι ὁ Λάϊος μὲ πῆρε· καὶ ἄτεκνος ὄντας,
 πού χρόνια μὲ εἶχε στὸ παλάτι ταίρι του,
 πάει καὶ ρωτᾷ τὸ Φοῖβο, καὶ γυρεύει
 κίολα ἀγόρια παιδιὰ νὰ δῆ τὸ σπίτι μας.

Καὶ εἶπε ἐκεῖνος· «ὦ βασιλιὰ τῆς Θήβας
 τῆς πολυφόραδης, μὴ σπεύρης ὄργωμα
 παιδιῶν, στοῦ θεοῦ τὸ πείσμα, γιατί ἂν κάμης
 γιό, θὰ σὲ θανατώσῃ τὸ βλαστάρι σου,
 κι ὅλο τὸ σπίτι σου θὰ πλέψῃ στὸ αἷμα.»

20

Μ' αὐτός, στὴ σάρκα δοσμένοσ καὶ πέφτοντας
 στὴ μέθη, παιδοσπόριτε μαζί μου,
 καὶ σὰν τὸσπειρε, τὸννοιωσε τὰμάρτημα
 καὶ τοῦ θεοῦ τὴν προφητεία,—τὸ βρέφος,
 στὸ λιβάδι τῆς Ἥρας καὶ στὸ ἀκρόβουνο
 τοῦ Κιθαιρώνα, στοὺς βοσκούς τὸ δίει
 νὰ τὸ ρίξουν τὸ βρέφος, πού τὸ κάρφωσε
 μὲ σοῦβλεσ σιδερένιεσ ἀπ' τίσ φτέρνεσ,—
 κ' ἔτσι τὸ φώναζε ἡ Ἑλλάδα «Οἰδίποδα».

Μὰ τὸδραν οἱ ἀπελάτεσ τοῦ Πολύβου,
 καὶ σπίτι ἅμα τὸ πήγαν, τὸ ἀπιθώσανε
 στὰ χέρια τῆσ κυρᾶσ τουσ. Καὶ τὴ γέννα
 τὴ δικὴ μου, αὐτὴ στὸ βυζί' τῆσ ἔβαλε,
 κι ὁ ἄντρασ τῆσ τὴν πιστεύει γιὰ λεχώνα.

30

Καὶ μὲ ξανθὰ μάγουλα, ἅμα λεβέντωνε
 πιά ὁ γιόσ μου, ἢ τὸννοιωτε μόνοσ του, ἢ ἀπ' ἄλλον
 τᾶκουσε, γιὰ νὰ μάθη ποιοί τὸν κάμανε,
 τραβοῦσε πρὸσ τοῦ Φοῖβου τὸ παλάτι,—

κι ὁ ἄντρας μου ὁ Λάϊος, νὰ μάθη σκαλίζοντας
γιὰ τὸ ριγμένο ἀγόρι, ἂν πια δὲ ζοῦσε.

Καὶ οἱ δύο, τὰ πόδια τους συναπαντήσανε
στὸ δρόμο τὸ σκισμένο τῆς Φωκίδας.

Κι ὁ τροχολάτης τοῦ Λάϊου τὸν πρότταξε·
«μέριαζε, ξένε, μπρὸς στοὺς βασιλιάδες!»

40

Μὰ ἐκεῖνος πρόβαινε, ἄλαλος, περήφανος.

Καὶ μὲ τὰ νύχια τους, νά, τὰ πουλάρια
τοῦ ἀλικοβάφουν τῶν ποδιῶν τοὺς τένοντες.

Ἔτσι,—μὰ τί νὰ λέγω ὅ,τι εἶν' ἀπόξω
ἀπὸ τις συφορές μου;—τὸν πατέρα του
σκοτώνει ὁ γιός, καὶ παίρνοντας τὸ ἀμάξι,
στὸν Πόλυβο τὸ δίνει πού τὸν ἔθρεψε.

Καὶ ὄντας δυνάστευε ἡ Σφίγγα τὴ χώρα
μ' ἀρπάγματα, καὶ δὲν εἶταν πιά ὁ ἄντρας μου,
νύφη, ὁ ἀδελφός μου ὁ Κρέοντας κηρύχνει,
ὅποιος βρῆ τῆς σοφῆς παρθένας τὸ αἶνιγμα,
σ' αὐτὸν νὰ δώκῃ στεφάνι τοῦ ἐμένα.

Καὶ τυχαίνει νὰ τῆβρῃ ὁ γιός μου ὁ Οἰδίποδας

50

τὸ αἶνιγμα τῆς Σφιγγός· γι' αὐτὸ στὴ χώρα
τούτῃ γίνεται βασιλιάς, καὶ ἀντίμεμα
τὰ σκῆπτρα παίρνει ἐδῶ τῆς πολιτείας·
καὶ ἄγνωρος στεφανώνεται ὁ ταλαίπωρος
τῆ μάνα πού τὸν γέννησε, κι οὔτε ἤξερε
κ' ἡ μάνα, πὼς πλαγιάζει μὲ τὸ γιό της.

Καὶ τοῦ παιδιοῦ μου, ἀγόρια δύο τοῦ γέννησα,
τὸν Ἐτεοκλή καὶ τὴν κοσμοακουσμένη
ἀντρεία τοῦ Πολυνείκη, καὶ δύο κόρες, πού
τῆ μιὰ ὁ πατέρας τὴν ἔβγαλε Ἴσμήνη,

κ' ἐγὼ τὴν πρώτη Ἀντιγόνη. Μὰ τῶμαθε
 πὼς μητρικὸ στεφάνι εἶχε ἀγκαλιά του
 αὐτὸς πὺ ἐπαθε ὄλα τὰ πάθη, ὁ Οἰδίποδας, 60
 καὶ τρομερὴ σφαγὴ στὰ ἴδια του μάτια
 βάζει, τίς κόρες τους αἰμοσπαράζοντας
 μ' ὀλόχρυσες καρφίττες. Καὶ ἅμα ἤσκιώθη
 τὸ γένι τῶν παιδιῶ μου, τὸν πατέρα τους
 τὸν κρύψαν κλειδωμένο, γιὰ νὰ μείνη,
 λησμονημένη ἢ συφορὰ πὺ ἀλλσιώτικα
 πολλὰ σοφίσματα θὰ χρειαζόταν.

Καὶ ζώντας μέσ' στὸ σπίτι, καὶ τὴ μοῖρα του
 κλαίγοντας, μὲ κατάρες ξορκισμένες
 τοὺς γιούς του καταριέται, νὰ μοιράσουνε
 τὸ σπίτι αὐτὸ μὲ σπαθιά τροχισμένα !
 Καὶ αὐτοί, σὲ φόβο πέφτοντας μὴ φέρουνε
 σὲ τέλος οἱ θεοὶ τίς εὐκές του, ἀντάμα 70
 σὰν ἔμεναν κ' οἱ δύο, — τὰ συμφωνήσανε
 κ' εἶπαν, ὁ πιὸ μικρὸς, ὁ Πολυνεΐκης,
 νὰ λείψη πρῶτος ἀπ' τὴ χώρα θέλοντας,
 καὶ μένοντας ὁ Ἐτεοκλῆς, τὰ σκῆπτρα
 νάχη τῆς γῆς, χρόνο μὲ χρόνο ἀλλάζοντας.
 Κι αὐτὸς πιά στὰ καμάρια καθισμένος
 τῆς ἀρχῆς, ἀπ' τὸ θρόνο δὲ σηκώνεται,
 μόνο ἀπ' τὴ χώρα τὸν ξενιτεμένο
 διώχνει, τὸν Πολυνεΐκη. Καὶ πηγαίνοντας
 στὸ Ἄργος τοῦτος, σὰν ἔγινε τοῦ Ἀδράστου
 γαμπρός, πολλὰς ἀσπίδες συναθροίζοντας —
 Ἄργεῖτες — φέρνει δῶ πέρα· κι ἅμα ἦρθε
 στὸ ἴδιο μπροστὰ τὸ κάστρο ἐδῶ τὸ ἐφτάπυλο,

τὰ πατρογονικά σκῆπτρα γυρεύει
καὶ τὰ μερίδια του ἀπ' τῆ γῆς. Μὰ θέλοντας
νὰ λύσω τὴν ἀμάχη ἐγώ, τὸ γιό μου
νάβῃ στὸ γιό μου ἀνέγγιχτος τὸν ἔπειτα,
πρὶν κρούσουν τὰ κοντάρια. Καὶ πὼς θάρθη,
μοῦ φέρνει μήνημα ὁ σταλμένος ἄνθρωπος.
Μά, — ὦ Δία, τὸ πού θρονιάζεις στὰ φεράγγια
τοῦρανοῦ τὰ λαμπρά, σῶτε μας, χάριτε
ὁμόνοια στὰ παιδιά μου. Γιατὶ ἂν εἶσαι
σοφός, δὲν πρέπει τὸν ἴδιο τὸν ἄνθρωπο
νάστῃνης δύστυχος νὰ μένη, αἰώνια.

(Ξαναμπκίνει μέσα στο σπίτι.)

Φαίνεται: ὁ Δάσκαλος τῆς Ἀντιγόνης [ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ] ἀνεβασμένος στο δῶμα,
ἐπάνω ἀπὸ τὰ προπύλαια, καὶ μιλῶντας πρὸς τὰ μέσα.

ΠΑΙ. Ὁ βλαστάρη λαμπρὸ τοῦ πατέρα στο σπίτι,
Ἀντιγόνη, ἀφοῦ σ' ἄφηκε ἡ μητέρα νάβγῃ
ἀπὸ τοὺς παρθενῶνες, νάνεβῆς στὸ δῶμα 90
τοῦ παλατιοῦ τὸ δίπατο, — μὲ τὰ δικά σου
τὰ παρακάλια, — γιὰ νὰ ἰδῆς τὸ Ἀργεΐτικο
στράτευμα, στάσου, — νὰ καλαγναντέψω πρῶτα
τὸ δρόμο ὡς πέρα ἐγώ, μήπως κανένας
ἀπ' τοὺς πολίτες μᾶς ξεπρόβαλε στὴ στράτα,
καὶ βγῆ κακὸ ψεγάδι γιὰ μένα τὸ δοῦλο,
κ' ἐσέ τῆ ρήγισσα. Μὰ ὅλα ὅτα καλοξέρω,
θα σοῦ ξηγήσω, κι ὅσ' ἄκουσα ἀπ' τοὺς Ἀργεΐτες,
σὰν πῆγα φέρνοντας σπονδῆς στὸν ἀδερφό σου
κεῖ πέρα, ἀπὸ δῶ, καὶ ἀπὸ κεῖνον ἐδῶ πάλε.

(Ἀφοῦ κλοκοιτάξῃ τὸ δρόμο.)

Κανένας ὅμως δὲ ζυγώνει στο παλάτι, —

πέρα τὸ πόδι ἀπ' τὴν παλιὰ κέδρινη σκάλα, 100
 καὶ ἰδὲς τὸν κάμπο, καὶ πλάι στοῦ Ἴσμηνοῦ τὸ ρέμα
 καὶ στὴν πηγὴ τῆς Δίρκης, — τί στρατὸς οἱ ὄχτροί
 [μας!

Φαίνεται ἡ ANTIGONH, λίγο-λίγο ἀνεβζίνοντα ἀπὸ μέσα.

ANT. Φέρνε τώρα, φέρνε τὸ γέρικο
 στὸ νέο χέρι, — βγάλε μου ἀπάνω
 τοῦ ποδιοῦ τὸ βῆμα ἀπ' τὶς σκάλες.

ΠΑΙ. Νά, πιάσ' το, κόρη μου.

(Ἡ Ἀντιγόνη ἀνεβζίνει στὸ δῶμα.)

Καὶ σύγλαιρα ἔφτασες·

γιατὶ σαλεύει τὸ Πελασγικὸ τὰσκέρι,
 καὶ βάζουν χωριστὰ τοὺς λόχους στὴν ἀράδα.

ANT. Ὦχ! Ἐκάτη κυρά μου,
 τῆς Δητῶς θυγατέρα,

110

κατάχαλκος ὄλος ὁ κάμπος ἀστράφτει!

ΠΑΙ. Δὲν ἤρθε φτωχικὰ δῶ πέρα ὁ Πολυνείκης! —
 μ' ἄτια πολλὰ, μὲ χιλιάδες ὄπλα βροντώντας.

ANT. Τάχα οἱ κόρτες, οἱ χαλκόμετοι
 καταρράχτες τῶν πυλώνων,
 νᾶναι ἀρμοσμένοι στὶς πέτρινες κόφες
 τοῦ κάστρου τοῦ Ἀμφίονα;

ΠΑΙ. Ἐννοια σου! δὲν ἔχει φόβο ἀπὸ μέσα ἡ χώρα.
 Μ' ἂν θές νὰ μάθης, πρόσεξε νὰ ἰδῆς τοὺς πρώτους.

ANT. Ποιὸς νᾶναι ὁ ἀσπροφούντης
 αὐτός, ποὺ μπροστὰ ἀπὸ τὰσκέρι
 προβαίνει κρατώντας ὀλόχαλη
 στὸ μπράτσο τοῦ ἀσπίδα;

120

ΠΑΙ. Στρατηγός, κυρά μου.

- ANT. Ποιός είναι; ποιά ἡ γενιά του;
Μίλησε, γέρο, λέγε πῶς τὸν κράζουνε;
- ΠΑΙ. Αὐτός, λογιέται Μυκηναῖος τὸ γένος, καὶ εἶναι
ρήγας στὰ νερά τὰ Λεωναῖα, ὁ Ἴππομέδοντας.
- ANT. Ἐ, ἔ,
τί κόρδωμα! τί φοβερός πού φαντάζει,
παρόμοιος μὲ γίγαντα γέννα τοῦ βράχου,
γραμμένος Ἀστέροπος ἁμοιαστος
μὲ τὸ ἐφήμερο γένος! 130
- ΠΑΙ. Εἶδες κι αὐτὸν πού περνᾷ τὸ νερὸ τῆς Δίρκης;
- ANT. Ἄλλη κι ἀλλοιώτικη ἡ ἀρματωσιά του! —
Καὶ ποιός εἶναι;
- ΠΑΙ. Γιὸς τοῦ Οἰνέα, ὁ Τυδέας εἶναι,
καὶ στὰ στήθη φορεῖ τὸν Αἰτωλὸ τὸν Ἄρη.
- ANT. Τοῦτος, ἔ, γέρο; πού πήρε στεφάνι
τὴν ἀδερφή τῆς γυναίκας
τοῦ Πολυνεΐκη;
Τί ἀλλόκοτα ὠπλισμένους! — σάμπως βάρβαρος!
- ΠΑΙ. Ἀσπιδοτόμαροι ὄλσι εἶναι, οἱ Αἰτωλοί, παιδί μου,
καὶ πρῶτοι-πρῶτοι στὸ σημάδι μὲ τὰκόντια. 140
- ANT. Μὰ σύ, γέρο, ἔτσι καλὰ τοῦτα, πῶς τὰ ξέρεις;
- ΠΑΙ. Σὰν πήγα τις σπονδὲς νὰ φέρω τοῦ ἀδερφοῦ σου,
εἶδα καὶ γνώρισα τὰ σημεῖα τῶν ἀσπίδων,
κι αὐτὰ σὰ βλέπω, ξέρω τοὺς ἀρματωμένους.
- ANT. Κι αὐτὸς ποιός, πού διαβαίνει ἀπ' τὸ μνημα τοῦ
ὁ κατάσγουρος, ὁ ἄγριος στὰ μάτια [Ζήθου,

* Ἐννοεῖ τὸν Ἄρη, τὸ πολυόμματο μυθικὸ παγῶνι, πού εἶχε ζωγραφιστὸ ἀπάνω στὴν ἀσπίδα τοῦ ὁ Μυκηναῖος ἀρχηγός.

νάντιλρύσης λεβέντης, —
 ἀρχηγός, — ἀφού πλήθος δόλαρματο
 τοῦ ἀκλουθαί τὰ πατήματα ;

ΠΑΙ. Ὁ Παρθενοπαῖος εἶναι, ὁ γιός τῆς Ἀταλάντης. 150

ΑΝΤ. Ἄμποτε, αὐτὸν καὶ τῆ μάνα του,
 ἢ Ἄρτεμη πού ροβολαί στὰ βουνά,
 μὲ δοξάρια ἄς τοὺς λυώση κρουσμένους ! —
 πού ἤρθε τῆ χώρα μου αὐτὸς νὰ κουρσέψη.

ΠΑΙ. Ἄμποτε, κόρη μου ! — Γιατ' ἤρθαν μὲ τὸ δίκιο·
 καὶ φοβοῦμαι μήπως οἱ θεοὶ σωστὰ τὸ κρίνουν.

ΑΝΤ. Καὶ ποῦ εἶν' αὐτὸς πού μάνα
 μιὰ γέννησε, κ' ἐμένα,
 στὴν πολύπονη μοίρα ;
 Πές μου, καλέ μου γέρο, ποῦ εἶν' ὁ Πολυνεΐκης ;

ΠΑΙ. Ἐκεῖ, σιμὰ στὸν τάφο τῶν ἐφτά παρθένων
 τῆς Νιόβης, παραστέκει πλάι στὸν Ἄδραστο. 160
 Βλέπεις ;

ΑΝΤ. Δὲ βλέπω καθαρά, μὰ κάπως βλέπω
 τὴν εἰδῆ τῆς μορφῆς καὶ ἀπεικάζω τὰ στήθια. —
 Ἄνεμόγοργο σύννεφο ἐγώ, στὸν αἰθέρα
 μὲ τὰ πόδια μου ἄς ἐπαιρνα ὁρόμο
 πρὸς τόμόγεννο ἀδέρφι, — τὰ χέρια μου,
 στὰ κριδιά μου λαιμά τοῦ διωγμένου τοῦ δύστυχου
 ἀγκαλιὰ πιά νὰ βάλω ! —
 Τί διωματάσης, γέρο, μὲ τὰ ὄπλα τὰ χρυσά του,
 λάμποντας λῶια τοῦ ἥλιου οἱ πρωϊνὲς σαῖττες !

ΠΑΙ. Εἰρηνικὰ θάρθη, χαρὲς νὰ σὲ γιομίστη, 170
 στὸ σπίτι ἐδῶ.

ΑΝΤ. Κι αὐτός, γέρο, ποιός εἶναι,

πού ὀρθὸς σὲ ἀσπράλογο ἄρμα τὸ κυβερνάει;

ΠΑΙ. Ὁ μάντης ὁ Ἀμφιάραος εἶν' αὐτός, κυρά μου·
καὶ σφαχτὰ πλάϊ του, ἡ αἰμόχαρη ἄροστια τῆς γῆς.

ΑΝΤ. ὦ Σελήνη, ὦ φέγγος χρυσόκυκλό μου,
τοῦ Ἥλιου θυγατέρα τοῦ λαμπροφόρου,
τί ἄτρομα καὶ φρόνιμα, στοὺς τρελλοὺς μέσα,
τάτια κεντρίζει!

Καὶ πού εἶν' αὐτός, πού ἄγρια τὸν τόπο ἐδῶ μᾶς
βρίζει, 180

ὁ Καπανέας;

ΠΑΙ. Νά τος! τὰ εὐκολοπάτητα
σημαδεύει τῶν πύργων,
πάνου καὶ κάτου τὰ καστρότοιχα μετρώντας.

ΑΝΤ. ὦ, Νέμεση, ὦ τοῦ Δία βροντὲς βαρύβροντες,
καὶ φλογόλαυτο ἐπὶ φῶς τοῦ κεραυνοῦ,
σὺ κοιμίζεις τὰπάνθρωπο κόμπωμα! —
Εἶν' αὐτός, πού σκλάβες, λείει, τίς Θηβαῖες
θα πάρη μὲ τάρματα, καὶ στὴ Μυκῆνα,
καὶ στὴ Λερναία Τρίαινα, θὰ τίς χαρίστη
δοῦλες, ἀπ' τοῦ Ποσειδώνα τὴν Ἀμυμώνη
νερὸ νὰ φέρουν;

Τέτοια, μὴ σώσω, μὴ σώσω, κυρά μου 190
Ἄρτεμη ἐσύ, χρυσοπλέξουδε κλώνε τοῦ Δία,
σκλαβιά νὰ βαστάξω!

ΠΑΙ. Ἐμπα μέσα, παιδί μου, καὶ μέσ' στὰ δωμάτια
νὰ μείνης τὰ παρθενικά σου, ἀφοῦ ὁ καημός σου
γένηκε πιά, καὶ τὰ εἶδες αὐτὰ πού ζητοῦσες.
Γιατὶ ἐδῶ, σὰν ἀπλώθη τοῦ πολέμου ἡ ἀντάρα, —
νά! πλῆθος ἐρχονται γυναῖκες στὸ παλάτι.

Κ' εἶναι κακόγλωσσο τὸ θηλυκὸ τὸ γένος,
καὶ μικρὴ νὰ τοὺς δώκης ἀφορμὴ γιὰ λόγια,
σωρὸ θὰ ποῦνε· κ' εἶναι κάπως καὶ χαρὰ τους, 200
νὰ μὴ λέν τίποτα σωττὸ ἢ μιὰ γιὰ τὴν ἄλλη.

(Κατεβαίνει μὲ τὴν Ἀντιγόη μέσα στο σπίτι.)

Ἔρχεται ἀπὸ δεξιὰ ὁ ΧΟΡΟΣ, παρθένες ἀπὸ τὴ Φοινίκη, κάπως ξεσικά καὶ
ποικιλόχρωμα ντυμένες.

(Στροφή α΄.)

ΧΟΡ. Τὸ γιαλὸ τῆς Τύρος ἀφήκα κ' ἔφυγα,
κορφολόγημα ἐκλεχτὸ — γιὰ τὸ Λοξία —
τοῦ νησιοῦ τῆς Φοινίκης·
μὲ κουπιὰ σὰν πέρασα τὸν Ἴόνιο Πόντο,
στοῦ Φοῖβου τὰ μέγαρα νὰ μείνω σκλάβη,
κάτω ἀπ' τὶς χιονόλευκες πλαγιὲς τοῦ Παρνασοῦ,
ἄμ' ἀπ' τοὺς περιγίαλους καρπεροὺς κάμπους
τῆς Σικελίας, 210
διάβηκεν ὁ Ζέφυρος πέρα, καβάλλα
στάγερν, τὸ τερπνότερο κελάδημα στὰ οὐράνια

(Ἀντιστροφή α΄.)

τοῦ δικοῦ μας τόπου, — ποὺ μᾶς διαλέξανε
τις πρῶτες στὰ κάλλη, γιὰ τὸ Λοξία.

— Καὶ στή γῆ τῶν Καδμείων
εἴμασθε δῶ πέρχ σταλμένες τώρα
στοῦ Λαῖου τοὺς πύργους, ποὺ συγγενεὺεἰ
μὲ τοὺς δοξασμένους Ἀγηνορίδες.
Κ' ἴσα μὲ τὰ ὀλόχρυσά τάγάματα, εἶμαι 220
τάμα, τοῦ Φοῖβου

δουλεύτρα, καὶ μόνο τῆς Κασταλίας
τὸ νερὸ μου ἀπόμεινε νὰ λούσω τὰ μαλλιά,
στόλισμα παρθενικὸ τοῦ Φοίβου τῆ λατρεία.

(Ἐπιδόξ.)

— ὦ βράχε πού λάμπεις φέγγος διλόρυφο
πυρὸς στοὺς γκρεμούς σου μὲ τις βαχχειες
τοῦ Διονύσου·
καὶ σύ, ὦ κλῆμα, πού μονοήμερα
στάξεις κρασί, βγάζοντας μὲ σταφυλάνθια 230
τὸ τσαμπὶ τὸ πολύκαρπο·
καὶ ὦ σπηλιὲς ὑπέρβειες τοῦ δράκοντα,
καὶ τῶν θεῶν ὦ ξέγναντες βουνοκορφές,
καὶ ὄρος χιονοσκεπάστο ἱερό μου ἐσύ, —
γυροφέρνοντας ἐκεῖ, τοῦ θεοῦ τὸ χέρι
τάθνατον ἄμποτες ἐγὼ νὰ ζήσω
δίχως τρομάρες
σιμὰ στὰ μεσόφαλα τοῦ Φοίβου τὰ φαράγγια,
τὰν ξεκόψω ἀπ' τῆ Δίρκη!

(Στροφὴ β'.)

— Μὰ μπρὸς στὸ τοιχόκαστρο
μανιωμένος ὁ Ἄρης μου ἦρθε,
κ' αἷμα ἀνάφτει φονικὸ
γῦρο ἐδῶ, — πού νὰ μὴ σώτη!
Στοῦ δικοῦ τὸν πόνο σύντροφος,
σύντροφος κι' ἂν πάθῃ τίποτα
ἢ ἑφταπύργωτη ἐδῶ χώρα,
θᾶναι ἢ γῆ μου ἢ Φοίνισσα. — Ἄχ!

Τῆς κερατοφόρας Ἴως
 ἴδιο εἶν' αἷμα καὶ ἴδια τέκνα,
 πού τὸν πόνο τοὺς πονῶ.

(Ἀντιστροφή β'.)

—Καὶ πυκνὸ στήν πόλη γῦρο
 λάμπει ἀσπιδοσύννεφο,
 μάχης φονικῆς σημάδι,
 πού νωρίς θά νοιώσῃ ὁ Ἄρης
 πὼς στοῦ Οἰδίποδα τοὺς γιούς
 σφαγὴ φέρνει, — ἀπὸ Κατάρεις! —
 Πὼς τρομάζω, ὦ Πελασγὸν
 Ἄργος, τὴν παληκαριά σου
 καὶ τοῦ θεοῦ τὴν κρίση! — τι ἄδικα
 τάρματα δὲν ἄδραξε ὁποῖος
 τὴν πατρίδα λαχταρᾷ.

250

260

*Ἐρχεται ἀπ' ἀριστερὰ ὁ ΠΟΛΥΝΕΙΚΗΣ, βαριά ὄπλισμένος.

ΠΟΛ. Εὐκόλα τῶν θυροκρατῶν τὰ μάνταλα
 μὲ δέχτηκαν νὰ μπῶ στὸ κάστρο μέσα.
 Καὶ φόβος μὴν πιάνοντάς με στὰ δίχτυα τοὺς
 μὲ ἀμάτωτο κορμὶ δὲ μ' ἀπολήσουν!
 Γιὰ τοῦτο, ἄς ρίξω τὴ ματιὰ μου ὀλόγυρα
 κεῖθε κ' ἐδῶ, μὴν εἶναι κανεὶς δόλος...
 Καί, ὀπλίζοντας μὲ τὸ σπαθὶ τὸ χέρι μου,
 τὴν τόλμη τοῦ ἑμαυτοῦ μου θά στεριώσω.

(Τυμνώνει τὸ σπαθί.)

*Ἐί, ποῖός εἶναι; — Ἄ! ὡς καὶ τοὺς χτύπους σκιά-
 [ζόμαστε;

Φοβερά φαίνονται ὅλα στοὺς γεννηκίους,
σ' ἐχτρικὸ χῶμα τὸ πόδι σὰ φέρουνε.
Στὴ μητέρα ἔχω πίστη, καὶ δὲν ἔχω
πάλι, πού μ' ἔπειτε μὲ εἰρήνη ἐδῶ νὰ μῶ.

(Φτάνοντας μπρὸς τὸ πλάτι, ξεθαρρεῖει.)

Μὰ νὰ καὶ τὸ ἄσυλο· σιμά εἶναι οἱ σκάρες
τῶν βωμῶν· κ' ἔρμα δὲν εἶναι τὰ μέγαρα.
Στὸ σκοτεινὸ του ντύμα ἄς ξαναβάλω
τὸ σπαθί, κι ἄς ρωτήσω, τ' εἶν' αὐτὲς ἐδῶ ;—

(Βάζει στὴ θήκη τὸ σπαθί.)

- Ἄπο ποῖον τόπο, πέστε μου, γυναῖκες
ξένες, ἀράξατε σὲ σπίτια ἑλληνικά ;
- ΧΟΡ. Φοίνισσα εἶναι πού μ' ἔθρεψε πατρίδα, 280
καὶ τοῦ πολέμου, εἰ γιὰ ἀπ' τοὺς γιούς τοῦ Ἀγήνορα,
λάφυρο μ' ἔστειλαν ἐδῶ τοῦ Φοῖβου.
Καί, ὡς νὰ μᾶς στείλῃ ὁ ἀφέντης γιὸς τοῦ Οἰδίποδα
στοῦ Λοξία τοὺς βωμούς καὶ τὰ μαντεῖα,
ζώσον οἱ Ἀργεῖτες τὸ κάστρο μὲ στράτευμα.—
Πές μου τώρα καὶ σύ, ποῖος εἶσαι καὶ ἦρθες
μέσα στῆς Θήβας τὸ ἐρτάστομο πύργωμα ;
- ΠΟΛ. Πατέρας μου εἶν' ὁ Οἰδίποδας, ὁ γιὸς τοῦ Λαίου,
μὲ γέννητε ἢ Ἰοκάστη, τοῦ Μενοικέα ἢ κόρη,
κι ὁ λαὸς τῆς Θήβας μὲ φωνάζει Πολυνείκη. 290
- ΧΟΡ. Ὡ γενιά κ' αἷμα τῶν παιδιῶν τοῦ Ἀγήνορα,
πού βασιλιάδες μου εἶναι, κ' ἐδῶ μ' ἔστειλαν !
Πέφτω στὰ γόνατα καὶ προσκυνῶ σε.

(Γονατίζουν ἕλες.)

Βασιλιά μου, σέβοντας τὸ νομο τῆς πατρίδας μου.

Ἦρθες, τέλος πάντων, ἦρθες στήν πατρική σου
[χώρα!—

(Σηκώνονται.)

ὦ, ξ! ὦ, ξ!

Τρέξε, κυρά μου, πρόλαβε πρώτη,
τέντα τις θύρες νάνοιξης.

Τί στέκεις καὶ δὲ βγαίνεις ἔξω ἀπὸ τάνώγια, 300
στήν ἀγκαλιὰ νὰ πιάσης τὸ παιδί σου;

Ἡ ΙΟΚΑΣΤΗ προβαίνει ἀπὸ τὸ παλάτι.

ΙΟΚ. Γιατί κοπέλλες μου ἄκουσα
τὴ Φοίνισσα φωνή,
τρεμάμεν' ἀπ' τὰ τρίποδα γεράματα
σέρνω τὰ πόδια μου ἔξω.

(Βλέποντας ἄεχφρα τὸν Πολυδαίκη.)

ὦ, γιέ μου! — τὴ μορφὴ σου ἀγνάντεψα
στά χίλια χρόνια, τέλος.

Ρίξε τὰ χέρια ὀλόγυρα
στὸν κόρφο τῆς μητέρας·
ρίξε, στά μάγουλα καὶ στὸ ἄτριχο
τῆς κεφαλῆς μου ἄλώνι,
τὰ ὀλόμαυρα τῆς κόμης σου πλοκάμια 310
νὰ ἡσκιώσης τὸ λαιμό μου.

ὦχ, ὦχ! πῶς ἔδωκε πιά νὰ φανῆς
ἀνόλπιστα, ἀναπάντεχα,
στήν ἀγκαλιὰ τῆς μάννας!
Τί νὰ σὲ πῶ; — Μὲ κάθε τρόπο,
καὶ μ' ἔργα καὶ μὲ λόγια,
πολύμορφη τὴν ἡδονή

δῶθε κείθε περιχορεύοντας, —
 πῶς τὴν ἄλλοτινὴν χαρὰ
 καὶ τῶρα νὰπολάψω;

ᾠ, γιέ μου! ἔρμο παράτησες
 τὸ πατρικὸ σπίτι, διωγμένος
 ἀπὸ συναίματο ἄδικο στὴν ἐξορία, —
 τί ποθητὸς στοὺς φίλους σου,
 τί ποθητὸς στὴ Θῆβα!

Καὶ ὄλο κουρεύω τὴ λευκὴ μου κόμη,
 πάντα θρηνῶντας τὸ χαμό σου ἐγώ,
 ἄντυτη, δίχως τὰ λευκά μου πέπλα —
 παιδί μου, — κι ὄλοσκότεινα
 τὰ κακόμαυρα τοῦτα
 συναλλάζω κουρέλια μου.

Κι ὁ γέρος ὁ ἀόμματος μέσα, —
 γιὰ μέ, πού με ξεζέψαν ἀπ' τὸ σπίτι,
 τόμοφτέρουγο ἀμάξι του, ἔχοντας
 καημὸ πολυδάκρυτο πάντα, —
 χοίμηξε στὸ σπαθί
 νὰ σφαχτῇ με τὸ χέρι του,
 καὶ στὴν κρεμάλα ἀπάνω ἀπ' τὴ σκεπή, —
 κατάρεις στὰ παιδιά του βόγγοντας·
 κι ὄλο ἄχ! ρεκάζοντας καὶ κλαίγοντας
 κρύβεται στὸ σκοτάδι.

Ἄμ' ἐσύ, γιέ μου,
 καὶ γάμο δὰ πῶς ταίριαξες ἀκούω,
 τὴν τεκνοφόραν ἠδονὴν
 σὲ ξένο σπίτι νάχης,
 καὶ ξένα γονικά νὰ κανακεύης, —

ἀλησμόνητα αὐτὰ στή μάννα
καὶ στὸ παλαιὸ γένος τοῦ Λαίου, —
ξενόφερτη ζημιὰ ἀπ' τὸ γάμο!
Κ' ἐγὼ γιὰ σένα, οὔτε φῶς ἀναφα
νά φέξω, ὅπως ταιριάζει στή χαρὰ
καὶ πρέπει στήν καλόμοιρη τὴ μάννα·
καὶ ἄχαρος συμπεθέριασε
δίχως νυφόλουτρα ὁ Ἴσμηνός·
καὶ ἄφαλτο ἀπόμεινε στή Θῆβα
τὸ δέξιμο τῆς νύφης.

350

ὦ, πὺ νὰ ρέψη! — εἶτε σίδηρο,
εἶτε οἰχόνοια, εἶτε ὁ κύρης σου αἵτιος,
εἶτε στὸ σπίτι τοῦ Οἰδίποδα
κατακόνεψε ὁ δαίμονας·

γιατὶ σὲ μένα ξέσπασε ὅλη ἡ συφορά!

ΧΟΡ. Φοβερὸ στή γυναίκα τῆς γέννας οἱ πόνοι,
μὰ φιλότεκνη πάντα ἡ ψυχὴ τῆς γυναίκας.

ΠΟΛ. Μητέρα, καλοστόχατος καὶ ἀστοχάτος
ἦρθα δῶ μέσα στοὺς ὀχτρούς· μ' ἀνάγκη
τὴν πατρίδα ὅλοι νάγαποῦν· καὶ ἀλλοιώτικα
νά πῆ κανεῖς, — τᾶρέσουνε τὰ λόγια,
μὰ ἐκεῖ τὸ νοῦ που ἔχει. Καὶ τόσο μ' ἐπιασε
φόβος καὶ τρόμος μὴν κανένας δόλος
ἀπ' τὸν ἀυτᾶδερφο μὲ θανατώσει, πὺ
μὲ τὸ σπαθὶ στὸ χέρι, καὶ τὰ μάτια
κύκλο γυρνώντας, ἀπ' τὴν πόλη πέρασα.

360

Κ' ἕνα μὲ ἠτύχαζε, — οἱ ὄρκοι καὶ ἡ δική σου
ἡ ἐγγύηση πὺ μ' ἔφερε στὰ πατρικὰ
τὰ κάστρα. Καὶ πολύδακρος, νὰ με, ἦρθα —

- πού εἶχα τόσον καιρό! — νὰ ἰδῶ τὰ μέγαρα, 370
 καὶ τοὺς βωμοὺς τῶν θεῶν, καὶ τίς παλαιότερες
 ὅπου γυμνάστηκα, καὶ τὸ Διρκαῖο νερό, —
 πού ἄδικα μακριά τους κυνηγημένος
 σὲ ξένη χώρα ζῶ, κ' αἷμα τὰ μάτια μου
 θακρύζουν. — Μὰ καημὸ στὸν καημὸ νάχης,
 μὲ κομμένα μαλλιά, μὲ πέπλα δλόμαυρα,
 πάλι σὲ βλέπω — ὦϊμέ! — γιὰ τὰ δεινά μου!
 Τί φοβερό, μητέρα, ἢ ἔχτρα στοὺς δικούς
 καὶ φίλους, καὶ τί δύσκολα εἰρηνεύει! —
 Μὰ τί μοῦ κάνει στὸ σπίτι ὁ γεροπατέρας,
 βλέποντας τὸ σκοτάδι; Καὶ τί οἱ δυὸ ἀδερφές μου; 380
 Κλαῖνε οἱ καημένες, βέβαια, γιὰ τὸ διώξιμό μου;
 ΙΟΚ. Τοῦ Οἰδίποδα τὸ γένος κάποιος θεὸς ρημάζει.
 Γιατὶ ἔτσι τὸ ἄρχισε· ἄνομα ἐγὼ νὰ γεννησῶ,
 καὶ τὸν πατέρα σου ἄσκημα νὰ πάρω ταίρι,
 καὶ νὰ βλαστήσω ἐσένα. Ἄς εἶναι! Ὑπομονὴ
 πρέπει, σ' ὅ,τ' εἶναι ἀπ' τοὺς θεοὺς. Καὶ νὰ ρωτήσω
 τὰ ὅσα ποθῶ, διστάζω, μήπως τῆ δική σου
 καρδιά πληγώσω· μὰ μὲ σέρνει ἡ ἀποθυμιά.
 ΠΟΛ. Μά, ρώτα με ὅλα· μὴν ἀφήκης τίποτα.
 Τί θέλεις σύ, μητέρα; — αὐτὸ κ' ἐμέν' ἀρέσει.
 ΙΟΚ. Νά· ἀπ' ὅσα ἤθελα νάξεραι, πές μου τὸ πρῶτο:— 390
 Τί, νὰ διωχτῆς στὰ ξένα; — εἶναι κακὸ μεγάλο;
 ΠΟΛ. Φριχτό· κι ἄλλο νὰ τὸ λές, κι ἄλλο νὰ τὸ πάθης.
 ΙΟΚ. Μὰ πῶς; γιὰ τὸν ἐξόριστο, ποιά ἡ δυσκολία;
 ΠΟΛ. Μιά, ἢ πιὸ μεγάλη, — θάρρος νὰ μιλάῃ, δὲν ἔχει.
 ΙΟΚ. Σκλάβο τὸν εἶπες, — νὰ μὴ λέγῃ ὅ,τι φρονεῖ.
 ΠΟΛ. Καὶ τῶν ἀρχόντων νὰ ὑπομένῃ τίς μωρίες.

- ΙΟΚ. Κι αὐτὸ κακό, μὲ τοὺς κουτούς νὰ συγκουτιαίνῃ.
- ΠΟΛ. Μὰ γιὰ τὸ κέρδος καὶ τανάποδα ἄς δουλεύῃ!
- ΙΟΚ. Καὶ τρέφουν, καθὼς λένε, οἱ ἐλπίδες τοὺς διωγμένους.
- ΠΟΛ. Τοὺς βλέπουνε μὲ καλὸ μάτι, ὅμως ἀργοῦνε. 400
- ΙΟΚ. Μὰ δὲν τίς δείχνει οὔτε ὁ καιρὸς πῶς εἶναι κούφιος;
- ΠΟΛ. Ἀργώντας, βρίσκουν κάποια γλύκα καὶ στὶς πίκρες.
- ΙΟΚ. Καὶ ποῦθε ζοῦστε, πρὶν νὰ βρῆς βιὸς μὲ τὸ γάμο;
- ΠΟΛ. Πότε εἶχα γιὰ μιὰ μέρα, κ' ἔπειτα, — ἄς μὴν εἶχα!
- ΙΟΚ. Μὰ οἱ πατρικοί, φίλοι, γνωστοί, δὲ σὲ βοηθοῦσαν;
- ΠΟΛ. Σὺ νάχῃς! — εἶδὲ στὸ φτωχό, τίποτα οἱ φίλοι!
- ΙΟΚ. Μὰ δὲ σ' ἀνέβαζε ἀψηλά ἡ καλὴ γενιά;
- ΠΟΛ. Κακό, νὰ μὴν ἔχῃς! Δὲ μ' ἔθρεφε τὸ γένος.
- ΙΟΚ. Γλυκύτατο ἡ πατρίδα, ὡς φαίνεται, στὸν κόσμον!
- ΠΟΛ. Μὲ λόγια, οὔτε μπορεῖς νὰ πῆς πόσο γλυκό 'ναι. 410
- ΙΟΚ. Καὶ πῶς πῆγες στ' Ἄργος; πῶς σοῦ ἤρθε τέτοια ἰδέα;
- ΠΟΛ. Κάποιο χρησμὸ στὸν Ἄδραστο ἔδωκε ὁ Λοξίας.
- ΙΟΚ. Ποιόν; τ' εἶν' αὐτὸ πού μου εἶπες; Δὲν μπορῶ νὰ
[νοιῶσω.
- ΠΟΛ. Μὲ κάπρο καὶ λέοντα τίς κόρες νὰ παντρέψῃ.
- ΙΟΚ. Καὶ σὺ σὲ ὀνόματα θεριῶν, τ' ἤθελες, γιέ μου;
- ΠΟΛ. Δὲν ξέρω· γιὰ τὴν τύχη μου ὁ Θεὸς ἔτσι μὲ εἶπε.
- ΙΟΚ. Σοφὸς εἶν' ὁ Θεός· καὶ τὴ νύφη πῶς τὴν πήρες;
- ΠΟΛ. Νύχτα εἶταν, κ' ἔφτατα στοῦ Ἀδράστου τὸ κατώφλι..
- ΙΟΚ. Ζητώντας στέγη, σὰν ἐξόριστος ὁδίτης;
- ΠΟΛ. Ναί· κ' ὕστερα κι ἄλλος πάλι διωγμένος ἔρθε. 420
- ΙΟΚ. Ποιὸς εἶταν; ἀφοῦ δύστυχος θάταν καὶ τοῦτος.
- ΠΟΛ. Ὁ Τυδέας, πού εἶχε, λέν, πατέρα τὸν Οἰνέα.
- ΙΟΚ. Μὰ ὁ Ἄδραστος μὲ θεριά πῶς σὰς ἀπέικασε;
- ΠΟΛ. Γιατ' ἤρθαμε στὰ χέρια οἱ δύο μας γιὰ ἓνα στρῶμα.

- ΙΟΚ. Κ' ἔτσι ἔνοιωσε τοῦ Ταλαοῦ ὁ γιός· τὸ χρησμὸς ;
- ΠΟΛ. Κ' ἔδωκε τίς δυὸ κόρες του σ' ἐμᾶς τοὺς δυό.
- ΙΟΚ. Κ' εἶταν ἡ μοίρα σου καλὴ ἢ κακὴ στὸ γάμο ;
- ΠΟΛ. Παράπονο δὲν ἔχω μὲ τὸ γάμο ὡς τώρα.
- ΙΟΚ. Καὶ πῶς στρατὸ κατάφερες ἐδῶ νὰ φέρης !
- ΠΟΛ. Στους δυὸ γαμπρούς του μ' ὄρκο τῶταξε ὁ Ἄδραστος,
 τὸν Τυδέα κ' ἐμέ, ἀφοῦ εἶναι πεθερός μου, [430
 νὰ φέρῃ στὴν πατρίδα πίσω καὶ τοὺς δυό, —
 καὶ πρῶτα ἐμένα. Κ' ἐδῶ πολλοὶ ἤρθαν,
 τῶν Δαναῶν καὶ Μυκηναίων κορυφές,
 χάρη πικρὴ, μ' ἀναγκαστὴ γιὰ μένα,
 κάνοντας· γιατί ἐνάντια στὴν πατρίδα μου
 φέρνω στρατό. Μά, στους θεοὺς τὸ ἀμόνω,
 θέλοντας αὐτοὶ καὶ ἄθελα ἐγώ, σήκωσα
 τάρμαξα ἐνάντια στους ἀγαπημένους.
 Μὰ ἐσένα πρέπει νὰ εἰρηνέψης, μάννα μου,
 τὴ μάχη, τοὺς συναίματους δικούς σου
 φιλιώνοντας, νὰ βγάλῃς ἀπ' τὰ βάσανα
 κ' ἐμέ, κ' ἐσέ, καὶ ὅλη τὴν πολιτεία. 440
 Τὸ λέει καὶ τὸ τραγοῦδι, μ' ἄς τὸ εἰπῶ κ' ἐγώ·
 πολῦτιμο στὸν ἄνθρωπο τὸ χρῆμα,
 καὶ δύναμη ἔχει φοβερὴ στ' ἀνθρώπινα.
 Γι' αὐτὸ κ' ἐγώ ῥθα ἐδῶ, χιλιάδες σέρνοντας
 λόγχεις· γιατί κι ὁ λαμπρογεννημένος
 ἄνθρωπος εἶναι τίποτα, ἅμα εἶναι φτωχός.
- ΧΟΡ. Καὶ νά κι ὁ Ἐτεοκλῆς· νά τος, γι' ἀγάπες φτάνει.—
 Ἔ, μητέρα Ἰοκάστη, ἔργο δικό σου, λόγια
 τέτοια νὰ πῆς, πού νὰ φιλιώσης τὰ παιδιὰ σου.

Ἔρχεται ὁ ΕΥΚΛΑΝΗΣ ἀπὸ δεξιᾶ.

ΕΤΕ. Νά με, μητέρα· καὶ ἦρθα, ἐσένα κάνοντας
τῇ χάρη. Τί μπορεί νὰ γίνη; Κάποιος 450
νὰ πῆ, ἄς ἀρχίσῃ. Γιατί ἐκεῖ ποῦ ἀράδιαζα
λόχους ζυγούς στὴν περίτοιχη πόλη,
σταμάτησα, γιὰ νὰκούσω τὴ δίκια σου
κρίση, ποῦ πείθοντάς με νάρθη τοῦτος
ἀπείραχτος, στὸ κάστρο ἐδῶ τὸν ἔμπασης.

(Λέγει, καὶ οὔτε γυρίζει νὰ δεῖ τὸν ἀδερφό του.)

ΙΟΚ. Στάσου! — ὅποιος βιάζεται δὲν ἔχει καὶ τὸ δίκιο,
μὰ ὁ ἄργός ὁ λόγος τὸ σοφὸ πολὺ ὠφελεῖ.
Γλύκανε τὸ ἀσκομάχημα καὶ τάγρια μάτια, —
καὶ δὲ θωρεῖς τὴν κοψολαίμα τῆς Γοργῶς
τὴν κεφαλή, — τὰδέρφι σου θωρεῖς φερμένο. —
Καὶ σύ, στρέψε τὴν ἔψη στὸν αὐτάδερφο 460
Πολυνεῖκη· σὰν τὸν κοιτᾶς στὰ μάτια, κάλλιο
κ' ἐπὶ μιλάς, καὶ ἀκούς ὅ,τι σοῦ λέγει αὐτός.
Καὶ κάτι θέλω σοφὸ νὰ σᾶς συμβουλέψω: —
"Ἄμα φίλος, μὲ φίλο του ἀνταμώνοντας
ποῦ τοῦ ἔχει θυμωμένα, ἐρθῆ μάτια μὲ μάτια,
γι' αὐτὰ ποῦ ἦρθε, γι' αὐτὰ μονάχα ἄς νοιάζεται,
καὶ τίποτ' ἀπ' τὴν πρὶν τους ἔχτρα ἄς μὴ θυμᾶται.
Δικός σου ὁ λόγος πρῶτα, Πολυνεῖκη μου,
ποῦ ἀσκέρι Δαναῶν ἐστὶ ἦρθε; ὀδηγώντας,
ἀδικημένος, καθὼς λές· κι ἀπ' τοὺς θεοὺς 470
κάποιος, κριτῆς καὶ φιλιωτῆς στὴν ἔχτρα ἄς γίνη.

ΠΟΛ. Ἄπλως ὁ λόγος εἶναι τῆς ἀλήθειας,
καὶ ξομπλιαστὰ δὲ χρειάζεται ξηγήματα
τὸ δίκιο. Μόνο του μιλάει. Μὰ ὁ λόγος

ὁ ἄδικος, μέσα του ἄρρωστος, θέλει σοφὰ
 βοτάνια.—Γιὰ τὸ πατρικὸ μας σπίτι,
 ἐγὼ τὸ πρόβλεψα ἔτσι· θέλοντας, κ' ἐγὼ
 κι αὐτὸς νὰ φύγουμε ἀπὸ τὴν κατάρρα,
 πού ὁ Οἰδίποδας ξεστόμισε τότε γιὰ μᾶς,
 πρόθυμα ἐγὼ 'φuga ἀπ' τὴ χώρα τούτη,
 ἀφήνοντάς τον τῆς πατρίδας βασιλιά
 480 γιὰ ἓνα τοῦ χρόνου γύρισμα, — καὶ πάλι
 μὲ τὴ σειρά μου ἐγὼ νὰ κυβερνῶ, —
 γιὰ νὰ μὴν πέσω σ' ἔχτρα καὶ σὲ φτόνο
 μ' αὐτόν, καὶ κάμω ἢ πάθω τίποτα κακό, —
 πρᾶμα πού γίνεται. Κι αὐτός, σὲ τούτα
 σύμφωνος καὶ δεμένος μ' ὄρκο στοὺς θεοὺς,
 ἀπ' ὅσα ἔταξε τίποτα δὲν κάνει,
 μὰ ἔχει τὸ θρόνο μόνος, κι ἀπ' τὰ χτήματα
 τὸ μέρος μου. Καὶ τώρα, ἔτοιμος εἶμαι,
 σὰν πάρω τὸ δικό μου, — καὶ τὸ στράτευμα
 μακριὰ ἀπὸ δῶ νὰ στείλω, καὶ νὰ μείνω
 στὸ σπίτι μου τὸ μερδικό μου παίρνοντας,
 κι αὐτόν ἄλλον τόσον καιρὸ νὰφήσω
 490 πάλι ξανά, καὶ μήτε τὴν πατρίδα μου
 νὰ κουρσέψω, μήτε νὰ κουβαλήσω
 στοὺς πύργους σκαλοπάτια μ' ἀνεμόσκαλες, —
 πού, σὰ δὲ βρῶ τὸ δίκιο, θὰ κοιτάξω
 νὰ τὰ κάμω. Καὶ μάρτυρες καλῶ τοὺς θεοὺς
 σ' αὐτό, — πὼς πάντα πράζοντας τὸ δίκιο,
 ἄδικα ἀπ' τὴν πατρίδα διώχνουμαι, ἄνομα! —
 Τούτα, μητέρα, ἀπλά, ὅπως εἶναι τὰ εἶπα,
 κι ἔχι σωρὸ κουβάρι λόγια, καί, θαρρῶ,

καὶ στοὺς σοφοὺς καὶ στοὺς ἀσόφους δίκια.

ΧΟΡ. Κ' ἐμένα, ἂν καὶ δὲν εἶμαστε σὲ χώρα Ἑλλήνων 500
ἀναθρεμμένες, συνετὰ μιλας, νομίζω.

ΕΤΕ. Νάτανε γιὰ ὄλους τὸ ἴδιο καλὸ καὶ σοφὸ,
δὲ θάτανε λογοτριβὲς στὸν κόσμον.

Μὰ οὔτε ὅμοιο, οὔτε ἴσο τίποτα γιὰ τοὺς θνητούς,
παρὰ κατ' ὄνομα, ὄχι καὶ στὴν πράξη.

Κ' ἐγώ, δίχως νὰ κρύψω τίποτα, μιῶ,
μητέρα. Ὡς τὴν ἀνατολὴ τοῦ ἡλίου
στὰ οὐράνια, καὶ στὴ γῆ ἀποκάτω θάφτανα,
δύναμη ἀνίστως εἶχα, γιὰ νὰ πάρω
τὴν πρώτη ἀπ' τοὺς θεούς, — τὴ βασιλεία.

Κ' ἔτσι, σ' ἄλλον νάφήσω τοῦτο τάγαθὸ 510
δὲ θέλω, μητέρα, παρὰ γιὰ μένα
τὸ κρατῶ. Γιατ' εἶν' ἀναντρο : — ἓνας ποὺ ἔχασε
τὸ πῶτερο καὶ πῆρε τὸ πιὸ λίγο !

Σιμὰ σ' αὐτά, ντρέπουμε, -- τοῦτος μὲ ἄρματα
φερμένος καὶ κουρσεύοντας τὴ χώρα,
νὰ πάρη ὅσα γυρεύει· θάταν δνειδος
στὴ Θήβα, ἂν τὰ λοντάρια τῆς Μυκῆνας
φοδόμουν, καὶ νὰ πάρη αὐτὸς τὰ σκῆπτρα μου
τὸν ἄφηνα. Ἐπρεπε, μητέρα, τοῦτος
νάρθῃ νὰ συβαστοῦμε ὄχι μὲ τάρματα !
Γιατί ὄλα ὁ λόγος τὰ νικάει, ποὺ τάχα
θὰ τᾶπαιρναν καὶ τὰ λεπίδια τῶν ὄχτρῶν. 520

Μ' ἂν θέλῃ στὴ γῆ τούτῃ ἀλλιῶς νὰ μένη,
ὡς μένη. Αὐτὸ ὅμως δὲν τὸ παραδέχομαι, —
στὸ χέρι μου εἶναι νάρχω, καὶ νὰ πάω
σ' αὐτὸν νὰ σκλαβωθῶ ; — Λοιπόν, μπρὸς ἢ φωτιά,

μπρός τὰ σπαθιά, ζέψετε τὰ φαριά σας,
τὸν κάμπο γεμίστε ἄρματα! — γιατί σ' αὐτὸν
ἐγὼ τὸ θρόνο μου δὲν τὸν ἀφήνω!

Γιατὶ ἂν ταιριάζῃ νάδικῆς, περίφημα
κάνεις γιὰ ἓνα θρόνο νάδικῆς· ὁμως
τᾶλλα, μοιρόγραφο εἶναι νὰ τὰ σέβειςαι.

ΧΟΡ. Δὲν πρέπει νὰ καλολογᾶς στὰ ὄχι καλὰ ἔργα·
δὲν εἶν' αὐτὰ καλὰ, μ' ἄσκημα γιὰ τὸ δίκιο! 530

ΙΟΥΚ. Ἄ, γιέ μου, στὰ γεράματα ὄλα τὰ κακὰ
δὲν πάνε, — Ἐτεοκλή μου. Παρὰ ἔχει κ' ἡ πείρα
κάτι νὰ πῆ κι ἀπὸ τὰ νιάτα πιὸ σοφὸ.

Τί ἀποθυμᾶς τὸ δαίμονα, γιέ μου, τὸ μαῦρο, —
τὴ φιλαρχία; — Μῆ, ἐσύ! κ' εἶναι ἄδικη θεά·
καὶ σὲ σπίτια πολλὰ, σὲ καλόμοιρες χῶρες
μπαινόβγηκε ρημάζοντας τούς φίλους της, —
πού τρελλάθης μὲ δαύτη. Κάλλιο τοῦτο, γιέ μου, —
νὰ τιμᾶς τὴν Ἰσιάδα, πού πάντα μαζί

φίλους μὲ φίλους δένει αὐτή, χῶρες μὲ χῶρες, 540
συμμάχους μὲ συμμάχους. Γιατὶ νόμιμο
τὸ ἴσιο εἶναι στοὺς ἀνθρώπους, καὶ πάντοτε ἐνάντιζ

στὸ παραπάνω τὸ λιγώτερο σηκώνεται
καὶ τοῦ πολέμου κάνει ἀρχή. Μὰ στοὺς ἀνθρώπους
ἡ Ἰσιάδα μέτρα καὶ ζύγια χῶρια ἔβαλε,
καὶ ποσὰ διόρισε, καὶ τάφεργο τῆς νύχτας
βλέφαρο καὶ τὸ φῶς τοῦ ἡλίου βαδίζουνε
ἴσια τὸ χρονικό τους κύκλο, καὶ κανένα
δὲ ζηλεύει, μπρός στᾶλλο ἂν ταπεινώνεται.

Κ' ἐπειτα, ἥλιος καὶ νύχτα δουλεύουν, — καὶ σὺ

ἓνας

Ἰθητὸς δὲ θὰ βυστάξῃς, ἀπ' τὰ χτήματα 550
 μέρος κρατώντας, μ' αὐτὸν Ἰσια νὰ μοιράσῃς ;
 Κ' ὕστερα ποῦ 'ν' τὸ δίκιο ; Τί παρατιμᾶς
 τῆ βασιλεία, μιὰν ἀδικία καλόμοιρη,
 καὶ τὸ θαρρεῖς μεγάλο αὐτό, νὰ καμαρώνῃς
 τίμιος ; — πρᾶμα τάνέμου ! — Ἡ μὴ θέλεις πολὺ
 νὰ κοπιάζῃς, πολλὰ ἔχοντας στὸ σπίτι μέσα ;
 Τ' εἶναι τὸ παραπάνω ; ἓνα ξερὸ δνομα ! —
 μιὰ καὶ περσεύει τ' ἀρκετό, στὸ γνωστικὸ ὄμωσ.
 Δικὰ τους τὰ πλοῦτη δὲν τάχουν οἱ Ἰθητοί,
 μόνο, ἔχοντας, φροντίζουμε τῶν θεῶν τὰ πλοῦτη,
 ποῦ μᾶς τὰ παίρνουν πίσω σὰν τὰ χρειαστοῦν. 560
 καὶ ὁ πλοῦτος εἶναι πρόσκαιρος, στέρεος δὲν εἶναι.
 Μὰ ἔλα νὰ σὲ ρωτήσω, δυὸ λόγια μαζί,
 τί προτιμᾶς ; τὸ θρόνο ; — ἢ τὴν πόλη νὰ σώσῃς ;
 Θὰ πῆς τὸ θρόνο ; Μ' ἂν ἐστὲ νικήσῃ αὐτός,
 κ' οἱ Ἀργεΐτικες λόγχες τσαλίσουν τῶν Καδμείων
 τὰ κοντάρια, παρμένο τεῦτο ἐδῶ θὰ ἰδῆς
 τὸ κάστρο τῶν Θηβαίων, θὰ ἰδῆς καὶ πολλὰς σκλάβας
 παρθένας κουρσεμένες στὰ χέρια τοῦ ὄχτροῦ.
 Μαῦρος λοιπὸν ὁ πλοῦτος, ποῦ γυρεύεις νᾶχῃς,
 θὰ γίνῃ στὴ Θῆβα, κ' ἐσύ, φιλότιμος ! 570
 Αὐτὰ ἐτένα λαλῶ. — Κ' ἐτένα, Πελονηϊκῆ,
 λέγω : — Ἀμυαλα τῆ χάρι σου ἔκανε ὁ Ἄδραστος,
 καὶ ἀσύνητα ἦρθες καὶ σὺ νὰ πάρῃς τὸ κάστρο.
 Πές μου, ἂν κουρσέψῃς τῆ γῆ τούτη, — ποῦ ποτὲ
 μὴ λάχῃ ! — πῶς, στὸ θεό σου, θὰ στήσῃς τοῦ Δία
 τρόπαια, καὶ πῶς, χαλώντας τὴν πατρίδα σου,
 θὰ πᾶς νὰ σφάζῃς θύματα, καὶ πῶς θὰ γράψῃς

τὰ λάφυρα σιμὰ στοῦ Ἰνάχου τὰ νερά; —
 « Τῆ Θήβα ὁ Πολυνεΐκης ἔκαψε καὶ τοῦτες
 « πρόσφερε τις ἀσπίδες τάμα στοὺς θεοὺς! »
 Μὴ σῶση, τέκνο μου, τέτοια δόξα νὰ λάβης 580
 ποτέ σου ἀπὸ τοὺς Ἑλληνας! Μ' ἂν νικηθῆς
 πάλε, καὶ τὴν ξεφύγη τοῦτος, πῶς θὰ φτάσης
 στὸ Ἄργος, ἀφήνοντας ἐδῶ μύριους νεκρούς; !
 Καὶ κάποιος θὰ πῆ: « Ἄχ, Ἄδραστε, κακὸ ἀρρεβώνα
 « ποὺ ἐφτείαξες! — ποὺ μᾶς ἐσθῆσε μιᾶς νιόπαντρης
 « ὁ γάμος! » — Κυνηγᾶς δυὸ συφορές, παιδί μου·
 νὰ χάσης κείνα, καὶ νὰ πέσης μέσ' αὐτά.
 Μὰ ἀφήστε τὰ περισσῖα, ἀφήστε τα' δυὸ ἀνθρώπων
 ἅμα σμίξουν εἰ τρέλες, τρομερὸ κακό!

ΧΟΡ. Τίς συφορές αὐτὲς διώξτε, θεοὶ μου· καὶ δώστε
 νὰ κάνουν ἀγάπες τοῦ Οἰδίποδα τὰ τέκνα. 590

ΕΤΕ. Φτάνει πιά, μητέρα, ὁ ἀγώνας μὲ τὰ λόγια· πάει
 [χαμένος
 ὁ καιρὸς, καὶ δὲν τελειώνει τίποτα ἢ καλὴ καρδιά.
 Ἄλλιῶς δὲ θὰ φιλιωθοῦμε, παρὰ μ' ὅ,τι εἶπα· τὰ
 [σκηπτρα
 νὰ κρατήσω ἐγώ, καὶ νᾶμαι στὴ γῆ τούτῃ βασιλιάς.
 Τίς μακρόλογες ὀρμήνειες παραιτώντας, ἄφηνέ με! —
 (Στρέφοντας γιὰ πρώτη φορὰ πρὸς τὸν ἀδερφό του.)

Καὶ σύ, γκρεμίστου ἀπ' τὸ κάστρο τοῦτο — εἰδὲ θὰ
 [σκοτωθῆς!

ΠΟΛ. (προβαίνοντας δυὸ βήματα πρὸς τὸν ἀδερφό.)

Ἄπὸ ποιόν; ποιόν τὸ λεπίδι δὲ λαβῶνει, ποὺ ἂν ξα-
 [μῶση
 φονικὸ σπαθὶ σ' ἐμένα, δὲ θὰ λάβῃ ὅμοια θανά;

ΕΤΕ. (ειρωνικά και βάζοντας τὸ χέρι στὸ σπαθί.)
Σιμά, κι ὄχι πέρα φεύγεις. Θωρεῖς τί κρατῶ στὸ
[χέρι;

ΠΟΛ. Βλέπω· εἶν' ἀναντρο τὸ πλοῦτος καὶ μικρόψυχο
[κακό. 600

ΕΤΕ. Καὶ γι' αὐτὸ ῥθες τὸ χαμένο με πολλοὺς νὰ πολε-
[μήσης;

ΠΟΛ. Κάλλιο νάσαι φυλαγμένος στρατηγός, παρὰ θρασύς.

ΕΤΕ. Λογὰς εἶσαι, ἔχοντας μ' ὄρκους τὴ ζωὴ σου ἀσφα-
[λισμένη.

ΠΟΛ. Πάλε σοῦ ἀπαιτῶ τὰ σκῆπτρα καὶ τὸ μέρος μου ἀπ'
τῆ γῆ.

ΕΤΕ. Χρὴν δὲν ξέρουμε· στὸ σπίτι τὸ δικό μου ἐγὼ θά
[μείνω.

ΠΟΛ. Καὶ ἀπ' τὸ δίκιο μου κρατώντας;

ΕΤΕ. Ναί, εἶπα· πήγαινε ἀπὸ δῶ!

ΠΟΛ. ὦ βωμοὶ ἐσεῖς, πατρικοὶ μου, —

ΕΤΕ. Ποῦ ἦρθες σὺ νὰ τοὺς κουρσέψης.

ΠΟΛ. ὁ δὲ μ' ἀκούτε;

ΕΤΕ. Ποῖός σ' ἀκούει ποῦ τὴν πατρίδα πολεμᾷς;

ΠΟΛ. ὦ ἱερὰ τῶν θεῶν με τάσπρα τᾶλογα, —

ΕΤΕ. Ποῦ σὲ μισοῦνε!

ΠΟΛ. διώχνουμαι ὄξω ἀπ' τὴν πατρίδα, — 610

ΕΤΕ. Μὰ ἦρθες γιὰ νὰ
[διώξης σύ.

ΠΟΛ. ἄδικα, ὦ θεοί!

ΕΤΕ. Στῆ Μυκῆνα, μὴν καλῆς τοὺς θεοὺς ἐδῶ.

ΠΟΛ. Εἶσαι ἄνομος,

ΕΤΕ. Μὰ ὄχτρος ὄχι τῆς πατρίδας, σὰν κ' ἐσένα.

- ΠΟΛ. πού με γδύνεις και με διώχνεις.
 ΕΤΕ. Μὰ και θὰ σὲ σφάξω ἐγώ.
- ΠΟΛ. Τί τραβῶ, τὰκούς, πατέρα;
 ΕΤΕ. Και ὅ,τι φτειάνεις σὺ, τὰκούει.
- ΠΟΛ. Και σὺ, μητέρα;
 ΕΤΕ. Εἶναι κρῖμα, νὰ τῆ λὲς μητέρα ἐσύ.
- ΠΟΛ. Χώρα μου!
 ΕΤΕ. Σὰ φτάσης στὸ Ἄργος, κράζε τὸ νερὸ
 [τῆς Λέρνης.
- ΠΟΛ. Πάω,—μὴν κόβεσαι.—Μητέρα, σὲ παίνῳ...
 ΕΤΕ. Φεύγα ἀπὸ δῶ!
- ΠΟΛ. Φεύγω· τὸν πατέρα μου, ἄσε νὰ ἰδῶ...
 ΕΤΕ. Δὲ θὰ τὸ πετύχης!
- ΠΟΛ. Τίς παρθένες ἀδερφές κάν...
 ΕΤΕ. Οὔτ' αὐτὲς ποτὲ θὰ ἰδῆς.
- ΠΟΛ. ὦ ἀδερφές μου!
 620
- ΕΤΕ. Τί τίς κράζεις, πού εἶσαι ὀχτρὸς ὁ πιὸ μεγάλος;
 ΠΟΛ. Κάν ἐσύ, ἔχε γειά, μητέρα.
 ΙΟΚ. Μαύρη, τέκνο μου, ἔχω γειά.
- ΠΟΛ. Γιὸς σου πιά δὲν εἶμαι.
 ΙΟΚ. Ἐγώ εἶμαι σὲ πολλὰ βασανισμένη.
- ΠΟΛ. Γιατί αὐτὸς ἐκεῖ μᾶς βρίζει.
 ΕΤΕ. Μ' ἀντιβρίζουμαι κ' ἐγώ!
- ΠΟΛ. Ποῦ θὰ στέκεσαι στοὺς πύργους;
 ΕΤΕ. Τί σὲ μέλει νὰ τὸ μάθης;
 ΠΟΛ. Θάβγω ἐμπρὸς νὰ σὲ σκοτώσω.
 ΕΤΕ. Ὁ ἴδιος πῶθος μὲ κρατεῖ.
- ΙΟΚ. Ἄχ, ἡ δόλια ἐγώ! Παιδιά μου, τί θὰ κάνετε;
 ΠΟΛ. Ὁ,τι γίνῃ

θά τὸ δεῖξῃ.

ΙΟΚ.

ὦ! εἴστε πεσμένοι σὲ κατάρρα πατρικὴ!

ΕΤΕ.

Ἄς ρημάξῃ ὄλο τὸ σπίτι!

ΠΟΛ.

Ἔερε το· ἀργὸ πᾶ δὲ μένει
τὸ σπαθί μου τὸ αἰμοβόρο. Μά, τῆ γῆ ποῦ μ' ἔθρεψε
καὶ τοὺς θεοὺς μάρτυρες κράζω, ποῦ, ἄτιμος, βαρυσ-
[καμένος. 630

διώχνουμαι ἀπὸ δῶ, σὰ σκλάβος· κι ἔχι ἀπὸ τὸν ἴδιο
[ἔγῳ

τὸν πατέρα γεννημένος, τὸν Οιδίποδα.—Μ' ἂν πάθῃς
τίποτα καὶ σύ, πατρίδα, μὴν κατηγορᾶς ἐμέ,

παρ' αὐτόν! — Ἐγὼ δὲν ἤρθα θέλοντας, παρά μὲ
[διώχνουν

ἄθελα.—Καὶ σύ, δρομάρη βασιλιά, Φοῖβε, ἔχε γειά,—
καὶ παλάτια, καὶ συντροφία, καὶ εἰδῶλα ἀρνοστο-

[λισμένα
τῶν θεῶν,—ποῦ ξέρω ἂν ἔχω νὰ σᾶς χαιρετήσω πιά!

Μ' ἄγρυπνη ἔχω ἀκόμα ἐλπίδα πὼς οἱ θεοὶ θά μ'
[ἀξιώσουν,

σφάζοντας αὐτόν νὰ γίνω βασιλιάς στὴ Θήβα ἐδῶ!

(Ἐκινᾷσι νὰ φύγῃ.)

ΕΤΕ.

Φύγε πέρα! — Καλὰ σ' ἔβγαλε ὁ πατέρας Πολυνείκη, —
ἀπὸ θεοῦ, νὰ κράζουν τὸ ἴδιο τῆ φιλονεικία κ' ἐσέ! 640

(Φεύγει ἀπὸ δεξιὰ. Ὁ Πολυνείκης φεύγει ἀπ' ἀριστερά,
καὶ ἡ Ἰοκάστη ἀργὸννεβαίνει τὰ προπύλαια
νὰ μπῆ μέσζ στὸ παλάτι.)

ΜΕΡΟΣ Β΄

(Στροφή.)

ΧΟΡ. Ἄπ' τὴν Τύρο ἐδῶ ῥθε ὁ Κάδμος,
ποῦ ἡ τετράσκειλη δαμάλα
πέσιμο ἄσπρωχτο ἔπετε,
σωστὸ βγάζοντας τὸ μάντεμα, —
κ' ἔχτισε τὸ κάστρο αὐτός.
Σιτοφόρο γιὰ τὴν πόλη
τόπο διόρισε ὁ χρῆσμός·
ὅπου ἡ καλοπόταμη
τοῦ νεροῦ πέφτει ὄροσιὰ
στὰ πολύχορτα, βαθύσπορα
χωράφια τῆς Δίρκης·
ὅπου γέννησε ἀπ' τὸ Δία,
μάννα γέννησε τὸ Διόνυσο,
ποῦ κισσὸς περιστεφάνωτος
στριφτός, μὲ ἡσκιερά, ὀλοπράσινα
κλώνια καρπισμένος, βρέφος
τονὲ σκέπασε, — λατρεία
στὶς παρθένας τίς Θηβαῖες,
σὲ γυναῖκες μεθοκόπες,

650

μὲ τὸ βαχχικὸ χορό.

660

(Ἀντιστροφή.)

—Φοινὸς ἐκεῖ ἀπ' τὸν Ἄρη
 δράκοντας, φρουρὸς σκληρόψυχος,
 τίς πληθόνερες ἀνάβρες
 καὶ τὰ ρυάκια τὰ δροτόχλωρα,
 φύλαγε γῦρο γυρνώντας
 τῶ ματιῶν τίς κόρες·
 ποῦ ὁ Κάδμος τὸν χάλατε,
 νὰ χερονιφτῆ σὰν πῆγε,
 στὸ αἰμοβόρο κράνιο κρούοντας
 μάρμαρο ἀπὸ θερισφάγῳ
 χέρι τιναγμένο, ποῦ ἔρριξε
 (καθὼς ὤρισε ἡ διογέννητη
 δίχως μάννα θεά, ἡ Παλλάδα)
 χάμου τοῦ θεριοῦ τὰ δόντια
 στὰ βαθύσπορα χωράφια.
 Καὶ ἀπὸ τοῦτα ἡ γῆ ἀναβλάστησε
 πρόσωπα βαριά ὠπλισμένα·
 μὰ ἡ σφαγὴ ἡ σιδερογνώμα
 στὴ γλυκειὰ γῆ πάλε τάρριξε,
 στὸ αἷμα βρέχοντας τὸ χῶμα,
 ποῦ ἠλιοφωτισμένα τὰδειξε
 σταγεράκια τούρανοῦ.

670

680

(Ἐπιδόξ.)

—Μά, τῆς Ἰῶς τῆς πρωτομάννας

τὸ γιό, ἐσὲ τὸν Ἐπαφο,*
 κράζω σε, ὦ τοῦ Δία βλαστάρη,
 μὲ φωνὴ σὲ κράζω βάρβαρη, —
 ὦ! — μὲ βάρβαρη ἱκεσία,
 δρόμε, πρόφτασε στὴ χώρα!
 Σοῦ τὴ χτίσανε τὰγγόνια,
 καὶ οἱ θεῆς οἱ διπλονόματες,
 ἡ Περσέφασσα καὶ ἡ Δήμητρα,
 θεὰ καλὴ, παντοκρατόρισσα,
 καὶ Γῆ κοσμοθρόφα,
 δική τους τὴν κάμανε. —
 Στείλε σὺ τίς πυροφόρες
 θεῆς, τὴ χώρα νὰ βοηθήσης, —
 κι ἔλα εἶν' εὐκόλα στοὺς θεοὺς.

690

Προβαίνει ὁ ΕΤΕΟΚΛΗΣ ἀπὸ τὸ παλάτι, καὶ ξοπίσω του
 ἔρχεται ἓνας ΔΟΥΛΟΣ.

ΕΤΕ. Σύρε σύ, καὶ φέρε τὸ γιό τοῦ Μενοικέα, —
 τὸν Κρέοντα, τῆς μητέρας μου τῆς Ἰοκάστης
 τὸν ἀδερφό' καὶ πές του αὐτό, — γιὰ τὰ δικά μου

* Οἱ Φοῖνικες καὶ οἱ Θηβαῖοι κοινὸ τους εἶχανε γενάρχη τὸν Ἐπαφο, παιδί τοῦ Διὸς ἀπὸ τὴν Ἰώ, ποὺ τὴν εἶχε μεταμορφώσει σὲ βῶδι ὁ θεός, γιὰ νὰ τὴν κρύψει ἀπὸ τὴν Ἥρα. Ὁ Ἐπαφος ἀπόχτησε κόρη τὴ Λιθύη, καὶ αὐτῆς ὁ γιός, ὁ Βῆλος, τέκνα εἶχε τὸ Φοῖνικα καὶ τὸν Ἀγήνορα. Τοῦτον τὸν Ἀγήνορα εἶχε πατέρα ὁ Κάδμος, ποὺ σκαλμένος γιὰ νὰ βρῇ τὴν ἀρπαγμένη ἀπὸ τὸ Δία πάλι, ἀδερφή του τὴν Εὐρώπη, ἔφτασε στὴ Βοιωτία κ' ἔχτισε τὴ Θήβα, — ὅπως τραγουδεὶ ὁ Χορός ἐδῶ. Γυναίκα πῆρε ὁ Κάδμος τὴν Ἀρμονία, τὴν κόρη τῆς Ἀφροδίτης ἀπὸ τὸν Ἄρη, κ' ἔκαμε γιὸ τὸν Πολύδωρο· καὶ τοῦτον εἶχε πατέρα ὁ Λάβδακος, ὁ πατέρας τοῦ Λαίου, ποὺ ἀπόχτησε τὸν Οἰδίποδα ἀπὸ τὴν Ἰοκάστη.

καὶ τὰ κοινὰ τῆς χώρας· θέλω νὰ τοῦ πάρω
τὴ γνώμη, προτοῦ πάω στὴ μάχη καὶ στὸ ἀσκέρι. 700

(Βλέποντας τὸν ΚΡΕΟΝΤΑ, ποῦ ἔρχεται ἀνήσυχος καὶ βαλαντωμένος
ἀπὸ θεξιά.)

Μὰ νὰ τος! σοῦ γλυτώνει τῶν ποδιῶν τὸν κόπο·
τονὲ βλέπω· στὸ σπίτι ἔρχεται τὸ δικό μου.

ΚΡΕ. Τί δρόμο πήρα γιὰ νὰ σὲ ἰδῶ, βασιλιά μου
Ἐτεοκλή! Ἐφερα γῦρο τῶν Καδμείων, καὶ πόρτες
καὶ βίγλες, νὰ βρῶ ψάχνοντας τὸ προσωπό σου.

ΕΤΕ. Μὰ κ' ἐγώ, Κρέοντα, ἤθελα νὰ σ' ἀνταμώσω·
γιατ' εἶδα, τὰ φιλιώματα πολὺ ἔναι πίσω,—
σὰν ἤρθα ἐδῶ καὶ μίλησα τοῦ Πολυνεΐκη.

ΚΡΕ. Πέτεται, ἄκουσα, πῶς μεγάλος κι ἀπ' τὴ Θήβα, 709
στοῦ Ἀδράστου τὴ γενιά καὶ τὰσκέρι ἀκκουμπώντας.
Μὰ τοῦτα ἀπ' τοὺς θεοὺς ἄς μείνουν κρεμασμένα.
Τ' εἶναι τώρα στὴ μέση,—αὐτὰ ἤρθα νὰ σοῦ πῶ.

ΕΤΕ. Τ' εἶναι αὐτὰ πάλε; Τί μοῦ λὲς δὲν καλονοιώθω.

ΚΡΕ. Ἐέκοφε κάποιος σκλάβος ἀπὸ τοὺς Ἀργεῖτες...

ΕΤΕ. Καὶ λέγει τί, γιὰ τὰποκεῖθε, πῶς καινούριος;

ΚΡΕ. Πῶς ὅπου νάναι, ὁ Ἀργεΐτικος στρατός, στοὺς πύργους
γῦρο, θὰ ζώτῃ μ' ὅπλα τῶν Καδμείων τὸ κάστρο.

ΕΤΕ. Λοιπόν, τὸ κάστρο ἄς βγάλη τοὺς ἀρματωμένους,—

ΚΡΕ. Ποῦ; Εἶσαι παιδί; δὲ βλέπεις τί πρέπει νὰ βλέπῃς;

ΕΤΕ. Ὅξω ἀπ' τοὺς τράφους, τὸ ταχὺ νὰ πολεμήσουν. 720

ΚΡΕ. Λίγο εἰν' ἐδῶ τὸ μάζωμα, πάμπολλοι ἐκεῖνοι.

ΕΤΕ. Κεῖνους, τοὺς ξέρω ἐγώ· στὰ λόγια εἶναι γενναῖοι.

ΚΡΕ. Κάποια ἔχει μὲς· στοὺς Ἑλληνας ἀξία καὶ τ' Ἄργος.

ΕΤΕ. Ἐννοια σου! μὲ κορμιά τους στρώνω ἐγώ τὸν κάμπο!

- ΚΡΕ. Μακάρι!—ἂν καὶ τὸ βλέπω δύσκολο πολὺ.
- ΕΤΕ. Δὲ θὰ τὸ κλείσω ἐγὼ τὰσκέρι μὲς' στὸ κάστρο.
- ΚΡΕ. Μὰ νὰ νικήσης κι ὅλα, αὐτὸ ἀπαιτεῖ κ' ἡ γνώση.
- ΕΤΕ. Θέλεις τάχα νὰ πάρω τίποτ' ἄλλους δρόμους;
- ΚΡΕ. "Ὀλους! πρὶν ἔρθῃς μιὰ φορὰ σὲ κίντυνο.
- ΕΤΕ. "Ἄν τοὺς χτυπούσαμε τῆ νύχτα μὲ καρτέρι; 730
- ΚΡΕ. Μόνο, ἂν ἐδῶ πάλι σωθῆς ἀποκρουσμένος.
- ΕΤΕ. "Ἰσια μοιράζει ἡ νύχτα, μὰ στὸν ἄφοβο
περίσσια.
- ΚΡΕ. Φοβερὸ τῆς νύχτας τὸ σκοτάδι,
σὰν πάθῃς τίποτα κακό!
- ΕΤΕ. Μ' ἂν τοὺς χτυπήσω
μὲ τάρματα τὴν ὥρα ποὺ δειπνᾶνε;
- ΚΡΕ. Μόνο
ξάφνισμα θάτανε· μ' ἀνάγκη νὰ νικήσῃς..
- ΕΤΕ. Βαθειὰ ἡ ποριά τῆς Δίρκης, γιὰ νὰ τραβηχτοῦνε.
- ΚΡΕ. Χερότερα ὅλα, πὰρ' ἂν καλοφυλαχτῆς.
- ΕΤΕ. Καὶ τί; μὲ τάλογα ἂν τοὺς κάναμε γιουρούσι;
- ΚΡΕ. Κ' ἐκεῖ μ' ἀμάξια εἶναι ὁ στρατὸς γῦρο φραγμένος.
- ΕΤΕ. Μὰ τί νὰ κάμω; στὸν ὄχτρο νὰ παραδώσω 740
τὸ κάστρο;
- ΚΡΕ. Διόλου! Σοφὸς εἶσαι, καὶ στοχάστου.
- ΕΤΕ. Μὰ στοχασμὸς ποιὸς φαίνεται σοφώτερος;
- ΚΡΕ. Ἐφτά ἄντρες, λένε, καθὼς ἄκουσα, ἀπὸ κείνους,—
- ΕΤΕ. Νὰ κάμουν τί εἶναι προσταγμένοι;— Ἡ δύναμή τους
μικρὴ 'ναι.
- ΚΡΕ. Σὲ λόχους νὰρχηγοῦν, καὶ τίς πόρτες
καλὰ νὰ κατακλειοῦν ἀπόξω.

ΕΤΕ.

Κ' ἑμεῖς τότε

τί κάνουμε ; Δὲ βαστῶ πιά στή στενοχώρια !

ΚΡΕ. Ἐφτά ἄντρες γι' αὐτοὺς χώριτε καὶ σὺ στις πόρτες.

ΕΤΕ. Νάναι ἀρχηγοὶ σὲ λόχους, ἢ ἄντρας καὶ κοντάρι ;

ΚΡΕ. Σὲ λόχους, ξεδιαλέγοντας τοὺς πιὸ λεβέντες.

ΕΤΕ. Τὸννοῖωσα· νὰ φυλάγουν τις μπασιῆς τοῦ κάστρου. 750

ΚΡΕ. Καὶ τοὺς συναρχηγούς· — ἕνας δὲ φτάνει γιὰ ὅλα.

ΕΤΕ. Τοὺς πρώτους στήν παλληκαριά, ἢ στή φρονιμάδα ;

ΚΡΕ. Στὰ δύο· — τίποτα τῶνα, σὰν τοῦ λείπη τᾶλλο.

ΕΤΕ. Θὰ γίνη αὐτό. Σὰν πάω στὸ ἐφτάπυργο τὸ κάστρο,

στις πόρτες ἀρχηγούς θὰ βάλω, ὅπως μοῦ λές,

σταίνοντας ἴσους μὲ ἴσους στοὺς ὀχτροὺς ἀγνάντια.

Καιρὸς χαμένος, τῶνομα τοῦ καθενὸς

νὰ λέγω, ἐνῶ οἱ ὀχτροὶ ζώνουν τὸ κάστρο κίσλα.

Μ' ἄς φύγω, μ' ἄργά χέρια νὰ μὴ μένουμε.

Κι ἄμποτε νάχω ἀντίμαχο τὸν ἀδερφό μου, 760

καὶ νάβγη ἀγνάντια, στὸ κοντάρι νὰ μοῦ ἐρθῆ,

νὰ τονὲ σφάξω, ποὺ ἤρθε γιὰ νὰ μοῦ κουρσέψη

τὴν πατρίδα! — Μ' ἂν τύχη ἐμένα συφορά,

τῆς ἀδερφῆς μου τῆς Ἀντιρόνης ὁ γάμος

μὲ τὸ δικό σου γιό, τὸν Αἴμονα, σωστὸ

νὰ φροντιστῆ ἀπὸ σένα. Καὶ τὸν ἀρρεβώνα

τὸν πρὶν, ἐπικυρώνω τώρα ποὺ θὰ βγῶ

στὸν πόλεμο. Κι ἀδερφὸς τῆς μητέρας μου εἶσαι :—

τί νὰ πολυλογῶ ; — ὅπως πρέπει θρέφε τη,

γιὰ χάρη μου καὶ γιὰ δική σου. Κι ὁ πατέρας

τὸ κεφάλι του ἄς χτυπή, ποὺ τυφλώθηκε

μόνος του. Δὲν τὸ πολυπαίνειφα ! Κι ἂν τύχη, 770

κ' ἑμᾶς μὲ τις κατάρες του θὰ ξολοθρέψη.

Κ' ἓνα ἄπραχτο μᾶς μένει : — μὴν προφήτεμα
 ἔχει νὰ πῆ κανένα ὁ μάντης Τειρεσίας,
 νὰ ρωτηθῆ γιὰ τοῦτο. Καὶ τὸ γιό σου ἐγώ,
 τοῦ πατέρα σου τὸ συνόματο θὰ στείλω,
 τὸ Μενοικέα, νὰ φέρῃ ἐδῶ τὸν Τειρεσία, —
 Κρέοντα. Θάρθῃ σὲ σένα γλυκομίλητος.
 Μὰ ὡς τώρα ἐγὼ ψεγάδιαζα τὴ μαντική του
 τέχνη σ' αὐτόν, καὶ θὰ μοῦχη παράπονα.
 Καὶ στὴν πόλῃ κ' ἐσένα, τοῦτο παραγγέλνω, 780
 Κρέοντα· ἂν ἐμεῖς νικήσουμε, τὸ λείψανο
 τοῦ Πολυεΐκη, μὴ θαφτῆ ποτὲ στῆς Θήβας
 τῆ γῆ· κι ὅποιος τὸ θάψῃ, νὰ θανατωθῆ,
 κι ἄς εἶναι καὶ δικός μας. Αὐτὰ λέγω ἐσένα. —

(Στρέφοντας στὴν ἀκολουθία του.)

Καὶ τοὺς δούλους μου : — Φέρτε μου ἔξω τάρματα,
 τὴν πάνοπλην ἄρματωσιά, τί ττὸν ἀγῶνα
 τοῦ κονταριοῦ ποὺ ἀγνάντια μας ἀνοίγεται,
 κινᾶμε τώρα ἐμεῖς μὲ δίκιο νικηφόρο. —
 Καὶ στὴν πιὸ χρήσιμη ἀπ' τίς θεές, τὴν Προσοχή,
 θὰ δεηθοῦμε, τὸ κάστρο νὰ μᾶς διαφεντέψῃ.

(Φέρνουν τάρματα οἱ Δούλοι καὶ ντύνουν τὸν Ἑτσοκλή, ποὺ φεύγει ἀφήνοντας
 τὸν Κρέοντα νὰ περιμένῃ καὶ τὸ Χορὸ νὰ ψέλλῃ ἀκούσι.)

ΧΟΡΟΣ

(Στροφί.)

᾿Ω Ἄρη πολύμοχτε, σύ, τί μὲ θάνατο 790
 κ' αἷμα λαγγεύεις παράχορδος
 στὰ γιορτάσια τοῦ Βάκχου ; —
 Μῆτε στῶν ὄριων χορῶν τὰ στεφάνια, τῆς νιοτῆς τὴν κόμη

ξέπλεχη ἀπλώνεις νὰ πῆς σὲ φλογέρα τραγούδι,
 χάρες γιομάτο, πού σέρνουν χορούς·
 μόνο τὰσκέρι, ὄπλοφόρους Ἄργεῖτες, σηκώνοντας
 πάνου στῆς Θήβας τὸ γένος, σὺ πρῶτος χορευεῖς
 μὲ τραγούδι ἀτραγούδιστο.

Μήτε τοῦ Βάχγου ὀπαδὸς τοῦ θυρσόχαρου, ἀνάμεσα
 στὰ λαφοδέρματα καὶ τὰπογάλινα,
 πάνου σ' ἀμάξι τετράζυγο, ἐστὺ τὰ πουλάρια
 κυβερνᾷς τὰ μονώνυχα·

800

μόνο καθάλλα χοιμᾶς στοῦ Ἴσμηνοῦ τὸ ποτάμι ἀποδίπλα,
 τῆ φυλῆ τῶ Σπαρτῶν, τῆς ἀσπίδας τὸ θρέμμα,
 ντύνοντας σὺ μὲ χαλκὸ, νὰ χορέψῃ μὲ τάρματα ἀντίμαχη,
 πάνου στὰ πέτρινα κάστρα.

᾽ὦ! τρομερὴ ἴναι ἡ Διχόνοια θεά, πού τὰ πάθη
 τοῦτα στῆς χώρας ἐδῶ τοὺς ρηγάδες μελέτησε,
 τοὺς πολὺσθους τοὺς Λαβδακίδες!

(Ἐντιστροφὴ.)

—᾽ὦ! μὲ τὰ φύλλα τὰ ὑπέρθεια, τὰμέτρητ' ἀγρίμια,
 λόγγε τῆς Ἄρτεμης, ὦ Κιθαιρώνα,
 χιονοθρόφο ἐστὺ μάτι!—

πού νὰ μὴν ἔσωνε σύ, τὸ ριγμένο στὸ χάρο νὰ θρέψῃς, 810
 τῆς Ἰοκάστης τὸ γιό, τὸν Οἰδίποδα, βρέφος ἀπόπαιδο,
 πού ἔλαβε δόξα μὲ σοῦβλες χρυσόδετες!

μηδὲ μ' ἀτράγουδα νάρθη τραγούδια ἢ παρθένα φτερούγα,
 τέρας θεώρατο, ἡ Σφίγγα, τὸ θρῆνος τῆς χώρας,
 στὰ τειχιά τῆς κουρνιαζοντας,
 μὲ τὰ τετράδιπλα ἀιτόνυχα, αὐτὴ πού ξαπόστειλε
 τὴν Καδμογέννητη κλῆρα στὰπάτητο

φῶς τούρανοῦ, στοὺς Καδμείους σάν τὴν ἐπεμψε ὁ Ἄδης
ἀπ' τὰ τρισάθα Τάρταρα.

Τώρα φουντώνει ἄλλη στρίγλα κακὴ στὸ παλάτι
καὶ στὴν πόλη τῶν τέκνων τοῦ Οἰδίποδα.

820

Μὰ ὅ,τι δὲν εἶναι καλὸ, πῶς μπορεῖ γιὰ καλὸ νὰ περνᾷ ;

Ἦχι, δὲ γίνεται νάναι

γέννα σωστὴ γιὰ τὴ μάνα, παιδιὰ πού μὲ κρῖμα
εἶδαν τὸ φῶς γεννημένα ἀπ' τὸ γάμο
τοῦ αὐταδέρφου πατέρα !

(Ἐπφῶδος.)

— Γέννητες, ὦ Γῆ, τὴ γέννητες τότε—

βάρβαρο τόλεγε στόμα καὶ τᾶκουσα ἐγὼ στὴν πατρίδα—
τοῦ ἀγριμοφάγου ἀλικότριχου δράκοντα
τὴ δοντόσπαρτη γέννα,
τὴν περίμορφη δόξα τῆς Θήβας.

Κ' ἦρθαν οἱ γιοὶ τούρανοῦ στὸν ὑμέναιο τῆς Ἀρμονίας, 830

καὶ μὲ τὴ φόρμιγγα ὑψώθη τὸ κάστρο τῆς Θήβας,
καὶ ἀπὸ λύρα Ἀμφιόνια ὁ πύργος,

πλάι στὴν πορῖά, στὸ διπλάρικο ρέμα τῆς Δίρκης,
πού τὸν κάμπον ἐδῶ τὸν ἀδρόχορτο
μπρὸς ἀπ' τὸν Ἴσμηνὸ ὄροσολούζει.

Κ' ἡ πρωτομάνα, ἡ Ἰὼ μὲ τὰ κέρατα, γέννητε
τοὺς βασιλιάδες ἐδῶ τῶν Καδμείων.

Κ' ἐνῶ μύρια ἀγαθὰ τὰ συνάλλαζε μ' ἄλλα,
τώρα ἡ χώρα εἶναι γῦρο κατάστενα 840
μὲ στεφάνια πολέμου ζωσμένη.

*Ἐρχεται ὁ ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ, ὀδηγημένος ἀπὸ τὴν κόρη του τὴ ΜΑΝΤΩ (ἄφωνο
πρόσωπο), καὶ ἀπὸ τὸ νέο παληκάρι, τὸ ΜΕΝΟΙΚΕΑ.

ΤΕΙ. Περπάτα μπρός, κόρη μου· σὲ πόδι τυφλό,
μου εἶται τὸ μάτι ἐσύ, σὰν τ᾿άστρο γιὰ τοὺς ναυῦτες.

(Ψάχνοντας μὲ τὸ ραβδί του.)

Στὸ πλάτωμα ἐδῶ, φέρνοντας τὰχνάρια μου,
πρόβαινε,—μὴ σκοντάψουμε· κι ἀνήμπορο ἔχεις
πατέρα ! Καὶ μὲ τὸ παρθένο χέρι σου
φύλαγε μου τοὺς κλήρους, πού πῆρα μαζί μου,
σὰν ἔννοιωτα σημάδια ἀπ' τὰ πετούμενα
στά ἱερὰ τὰ θρονιά μου, ἐκεῖ πού προφητεύω.

(Στρέφοντας πρὸς τὸ Μενοικέα.)

Πές μου, παιδί μου Μενοικέα, τοῦ Κρέοντα γιέ,—
πόσος νᾶναι ἀπ' τὴν πόλη ὁ ἐπίλοιπος ὁ δρόμος 850
γιὰ τὸν πατέρα σου ; Γιατί μοῦ κόπηκαν
τὰ γόνατα πιά, καί, συχνοπατώντας, μόλις
παίρνω τὰ πόδια μου.

ΚΡΕ. Γι' αὐτὰ μὴ νοιάζεται
πιά, Τειρεσία. Καλὰράξεις σιμὰ στοὺς φίλους.—

(Πρὸς τὸ Μενοικέα.)

Πιάσ' τον, παιδί μου, ἐσύ.—τάμάξι πού ἔφτασε,
καὶ τοῦ γέρου τὸ πόδι, ἀγαπᾶ νάπαντέχη
νά βρῆ ἑλαλάφρωμα ἀπὸ χέρι φιλικό.

ΤΕΙ. Νά, πού ἤρθαμε !—Κρέοντα, τί μὲ καλεῖς μὲ βία ;

ΚΡΕ. Δὲν τὸ ξεχνοῦμε. Σύναξε τὴ δύναμη,
καὶ πάρε ἀνάτα ἀπὸ τὴν κούρατη τοῦ δρόμου.

ΤΕΙ. Τόντις, παράλυσ' ἀπ' τὸν κόπο, ὡς νᾶρθω ἐδῶ, 860
τὴν ἄλλη μέρα, ἀπὸ τὴ φάρα τοῦ Ἐρεχτεά·
κ' ἐκεῖ ταν, κάτι πόλεμος, μὲ τὸ στρατὸ
τοῦ Εὐμόλπου, κ' ἔδωκα τὴ δόξα, ἐγώ, τῆς νίκης

στοῦ Κέκροπα τὰ τέκνα. Καὶ τόλόχρυσο
τοῦτο στεφάνι ἔχω παρμένο, καθὼς βλέπεις,
ξεδισλεγμένο ἀπ' τῶν ὄχτρων τὰ λάφυρα.

ΚΡΕ. Παίρνω γιὰ καλοσήμαδο τὸ νικηφόρο
στεφάνι σου· τί στήφουρτούνα πέσαμε
τῶν ὄπλων τῶν παιδιῶν τοῦ Δαναοῦ, τὸ ξέρεις,—
κ' εἶναι μεγάλος γιὰ τὴ Θήβα ὁ κίντυνος.
Ὁ βασιλιάς, πάει κιόλα, ἀρματοφορεμένος,
στὴ μάχη μὲ τοὺς Μυκηναίους,—ὁ Ἐτεοκλῆς· 870·
καὶ μοῦ ἄφησε παραγγελιὰ ἀπὸ σὲ νὰ μάθω,
τί κάνοντας θὰ σώσουμε τὴ χώρα μας ;

ΤΕΙ. Γιὰ τὸν Ἐτεοκλῆ ἐγώ, κλείνοντας τὸ στόμα
θάκρυβα τοὺς χρησμούς. Μὰ ἐτένα, ἀφοῦ ζητᾶς
νὰ μάθης, θὰ τοὺς πῶ. Εἶναι χρόνια ἀρρωστημένη.
Κρέοντα, ἡ γῆ τούτη, ἀπὸ τότε ποῦ ὁ Λάιος
παιδὶ ἔκαμε στὸ πείσμα τῶν θεῶν, κ' ἔσπειρε ἄντρα
γιὰ τὴ μητέρα, τὸν ἄμοιρο Οἰδίποδα.
Καὶ τὸ αἱματόθωρο χάλασμα τῶν ματιῶν του,
βουλή τῶν θεῶν καὶ στὴν Ἑλλάδα μάθημα!—
ποῦ θέλοντας, μὲ τὸν καιρὸ, νὰ τὰ σκεπάσουν 880·
οἱ γιοὶ τοῦ Οἰδίποδα, πὼς τάχ' ἀπ' τοὺς θεοὺς
θὰ ξέφευγαν κρυφά, σὰ βλάκες γελαστήκαν.
Γιατὶ οὔτε δόξες δίνοντας στὸν κύρη τους,
οὔτ' ἐβγάλημα ἀπ' τὸ σπίτι, τὸ δυστυχημένο
τὸν ξαγριώσαν. Καὶ φριχτὲς ἐνάντια τους
ξεστόμισε κατάρες, κακοπαθισμένος
καὶ ἀτιμασμένος κιόλα. Ποῦ γιὰ δαῦτα ἐγώ,—
τὸ τί δὲν ἔκαμα καὶ τί λόγια δὲν εἶπα ;
κ' ἤρθα καὶ σ' ἔχτρα μὲ τοὺς γιούς τοῦ Οἰδίποδα.

Καὶ θάνατος ἀπ' ἀλληλοσφαγῆ, σιμά τους,
 Κρέοντα. Καὶ γῦρο σὲ νεκρούς πολλοὶ νεκροὶ
 πεσμένοι, πὺ τ' Ἀργεΐτικα σμίξανε βέλη 890
 μὲ τὰ Καδμεία, θὰ φέρουνε θοῆνον πικρὸ
 στὴ χώρα τῆ Θηβαΐα: Καὶ σύ, γίνεται στάχτη,
 ὦ ἄμοιρο κάττρο, πάρεξ ἂν τὰ λόγια μου
 κάποιος πιστέψη. Ἐκεῖνο εἶταν τὸ πρῶτο-πρῶτο, —
 κανένας νὰ μὴν εἶναι δῶ τοῦ Οἰδίποδα,
 μήτε πολίτης, μήτε βασιλίας στὴ Θῆβα·
 γιατί τοὺς μπῆκε δαίμονας, καὶ ἀνάγυρα
 θὰ ρίξουνε τὸ κάττρο. Μ' ἀφοῦ τὸ κακὸ εἶναι
 τοῦ καλοῦ ἀφέντης, ἄλλος τρόπος γλυτωμοῦ
 ἓνας ὑπάρχει. Μὰ νὰ τὸν πῶ, — αὐτὸ δένεῖναι 900
 οὔτε σ' ἐμένα ἀκίντυνο· παρὰ πικρὸ
 σ' αὐτοὺς ποῦ ἔχουν τὴν τύχη, — στὴν πόλη νὰ δώκουν
 τοῦ λυτρωμοῦ τὸ φάρμακο, — καί, χαίρετε,
 φεύγω. Κ' ἐγὼ ἓνας στοὺς πολλούς, ἂν εἶναι ἀνάγκη,
 θὰ πάθω ὅ,τι μᾶς μέλλεται. Τί νὰ γενῆ;

(Καὶ γυρίζει νὰ φύγη, μὰ τὸν κρατεῖ ὁ Κρέοντας.)

ΚΡΕ. Στάσου αὐτοῦ, γέρο!

ΤΕΙ. Μὴ μὲ σταματᾶς!

ΚΡΕ. Νὰ μείνης.

Τί φεύγεις;

ΤΕΙ. Ἢ τύχη ἀπὸ σένα, κι ὄχι ἐγὼ.

ΚΡΕ. (μὲ τὴν προσταγὴν στὴ φωνὴν του).

Νὰ πῆς, τὸ κάττρο κ' οἱ ψυχῆς πῶς θὰ γλυτωσούν;

ΤΕΙ. Θέλεις τώρα ἐσύ, μὰ σὲ λίγο δὲ θὰ θείλῃς!

ΚΡΕ. Καὶ πῶς δὲ θέλω τὴν πατριδα μου νὰ σώσω;

- ΤΕΙ. Θέλεις κι ἀποθυμᾶς ν' ἀκούσης τέλος πάντων ;
- ΚΡΕ. Σὲ τί ἄλλο πρέπει νάμαι πρόθυμος ἐγώ ; 910
- ΤΕΙ. Τότε θάκούσης τις δικές μου προφητείες.
Μὰ τοῦτο πρῶτα θέλω καθαρά νὰ ξέρω,—
ποῦ εἶν' ὁ Μενοικέας, ποῦ δῶ πέοα μ' ἔφερε ;
- ΚΡΕ. Νά τος ! πέρα δὲν τράβηξε, καὶ εἶναι σιμά σου.
- ΤΕΙ. Ἄς φύγῃ, τότε μακριὰ ἀπὸ τοὺς χρησμούς μου.
- ΚΡΕ. Γιός μου εἶναι, δὲ θὰ μαρτυρήτῃ ὅ,τι δὲν πρέπει.
- ΤΕΙ. Λοιπόν, ἐδῶ μπροστά του θέλεις νὰ σ' τὰ πῶ ;
- ΚΡΕ. Ἀκούοντας θὰ χαρῆ, κι αὐτὸς στὸ γλυτωμό μας.
- ΤΕΙ. Ἀκουε λοιπόν, τί δρόμο δείχνουν οἱ χρησμοί μου,
ποῦ σὰν τὸν πάρετε, θὰ σώσετε τὴ χώρα. 920
Τοῦτον ἐδῶ τὸ Μενοικέα πρέπει νὰ σφάξῃς
γιὰ τὴν πατρίδα—τὸ παιδί σου, ἀφοῦ μονάχος
τὴν τύχη σου καλεῖς.
- ΚΡΕ. Τί λές ; τί λόγο μοῦ εἶπες,
γέρο ;
- ΤΕΙ. Αὐτὸ ποῦ εἶναι. Κι ἀνάγκη ἐστὶ αὐτὸ νὰ πράξῃς.
- ΚΡΕ. ὦ, ἐσύ ! πολλὰ ποῦ εἶπες κακὰ σὲ λίγην ὥρα !
- ΤΕΙ. Γιὰ σέ,—μὰ στὴν πατρίδα σωτικά, μεγάλα.
- ΚΡΕ. Δὲν ἄκουσα, δὲν ξέρω.—στὸ καλὸ ἢ πατρίδα !
- ΤΕΙ. Δὲν εἶναι τοῦτος ὁ ἴδιος πιά, τὰ στρίβει πάλε.
- ΚΡΕ. Στὴν εὐχή ! δὲ μοῦ κάνουν τὰ μαντέματά σου.
- ΤΕΙ. (εἰρωνικά)
Χάθηκε ἡ ἀλήθεια, γιὰτι δυστυχᾶς ἐσύ ; 930
- ΚΡΕ. ὦ ! στὰ πόδια σου πέφτω, στὶς ἄπρες σου τρίχες,—
- ΤΕΙ. Τί μοῦ προτρέπεις ; Τὰ κακὰ τῆς μοίρας σου
δυσκολοπόρευγα !
- ΚΡΕ. Σώπαινε· καὶ στὴ χώρα

μὴν πῆς τὰ λόγια τοῦτα.

ΤΕΙ.

Μὲ παρακινᾷς

νὰ κάμω τάδικο;— Δὲν κλείνω ἐγὼ τὸ στόμα.

ΚΡΕ.

Τί θὰ μοῦ κάνης; Τὸ παιδί θὰ μοῦ σκοτώσης;

ΤΕΙ.

Γι' αὐτὸ ἄς φροντίσουν ἄλλοι. Ἐγὼ θὰ πῶ τὸ λόγο.

ΚΡΕ.

Κ' ἡ συφορὰ πῶς πέφτει, ἐμένα καὶ τοῦ γιοῦ μου;

ΤΕΙ.

Σωστὰ μὲ ρωτᾷς· κ' ἔρχεται στὸ δρόμο
τοῦ λόγου. Πρέπει τοῦτος στὰ θολάμια,
ποῦ ὁ δράκοντας εἶταν, τῆς γῆς ἡ φύτρα,
στῆς Δίρκης τὰ νερὰ φρουρός, νὰ χύση, 940
σφαγμένος, στῆ γῆ τὸ αἷμα τῆς θανῆς του,
θυσία γιὰ τὸν παλιό, στὸν Κάδμο ἐνάντια,
θυμὸ τοῦ Ἄρη, ποῦ τιμωρᾷ τὸ φόνο
τοῦ δράκοντα ποῦ φύτρωσε ἀπ' τὸ χῶμα.
Κάνοντας τοῦτα, σύμμαχο τὸν Ἄρη
θάχετε. Καί, ἂν τὸ χῶμα λάβῃ ἀνθρώπου
καρπὸ γιὰ τὸν καρπὸ, κ' αἷμα γιὰ τὸ αἷμα,
θάχετε εὐνοϊκῇ τῇ Γῆ ποῦ στάχια
χρυσοπερκέφαλα σᾶς εἶχε βγάλει,—
τοὺς Σπαρτούς. Κι ἀπ' τὸ γένος τοῦτο πρέπει
κάποιος νιὸς νὰ πεθάνῃ, ποῦ ἀπ' τὰ δόντια
τοῦ δράκοντα κρατᾷ. Κι ἀπὸ τὸ γένος 950
τῶ Σπαρτῶν ἐδῶ σὺ μᾶς ἀπομνήσκεις
ἀκέριος, καὶ ἀπὸ μάνα καὶ ἀπὸ κύρη,
καὶ οἱ γιοὶ σου. Μὰ τοῦ Αἵμονα ὁ γάμος εἶναι
φράχτης γιὰ τὴ σφαγὴ του. Αὐτὸς δὲν εἶναι
λεύτερος πιά· κι ἂν δὲν ἔπεσε ἀκόμα
σὲ νυφικὸ κρεβάτι, ἔχει ὅμως ταῖρι.
Μὰ τοῦτος, ποῦ εἶν' ἀσπέδιστο πουλάρι

σ' αὐτὴν ἐδῶ τῆ χώρα, σὰν πεθάνη,
 γλυτώνει τὴν πατρίδα. Καὶ θὰ κάμη
 στὸν Ἄδραστο πικρὸ καὶ στοὺς Ἀργεῖτες
 τὸ γυρισμό, ρίχνοντας μαῦρο χάρο
 στὰ μάτια τους, — τρισένδοξη τῆ Θῆβα!
 Πάρε τὸν ἕναν ἀπ' τοὺς δυὸ θανάτους,
 καὶ σῶσε ἢ τὸ παιδί σου ἢ τὴν πατρίδα.
 Ὅ,τι εἶταν ἀπὸ μένα, τῶχεις.

960

(Στὴν κόρη του.)

Τράβα

μπρός, κόρη μου, στὸ σπίτι, — κι ὅποιος τέχνη
 δουλεύει πυρομαντική, χαμένος!

Ἄν τύχη καὶ τοὺς πῆ κακὰ σημάδια,
 κακὸς γίνεται σ' αὐτοὺς ποὺ μαντεύει.

Μ' ἂν ἀπὸ σπλάχνος ψέματα λέη σ' ὅποιους
 χρησμοὺς τοῦ ζητοῦνε, τοὺς θεοὺς ζημιώνει.
 Σωστό εἶταν μόνο ὁ Φοῖβος στοὺς ἀνθρώπους
 χρησμοὺς νὰ δίνῃ, — ποὺ κανένα δὲ φοβάται!

(Καὶ φεύγει ὁ τυφλὸς μάντης, ἀκκουμπώντας τὸ χέρι στὸν ὦμο
 τῆς κόρης του.)

ΧΟΡ. Ἐ Κρέοντα, τί σωπαίνεις ἄλλα βαστώντας
 τὰ λόγια σου; Κ' ἐμένα, ὄχι λιγώτερη
 τρομάρα μ' ἔπιασε...

ΚΡΕ.

Καὶ τί νὰ πῆ κανένας; 970

Ὅσο γιὰ τὰ δικά μου λόγια, φανερό 'ναι :—

Ποτὲ σὲ τέτοια συφορὰ δὲ φτάνω ἐγώ,
 τὸ γιό μου νὰ προσφέρω σφαγμένο στὴν πόλῃ.

Φιλότεκνη ἢ καρδιά τοῦ καθενὸς ἀνθρώπου·
 δὲ θάδινε κανεὶς νὰ σφάξουν τὸ παιδί του!

Μὴ μὲ βλογῆσῃ, ὅποιος τὰ τέχνα μοῦ σκοτώνει!

Μὰ ἀτός μου, — τὰ ὄριμα χρόνια μᾶς πήραν πιά. —
 ἔτοιμος νὰ πεθάνω, τῆς πατρίδας σώστης !

Μά, ἔλα, παιδί μου· πρὶν τὸ μάθη ὅλος ὁ κόσμος,
 τῶ μαντολόγων τοὺς χρησμούς ἀφήνοντας
 τάνέμου, φεύγα τὸ ταχύτερο ἀπὸ δῶθε 980

μισεύοντας. Γιατὶ θὰ τὰ πῆ στις ἀρχές
 καὶ στοῦ στρατοῦ τοὺς πρώτους, ἅμα πάη
 στις ἑφτά πόρτες καὶ στοὺς λοχαγούς, αὐτός.

Καί, ἂν προφτάσουμε, εἶνε γιὰ σένα σωτηρία·
 μ' ἂν πίσω μείνης, σθῆταμε ! — θὰ σὲ σκοτώσουν.

MEN. Καὶ ποῦ νὰ φύγω ; σὲ ποιά χῶρα ; ποιόνε φίλο ;

KPE. Μά, ὅσο μακρύτερ' ἀπὸ δῶ μπορεῖ νὰ φτάσης.

MEN. Σωστό 'ναι νὰ μοῦ πῆς ἐσύ, κ' ἐγὼ νὰ πράξω.

KPE. Τοὺς Δελφούς τὰ διαβῆς. —

MEN. Ποῦ νὰ φτάσω, πατέρα ;

KPE. Στὴ γῆ τῆς Αἰτωλίας.

MEN. Καὶ κεῖθε ποῦ νὰ πάω :

KPE. Στὸ χῶμα τὸ Θεσπρωτικόν.

MEN. Στους ἱεροὺς τοποὺς
 τῆς Δωδώνης ;

KPE. Τὸ βρῆκες.

MEN. Καὶ ἀπὸ κεῖ ποῦ φεύγω :

KPE. Στὴν εὐκὴ τοῦ Θεοῦ.

MEN. Χρήματα, ποῦ θάβρω ;

KPE. Ἐγὼ

θὰ σοῦ φέρω χρυσάφι.

MEN. Καλὰ λές, πατέρα.

KPE. Δρόμος τώρα.

MEN. Μὰ ναί, τὴν αὐταδέρφη σου.

σάν πάω καί χαιρετήσω, τὴν Ἰοκάστη λέγω,
 πού πρῶτα τὸν κόρφο τῆς βύζαξα, τὴ μάννα
 σάν ἔχασα κι ἀπόμεινα ὄρφανός, θά φύγω
 νά σώσω τὴ ζωὴ μου.

ΚΡΕ.

Μὰ ἔλα, πάρε δρόμο!

Ἐπὶ σένα τὸν ἴδιο ἄς μὴν ἔρθῃ τὸ ἐμπόδιο.

(Καὶ φεύγει βιαστικός ἀπὸ δεξιὰ γιὰ νὰ φέρῃ χρήματα στὸ Μενοικέα. Καὶ
 τοῦτος, κίνοντας πὺς πηγαίνει μέσῃ στὸ παλάτι, ξανκγυρίζει
 ἀμέσως καὶ λέγει στὶς γυναῖκες.)

ΜΕΝ.

Γυναῖκες! — τοῦ πατέρα μου τὸ φόβο

τί καλὰ πού τὸν ἔβγαλα, μὲ λόγια

ξεγελώντας τον, ὥστε νὰ πετύχω

αὐτὰ πού θέλω! — πού μὲ ξενιτεύει,

χαλώνοντας τὴν καλομοιριά τῆς χώρας,

καὶ πέφτει σὲ δειλία! Συχωρεμένο

στὸ γέρο! — μ' ἀτυχῶρετο σὲ μένα,

προδότης νὰ γίνω ἐγὼ τῆς πατρίδας,

πού μ' ἔχει γεννημένο. Ἐγὼ, νὰ ἰδῆτε,

θά φύγω νὰ σώσω τὴν πολιτεία,

καὶ τὴν ψυχὴ θά δώκω, νὰ πεθάνω

γιὰ τὸ χῶμα τοῦτο. Θά ναι ντροπὴ μου, —

οἱ λεύτεροι ἀπὸ τοὺς χρητμούς, κι ἀνάγκη

πού δὲν τοὺς σέρνει ἀπὸ θεοῦ, στημένοι

δίπλα στὴν ἀσπίδα, νὰ μὴ νηριοῦνται

νὰ σκοτωθοῦν, ἀπόξω ἀπὸ τοὺς πύργους

γιὰ χάρη τῆς πατρίδας πολεμώντας.

κ' ἐγὼ, πατέρα κι ἀδερφοῦ προδότης,

καὶ τοῦ δικοῦ μου τόπου, ἔξω ἀπ' τὴ χώρα

1000

1010

νὰ φύγω σὰ δειλός, κι ὅπου κι ἂν ζήσω
 νὰ δείχνουμαι ἄναντρος. — ὦ, μὰ τὸ Δία
 τῶν ἄστρον, καὶ τὸν αἰμοπότην Ἄρη,
 ποὺ τοὺς Σπαρτούς, ποὺ ἀπὸ τῆ γῆ φυτρώσαν,
 τοὺς ἔστητε στὴ χώρα τούτῃ ἀφέντες! —
 φεύγω· κι ἅμα σταθῶ στὴν ἄκρην - ἄκρη,
 στὶς πολεμίστρες, σφάζουμαι ἀπὸ πάνου
 στὴ μελανόβαθη σπηλιά τοῦ δράκου,
 ἐκεῖ ποὺ ὁ μάντης ἔδωκεν ὀρμήνεια,
 καὶ λευτερώνω τὴν πατρίδα. — Τὸ εἶπα.

Καὶ πάω νὰ δώσω μὲ τὸ θάνατό μου
 δῶρο στὴν πόλη, διόλου τιποτένιο,
 καὶ θὰ γλυτώσω ἀπ' τὰ δεινὰ τῆ χώρα.
 Γιατὶ καθένας ὅ,τι δύνεται ἅμα πάρη
 καλὸ, καὶ τὸ ἐργαστῆ, καὶ στὴν πατρίδα
 κοινὸ τὸ κάμη, συφορὲς περνώντας
 λιγώτερες πιά, θὰ εὐτυχοῦν οἱ χῶρες.

1020

(Καὶ φεύγει ἀριστερά, περήφανος, πρὸς τὸν ἠρωϊκὸ σκοπὸ του.)

(Στροφὴ.)

ΧΟΡ. Ἥρθες, ἥρθες, φτεροφόρα, —
 ὦ ξελόχεμα τῆς Γῆς
 καὶ τῆς Ἐχίδνας στὸν Ἄδη! —
 τῶν Καδμείων ἀρπάχτρα·
 πολυστέναχτη, πολύνεκρη,
 θεριὸ καὶ παρθένα,
 τέρας πολεμοχάρο!
 Μὲ φτερῶν ἀνεμοζάλη

1030

καὶ μ' αἰτόνυχα ὠμοφάγα,
 ποῦ ἀπ' τῆ χώρα τῆ Διρκαία
 τοὺς νιοὺς ἄρπαζες ἀνάερα!

μ' ἀκιθάριστο τραγοῦδι
 καὶ μ' ἀφανισμοῦ κατάρρα
 στὴν πατρίδα βάσανα ἔφερνες,
 ἔφερνες τοῦ φόνου σύ.

1040

Καὶ φονιάς ποῦ τάπραξε
 τοῦτα, ἀπ' τοὺς θεοὺς σταλμένος.

Μυρολόγια ἀπὸ μητέρες,
 μυρολόγια ἀπὸ παρθένας
 ἀνεστέναζαν τὰ σπίτια·
 σύθρηνο τὸ κλάμα, κλάμα,
 σύθρηνο τὸ βόγγο, βόγγον
 ἄλλος ἄλλον ἔσκουζε

μὲ τῆ σειρὰ στὴν πόλη.

Καὶ εἶταν ὅμοιος μὲ βροντῆ

1050

ὁ ἀχὸς κ' οἱ στεναγμοὶ τους,
 ἀπ' τῆ χώρα κάποιον ἄντρα σὰν ἀφάνιζε
 ἢ παρθένα ἢ φτερωτῆ.

(Ἀντιστροφῆ.)

—Κ' ἦρθε ἀργότερα, σταλμένος
 μὲ τοῦ Πύθιου τοὺς χρησμούς,
 ὁ ἄμοιρος Οἰδίποδας
 στὴ γῆ τούτῃ τῶν Θηβαίων,—
 χαρὰ τότε, χάρος ὕστερα.
 Γιατὶ ὁ δόλιος ταίριαζε
 μὲ τῆ μάννα του κακόγαμο

1060

γάμο, νικηφόρος
 ἀπ' τὰ αἰνίγματα σὰν ἦρθε,
 καὶ τὴν πόλιν μόλεψε.
 Καὶ τὴ σέρνει στὰ αἵματα,
 ρίχνοντας τοὺς γιούς του, ὁ μαῦρος,
 μὲ κατάρες σ' ἄγρια μάχη.
 Νὰ χαροῦμε, ὦ ! νὰ χαροῦμε ! —
 ποὺ ἔδραμε γιὰ τὴν πατρίδα
 στὴ θανή του, ἀφήνοντας
 θρήνους καὶ δαρμούς στὸν Κρέοντα,

1070

γιὰ νὰ κάμῃ νικηφόρα
 τὰ κλειδιά τῆς γῆς τὰ ἑφτάπυργα.
 Ἔτσι μάννες νάμαστε, ἄμποτε,
 νάμαστε καλῶν παιδιῶν,
 ὦ Παλλάδα ἀγαπημένη, —
 ποὺ τὸ φόνο ἐστὶ κατόρθωσες
 τοῦ δράκου μὲ λιθάρι,
 σὰν παράτυρες τοῦ Κάδμου
 τὰ φρένα στὸ ἔργο κείνο·
 κι' ἔτσι μ' ἀρπαγμούς στὴ χώρα τούτῃ χοίμηξε
 δαιμονοσταλμένη Ὀργή.

1080

ΜΕΡΟΣ Γ'

Ἐνῶ περιμένει εμπρός στο παλάτι ὁ ΧΟΡΟΣ τῶν ΠΑΡΘΕΝΩΝ, ἔρχεται ἀπ' ἀριστερά ἕνας ἀρματωμένος μνηστής [ΑΓΓΕΛΟΣ].

ΑΓΓ. "Εἰ ἀπ' τὸ παλάτι! ποίος εἶν' αὐτοῦ στὶς πόρτες;
'Ανοίξτε, στείλτε ὄξω τὴν Ἰοκάστη!— Ἐἴ ξανά
πάλε!— Τόση ὥρα!— Μὰ ἔβγα πιά, κοσμακουσμένο
ταίρι τοῦ Οἰδίποδα, κι ἄκουσε ἀφήνοντας
τὰ κλάματα καὶ τοῦ καημοῦ τὰ θρηνηλόγια.

Ἡ ΙΟΚΑΣΤΗ προβαίνει ἀπὸ τὴ θύρα ποὺ ἀνοίγεται.

ΙΟΚ. "ὦχ, ἀκριβέ μου! συφορά μοῦ ἦρθες νὰ φέρης!
Σκοτώθηκε ὁ Ἐτεοκλής, ποὺ πάντα βιάδιζες
πλάι στὴν ἀσπίδα του ἐσύ, ἀμπώχνοντας τὰ βέλη
τῶν ὀχτρῶν! Καὶ σὰν τί ἦρθες νὰ μοῦ πῆς καινούριο;
Σκοτώθηκε; ζῆ τὸ παιδί μου; Μίλησέ μου! 1090

ΑΓΓ. Ζῆ— μὴν τρομάζης— νὰ σὲ βγάλω ἀπὸ τὸ φόβο.

ΙΟΚ. Καὶ πῶς εἶναι τριγῦρο τὰ ἐφτάπυργα κάστρα;

ΑΓΓ. Στέκονται ἄπαρτα. Ἡ χώρα δὲν πατήθηκε.

ΙΟΚ. Μὰ κιντυνέψαν ἀπ' τ' Ἀργεΐτικα κοντάρια;

ΑΓΓ. Παρὰ τρίχα νὰ πῆς. Μὰ τῶν Καδμείων ὁ Ἄρης
πῆρε τὰπάνου μπρὸς στοῦ Μυκηναῖο κοντάρι.

ΙΟΚ. Γιὰ τὸ θεό, ἕνα πές μου· γιὰ τὸν Πολυνεΐχη
τίποτ' ἂν ξέρης. Καὶ γι' αὐτὸ μὲ μέλει! Ἀκόμα
βλέπει τὸ φῶς;

- ΑΓΓ. Σοῦ ζῆ, ὡς τὴν ὥρα, τὸ ζευγάρι
τῶν τέκνων.
- ΙΟΚ. ὦ, καλόμοιρος νᾶσαι! Καὶ πῶς, 1100
γῦρο πυργοκλεισμένοι, τῶν Ἀργείων τᾶσκέρι
τᾶποκρούσατε; Πές μου, — τὸ γέρο τυφλὸ
μέσα στὸ σπίτι, νὰ τρέξω νὰ τὸν εὐφράνω
ποῦ γλύτωσε πιά ὁ τόπος!
- ΑΓΓ. Ἄμα τοῦ Κρέοντα ὁ γιὸς ποῦ γιὰ τὸν τόπο του
πέθανε θῦμα, στημένος στὴν ἄκρη
τῶν πύργων, μὲ μαυρόδετο σπαθὶ ἔκοψε
τὰ λαιμά του, — σωτήριο στὴν πατρίδα, —
λόχους ἑπτὰ στίς ἑπτὰ πόρτες μοίρασε
καὶ λοχαγούς παράταξεν ὁ γιὸς σου,
χωσμένοι νὰ φυλάξουν ἀπ' τ' Ἀργεΐτικα
κοντάρια, τὸ ἵππικὸ στὸ ἵππικὸ ἀγνάντια,
τοὺς πεζοὺς στὰ κοντάρια ἀγνάντια, γλήγορα 1110
μὲ τᾶρματα βοήθεια νὰ φέρνουν ὅπου
κιντύνει τὸ κάστρο. Κι ἀπ' τὰ ὀρθόψηλα
μπροστήθια ξαναγναντεύουμε τᾶσκέρι
τῶν Ἀργείων ποῦ κατέβηκε ἀπ' τὸν Τευμησό,
μὲ ὄρομο νὰ ζυγῶνῃ ἀπὸ τὸν τράφο
σιμὰ στῆς χώρας τῆς Καδμείας τὰ χτίσματα.
Καὶ ἀχολογούσαν σάλπιγγες, παιᾶνες,
ἀπὸ κείνους ἀντάμα κι ἀπ' τὰ κάστρα μας.
Κ' ἔφερε πρῶτος ὁ Παρθενοπαῖος
τάλλαι του — πήχτρα, ὀλόρθες τίς ἀσπίδες τους —
στὶς Νήϊστες πόρτες: ὁ γιὸς κυνηγᾶρας 1120
μάννας, στὴ μέση στὸ σκουτάρι του ἔχοντας
γνώρισμα γονικό, τὴν Ἀταλάντη

νὰ ρίχνη κάτω μὲ τόξα μακρόσυρτα
 τὸν Αἰτωλὸ τὸν κάπρο. Καὶ στὶς πόρτες
 τοῦ Προΐτου ὁ μάντης πρόβαινε, ὁ Ἀμφιάραος,
 φέρνοντας πάνου στὸ ἄρμα τὰ σφαγάρια,
 δίχως σημάδια κομπασμένα στὰ ὄπλα του,
 παρὰ σεμνά, ἀζωγράφιστα. Κ' ἐρχόταν
 ὁ ἀφέντης ὁ Ἴππομέδοντας στὰ Ὠγύγια
 θυρόπορτα, μὲ γνώρισμα, στὴ μέση
 στὸ σκουτάρι, τὸν Ἄργο τὸν πολυόμματο,
 ποὺ γούρλωνε μὲ μάτια πλουμισμένα, —
 τὰ μάτια ποὺ κοιτούσαν, ἄλλα κλείνοντας
 μὲ τὴν ἀνατολὴ τῶν ἄτρων, κι ἄλλα 1131
 μὲ τὸ βασιλεμά τους, ὅπως ὕστερα,
 στὸ σκοτωμὸ του, μπόρεσα καὶ τὰ εἶδα.
 Κι ὁ Τυδέας, στὶς Ὀμολωίδες πόρτες μας,
 σειρά εἶχε ἀνάδια, λιονταριοῦ δερμάτι
 κρατώντας στὴν ἀσπίδα του, μ' ἀνάσγουρη
 τὴ χήτη· καὶ στὸ χέρι τὸ δεξί του,
 Τιτάνας Προμηθέας δαυλὸ ἀνακράταγε
 νὰ κάψη τὴν πόλη. Καὶ στὶς Κρηναῖες
 πόρτες, τὸν Ἄρη ὁ Πολυνείκης σου ἔφερνε·
 καὶ στόλισμα στάσπιδι του οἱ Ποτνιαῖδες
 φοράδες γοργοπόδαρες σχιρτούσανε,
 μὲ τεχνικὰ στριφτάρια ἀπὸ τὰ μέσα,
 κάτω ἀπὸ τὸ χερσούλι, σὰν τοὺς κύκλωνε 1141
 τίς χήτες, ποὺ θαρροῦστες καὶ λυσσοῦταν.
 Κι ἀπὸ τὸν Ἄρη ὄχι λιγώτερο ἄσκιαχτος
 στὴ μάχη, ὁ Καπανέας, σιμὰ στὶς πόρτες
 τῆς Ἡλέκτρας ἀράδιαζε τὴ φάρα του.

Καὶ γίγαντας, φύτρα τῆς γῆς, στὰ ξόμπλια
τοῦ σκουταριοῦ του ἀπάνου τὰ θλοσίδερα,
σῆκωνε κάστρο ὀλόβολο στὸν ὦμο
ποῦ μὲ λιστούς τὸ ξεθεμέλιωτε ἄγρια, —
νοιῶσμα σὲ μᾶς τὸ κάστρο τί θὰ πάθη.
Καὶ στὶς ἑβδομες πόρτες εἶταν ὁ Ἄδραστος,
μ' ὄχεντρες ἑκατὸ πιάνοντας ὄλο,
στὴ ζωγραφιά τῆς Ἰῶρας, τὸ σκουτάρι του,
ποῦ σῆκωνε σὺἀριστερό του μπράτσο, —
τὴ δόξα τῶν Ἀργείων· καὶ στὸ σαγόνια τους 1151
οἱ ὀράκοι ἀδράχναν τῶν Καδμείων τὰ τέκνα
μέσ' ἀπ' τοὺς πύργους. — Καὶ νὰ ἰδῶ μοῦ δόθηκε
ὄλους αὐτούς, σὰν πῆγα νὰ μοιράσω,
σοὺς κυβερνήτες τῶν λόγων, τὸ σύνθημα. —
Καὶ πρῶτα μὲ δοξάρια καὶ ριχτάρια,
μὲ σφεντόνες μακρόσυρτες χτυπιόμαστε,
μὲ τράκους μὲ κοτρώνια. Κι' ὁ Τυδέας
σέρνει φωνή — στὴ μάχη ἐμεῖς νικούσαμε —
κι ἄξαφνα ὁ γιός σου· «ὦ Δαναοὶ λεθέντες,
πρὶν ἀπ' ἀλάργα λιανιστῆτε μὲ ταῖτιές,
τί ἀργεῖτε καὶ μεμιάς δὲ ρίχνεστε ὄλοι
στὶς πόρτες, πεζολάτες κι ἀλογάρηδες 1161
ἀμαξοδρόμοι ;» — Κι ἅμα τὴν κραυγὴ τους
ἀκούσανε, κανεὶς ἀργὸς δὲν ἔμεινε.
Καὶ πέφτανε πολλοὶ μὲ ματωμένα
κεφάλια, κι ἀπὸ μᾶς μπρὸς στὸ τοιχοκάστρο
θενᾶβλετες σωρὸ κουτροβαλώντας
χάμου νὰ ξεψυχᾶνε· καὶ μουσκεύανε
τὴν ξερὴ γῆς μὲ τὴ ροὴ τοῦ αἱμάτου.

Μὰ ὁ Ἀρκαδινός, κι ὄχι Ἀργεΐτης, τὸ γέννημα
 τῆς Ἀταλάντης, σὰ δρόλαπας πέφτει
 μέτα στὶς πόρτες, «φωτιά!» βροντοκράζοντας
 «καὶ δικέλλια!» — τὸ κάστρο νὰ γκρεμίσῃ. 1169

Μὰ ὁ γιὸς τοῦ Ποσειδῶνα, ὁ Περικλύμενος,
 ἔκοψε τὴν ὄρμῃ τοῦ φρενιασμένου,
 λιθάρι στὸ κεφάλι του ἀμαξόπλερο
 πετώντας, ἀγκωνάρι ἀπ' τὰ μπεντένια·
 καὶ τὴν ξανθὴ του κἀρα τῆ θρουβάλιασε,
 καὶ τὶς ραφές τοῦ ἀνοίξε τῶν κοκκάλων,
 καὶ τὴν κρασάτη ὡς τότε εἰδῆ τοῦ κύλησε
 στὸ αἷμα· καὶ ζωντανός πιά δὲ γυρνᾷει
 πίσω στὴν καλοδόξαρη μητέρα του,
 τὴν κόρη τοῦ Μαινάλου. — Καὶ σὰν εἶδε
 τὶς πόρτες τοῦτες, πὼς καλὰ βαστούσανε,
 τράβηξε ὁ γιὸς σου ἄλλοῦ, κ' ἐγὼ ἀκλουθοῦσα.
 Καὶ βλέπω τὸν Τυδέα καὶ τοὺς συντρόφους του,
 πολλούς-πολλούς, τὶς Αἰτωλίδες λόγχες 1180
 ψηλά, ὡς τὰ δόντια τῶν πύργων, νὰ ρίχνουνε,
 πὺ φεύγανε οἱ δικοὶ μας ἀπ' τὶς ἄκρες
 τῶν μπεντενιῶν, τρεχάτοι. Μά, σὰν κυνηγός,
 ὁ γιὸς σου τοὺς συμμαζώζε, καὶ πίσω
 στοὺς πύργους τοὺς παράταξε. — Τὸν κίντυνο
 σὰ διώξαμε ἀπὸ κεῖ, στὶς ἄλλες πόρτες
 ξετρέχαμε. Κι ὁ Καπανέας, πὼς νὰ τὸ πῶ
 τί λύσσα εἶχε! Τραβοῦσε μπρός, κρατώντας
 μιᾶς σκάλας μακρολαίμας τὰ σκαλώματα·
 καὶ τὸ παινέφτηκε: — οὔτε ἡ φριχτὴ φλόγα
 τοῦ Δία θὰ τὸν ἀντίτκοβε, ὡς τὰκρόπυργα.

τὸ κάστρο νὰ μὴν πάρῃ! Ἐκραζε τοῦτα, 1190
 κι ἀντάμα πετροβάρετος σκαρφάλωνε,
 κάτου ἀπὸ τὸ σκουτάρι τὸ κορμί του
 συγχλώθοντας, πὺ δρασκελοῦσε τὰ ξυστὰ
 πατήματα, στῆς σκάλας τὰ δοκάρια.

Καὶ νά, τοῦ κάστρου τὰ στεφάνια πέραγα, —
 μὰ τονὲ κρούει μ' ἀτροπελέκι ὁ Δίας·
 καὶ βρόντηξε ἡ γίς, καὶ τρόμαξαν ὅλοι·
 κι ἀπὸ τίς σκάλες τκόρπια τὰ κομμάτια του
 σφεντονιστήκαν: τὸ αἷμα του στὸ χῶμα,
 στὸν Ὀλυμπο ἡ κόμη, καὶ σὰν τοῦ Ἰξίωνα
 τὸν κύκλο στριφογύρισαν τὰ χέρια
 καὶ τὰ πόδια· καὶ χάμου περιφλόγιστος 1200
 πέφτει νεκρός. Κι ὁ Ἄδραστος, καθὼς εἶδε
 τὸ Δία στάσκέρι ὀχτρό, πῆρε καὶ κάθισε
 τῶν Ἀργειῶν τὰτκέρι ὄξω ἀπ' τὸν τράφο.
 Κ' οἱ δικοὶ μας πάλε, δεξιὸ σὰν εἶδανε
 σημάδι ἀπὸ τὸ Δία, χοιμήξαν ὅλοι,
 πεζοὶ κι ἀμαξοδρόμοι, πάνου στάρματα,
 καὶ στὰ ταμπούρια μέσα τῶν Ἀργείων
 σταυρώσαν τὰ κοντάρια· καὶ μαζί ἤρθανε
 τὰ κακὰ ὄλα: σκοτώνονταν καὶ πέφταν
 ὄξω ἀπ' τὰμάξια, καὶ τροχοὶ πηδούσανε
 κι ἀξόνια στὰξόνια, καὶ στὰ κουφάρια
 κουφάρια, ὡς πέρα, ὄλα μαζί σωριάζονταν. —

Ἔτσι μποδίσσαμε, ὡς τὴν ὥρα τούτη, 1210
 τὸ γκρέμισμα τῶν πύργων. Μ' ἂν καλότυχη
 θᾶναι ἡ χώρα ἀκόμα, —στοῦ θεοῦ τὸ χέρι!
 Γιατὶ καὶ τῶρα κάποιος θεὸς τὴν ἔσωσε.

- ΧΟΡ. Καλὸ νὰ νικᾷς· μ' ἄλλη γνώμη ἂν ἔχουν
οἱ θεοὶ πιδὸ καλή, τότε, ἐγὼ καλότυχη!
- ΙΟΚ. Καλὰ κ' οἱ θεοὶ τὰ φέρανε κ' ἡ τύχη·
γιατὶ κ' οἱ γιοὶ μου ζοῦν, κ' ἡ χώρα γλύτωσε.
Φαίνεται, ὁ Κρέοντας ἀπόλαψε, ὁ μαῦρος,
τοῦ γάμου μου τὸ κρέμα καὶ τοῦ Οἰδίποδα·
στερήθηκε τὸ γιό — χαρὰ στὸν τόπο, 1220
πίκρα στὸν ἴδιο! — Μὰ πάλε δηγήσου με:
τί λὲν νὰ κάμουν τῶρα τὰ παιδιὰ μου;
- ΑΓΓ. Τάλλα, ἄφησέ τα· κ' ἔχεις τύχη ὡς τῶρα!
- ΙΟΚ. Τ' εἶπες; νάρήτω; σὲ ὑποψία πού μ' ἔβαλες!
- ΑΓΓ. Κι ἄλλο ποθεῖς, πού γλύτωσαν οἱ γιοὶ σου, —
- ΙΟΚ. Νάκούσω καὶ τὰπίλοιπα, ἂν καλοτυχῶ.

(Καὶ τὸν πιάνει ἀπὸ τὸ χέρι.)

- ΑΓΓ. Ἄσε με· δίχως παραστάτη ὁ γιός σου, —
- ΙΟΚ. Κάτι κρύβεις κακό, καὶ κρατᾷς μυστικό.
- ΑΓΓ. Κι ἂς μὴν πῶ τὸ κακὸ μὲ τὰ καλά σου!
- ΙΟΚ. Παρ' ἂν μοῦ φύγης στὸν αἰθέρα φεύγοντας! 1230
- ΑΓΓ. Τί δὲ μ' ἄφηκες, ἄχ! μὲ χαρᾶς λόγια
νὰ φύγω, παρὰ μήνημα νὰ πῶ κακό;
Ἄνομα οἱ γιοὶ σου μελέτησαν ἔργα,
νὰ χτυπηθοῦν ἀπὸ τὰσκέρι ξέχωρα,
καὶ σ' ὄλους τοὺς Ἀργεῖτες καὶ Καδμεῖους
λόγο εἶπανε μπροστά, — πού νὰ μὴν ἔσωνε!
Κι ὁ Ἐτεοκλῆς ἀρχὴ ἔκανε, στὸν πύργο
ψηλὰ στημένος, καὶ τὰσκέρι πρόσταξε
νὰ κάνουν ἡτυχία γιὰ νὰ κηρύξῃ·
κ' εἶπε: «ὦ τῆς χώρας τῆς Ἑλλάδας στρατηγοί,

πού ἤρθατε δῶ, τῶν Δαναῶν οἱ πρῶτοι, 1240
καὶ λαὸ τοῦ Κάδμου, μὴν ξεδεύετε ἀδίκᾳ
τῇ ζωῇ σας, μήτε γιὰ τὸν Πολυνεΐκῃ.
μήτε γιὰ μένα. Ἐγὼ θέλω τὸν κίντυνο
σὲ μᾶς νὰ ρίξω, καὶ μὲ τὸ δικό μου
τάδερρι μοναχὸς θὰ κρούτῃ τάρματα·
κι ἂν τὸ σκοτώσω, μόνος ἐδῶ μένω,
μ' ἂν νικηθῶ, σ' αὐτὸν θὰ παραδώσω
τὸ θρόνο. Καὶ σεῖς, τὸν ἀγῶνα ἀφήνοντας,
γυρνᾶτε στὴν πατρίδα σας πιά, τὸ Ἄργος,
δίχως ἐδῶ τῇ ζήτησας νὰ χάνετε.

Καὶ τῷ Σπαρτῶν τὸ πλῆθος, πού ἔχουν πέσει
νεκροί, πιά φτάνουν! — Τέτοια λόγια μίλησε. 1250

Κι ὁ γιὸς σου ὁ Πολυνεΐκης, ἀπ' τὰτκέρι
μέσα πηδώντας, τὰ λόγια τοῦ παίνεψε,
κι ἔλοι μαζί του οἱ Ἄργεῖτες ἀλαλάξαν,
κι ὁ λαὸς τῶν Καδμείων, γιὰτὶ δίκια τὰ ἔκριναν.

Καὶ κάμανε γι' αὐτὰ τπονδὲς καὶ ὠρκίσαν
τοὺς στρατηγούς νὰ συγκαθῆσουν ξέμακρα.

Καὶ ντύναν κι ὅλα τὸ κορμὶ μὲ τὰ ὄπλα
τὰ ὀλόχαλκα οἱ βλαστοὶ τοῦ γέρου Οἰδίποδα·
φίλοι ἀρματώναν, τῷ Σπαρτῶν οἱ κάλλιαι
τὸν ἄρχο ἐδῶ τῆς γῆς, τὸν ἄλλον οἱ κορφὲς
τοῦ Ἄργους· καὶ οἱ δυὸ σταθήκανε — λεβέντες! —
καὶ χρώμα, δὲν ἀλλάξανε, δρυμώνοντας 1260
ὁ ἕνας στὸν ἄλλον τὰ κοντάρια νὰ τινάζουν...

Κι ἄλλος ἀλλοῦθε βγαίνοντας οἱ φίλοι,
μὲ λόγια τοὺς γκαρδιώναν καὶ λαλούσανε
τέτοια : — «Στὸ χέρι σου εἶναι, Πολυνεΐκῃ,

τοῦ Δία νὰ στήσης, νικηφόρος, εἶδωλο,
 καὶ δοῦσα στὸ Ἄργος νὰ χαρίσῃς. — Κι ἄλλοι
 στὸν Ἑτεοκλή: — «Τώρα μᾶς εἶσαι ὁ ὑπέρμαχος
 τῆς χώρας, καὶ τῆς νίκης τὸ στεφάνι
 παίρνοντας σύ, κρατεῖς τὰ σκῆπτρα.» — Τέτοια
 μιλούσαν καὶ στὴ μάχη τοὺς ἀφόρμιζαν.
 Καὶ σφάζανε τάρνια οἱ μάντες, κι ἀγνάντια
 στὶς φούσκες τῶν ὑγρῶν, τηρούσαν τῆς φωτιᾶς 1270
 τὸ φούντωμα, τὸ σκάσιμο, τῆς φλόγας
 τὴ γλώσσα, πού διπλὰ δείχνει μαντέματα, —
 νίκης σημάδια, μὰ καὶ ποιὸς θὰ χάσῃ. —
 Μ' ἂν ἔχῃς καμιὰ δύναμη, λόγια σοφὰ
 καὶ ξόρκια, δράμε, ἀπ' τὸ φριχτὸν ἀγῶνα
 μπόδιτε τὰ παιδιὰ σου, κ' εἶν' ὁ κίντυνος
 μεγάλος, νὰ μὴ γίνουν τὰ βραβεῖα
 γιὰ σένα δάκρυα φοβερά, πού σήμερα
 θὰ στερηθῆς τὰ δύο σου παληκάρια !

(Καὶ φεύγει, ἐνῶ ἡ Ἰοκάστη περίτρομη ἀνεβαίνει τὰ προπύλαια,
 φωνάζοντας :)

ΙΟΚ. Ἔλα, παιδί μου, ἔβγ' Ἀντιγόνη μου, ἀπ' τὸ σπίτι !

(Κι ἐπειδὴ ἀργεὶ νὰ βγῆ ἡ κόρη.)

Δὲ σοῦ εἶναι τώρα γιὰ χοροὺς καὶ γιὰ παιγνίδια
 μὲ τίς παρθένες τᾶραχλο τὸ ριζικό μας ! 1280
 Δυὸ πρῶτα παληκάρια, τὰ δικά σου ἀδέρφια,
 πού τρέχουνε στὸ χάρο, πρέπει νὰ προφτάτῃς
 μὲ τὴ μητέρα σου, μὴν ἀλληλοσφαχτοῦνε !

Προβάνει ἡ ANTIGONH ἀπὸ τὸ παλάτι.

ANT. Ἄχ, μάννα μου, μαννούλα! τί λαχτάρεις πάλε
βογγᾶς γιὰ τοὺς δικούς σου μπροστὰ στὸ πάλατι;

IOK. Πάνε, κόρη μου, πᾶν' τὰδέρφια σου!

ANT. Πῶς τό εἶπες;

IOK. Θὰ χτυπηθοῦν οἱ δύο τους, ἄντρας μ' ἄντρα.

ANT. Ὠϊμένα!
τί λές, μητέρα;

IOK. Ὅχι γλυκὰ λόγια!—Ἔλα, πάμε.

ANT. Ποῦ; Θὰ φύγουμε ἀπ' τὸ σπίτι;

IOK. Γιὰ τὰσκέρι.

ANT. Ντρέπουμε τὸν κόσμον. 1290

IOK. Ἡ ντροπὴ μᾶς λείπει μόνο!

ANT. Καὶ τί θὰ κάμω ἐγώ;

IOK. Θὰ φιλιώσης τὰδέρφια.

ANT. Καὶ πῶς μητέρα;

IOK. Μαζί μου νὰ τοὺς προσπέσης.

ANT. Πάμε, τὸ δρόμο δείξε μου· κι ἄς μὴν ἀργοῦμε.

(Καὶ τυλιγεται ὀπως-ὀπως μὲ τὸν πέπλο τῆς, ἀκόλουθησῆ τῇ μητέρα.)

IOK. Βιάσου, κόρη μου, βιάσου· γιατί πρὶν τῆς μάχης
ἄν τοὺς προφτάσω τοὺς γιούς μου, στὸ φῶς ἡζωή·μου!
Μ' ἂν δὲν προκάμης, σβῆσαμε! καὶ σὺ πεθαίνεις,
κ' ἐγὼ νεκρὴ μ' αὐτοὺς νεκροὺς θὰ πέσω χάμου!

(Καὶ φεύγει μὲ τὴν Ἀντιγόνη, ἀριστερά.)

(Στροφή.)

ΧΟΡ. Ἄ! ὦϊμένανε, ὦϊμένα!

πῶς μοῦ τρέμει ἡ καρδιά, πῶς μοῦ τρέμει ἀπ' τὴ φρίκη,
καὶ πῶς δέρνει τὴ σάρκα μου 1300

γιά τῆ δόλιζ μητέρα ἢ συμπόνια, ἢ συμπόνια !
 Ποιό ἀπ' τὰ δίδυμα τέκνα, ποιό τάχα
 τάλλουνοῦ θά ματώση, —

ἄχ, τί πόνοι ! ἄχ, ἀλλοίμονο, Δία καί Γῆ ! —
 τὰδερφοῦ τὸ λαιμό, τὰδερφοῦ τὸ κορμί,
 τὰ σκουτιά, τὰ σκουτάρια τρυπώντας ;

Ἄχ, ἡ μαύρη, ἡ βαρυόμοιρη ἐγώ,
 ποιό κουφάρι ἀπ' τὰ δυὸ σκοτωμένο θά κλάψω ;

(Ἄντιστροφή.)

— Ἄχ, ἄλλοι σου, ἄλλοι, χώρα !

Τὰ θεριά τὰ διπλάρικα, οἱ φόνισσες φρένες,
 μὲ κοντάρια μοιράζοντας,
 θά αἰμοβρέξουν τὸ χῶμα, πεσμένα κουφάρια.

1311

Κακορίζικοι ποῦ ἤρθατε κίολα
 σὲ σκοπὸ μονομάχο ! —

Βαρβαρόφωνη ἐγώ, πολυττέναχτο βόγγο,
 στοὺς νεκροὺς ταιριαττό, θά θρηνήτω μὲ δάκρυα.

Νά τη, ἡ μοίρα τοῦ φόνου σιμώνει ...
 τὸ φῶς τοῦτο θά κρίνη ὅ,τι μέλλεται...

Μαύρη μοίρα ἡ σφαγὴ ἀπὸ κόρη Κατάρες ! — 1319

(Μὰ βλέποντας τὸν ΚΡΕΟΝΤΑ ποῦ ἔρχεται ἀπὸ δεξιὰ,
 σταματοῦνε τοὺς θρήνους.)

Μὰ τὸν Κρέοντα, ἐδῶ πέρα στὸ παλάτι, σκυθρωπὸς
 βλέπω νᾶρχεται, κι ἄς πάψω τᾶρχισμένα βογγητά.

ΚΡΕ. ὦχ, τί νὰ κάμω ! τί νὰ πρωτοκλάψω,
 τῆ μοίρα μου ἢ τὴν πολιτεία, ποῦ σύννεφο
 τὴν περιζώνει, τέτοιο, καί στὸν Ἄδη
 τὴν ταξιδεύει μέσ' ἀπ' τὸν Ἄχέροντα !

Κι ὁ γιός μου πάει, πέθανε γιὰ τὴ χώρα,
 κι ἔνομα πῆρε ἀντρειωμένο, μὰ πικρὸ
 σ' ἐμένα, πού νά, τώρα, αὐτοσφαγμένον,
 ἀπ' τοὺς γκρεμοὺς τοῦ δράκοντα στὰ χέρια μου
 τὸν πῆρα καὶ τὸν ἔφερα. Καὶ σιούζει
 τὸ σπῖτι μου ὄλο, κ' ἐγὼ ὁ γέρος ἐρχομαι
 τὴ γριά τὴν ἀδερφή μου, τὴν Ἰοκάπη 1330
 νὰ πάρω, γιὰ νὰ λούση καὶ τὸ λείψανο
 νὰ βγάλῃ στολισμένο τοῦ παιδιοῦ μου, —
 πού πιά δὲν εἶναι! — Γιατί πρέπει τοὺς νεκροὺς
 τιμώντας, ὅποιος ζῆ ἀκόμα, νὰ δείχνῃ
 τὸ σέβας του στὸ θεὸ τοῦ κάτω κόσμου.

ΧΟΡ. Φευγάτῃ ναι, Κρέοντα, ἡ ἀδερφή σου ἀπ' τὸ παλάτι,
 κι ἀντάμα μὲ τὴ μάνα ἢ κόρη, ἢ Ἀντιγόνη.

ΚΡΕ. Ποῦ; σὲ ποιά πάνε συφορά; — ξεδιάλυνέ μου . . .

ΧΟΡ. Ἔμαθε πὼς οἱ γιοὶ τῆς πάνε, οἱ δυὸ μονάχοι,
 μὲ τάρματα νὰ χτυπηθοῦνε γιὰ τὸ θρόνο.

ΚΡΕ. Τί λές; κ' ἐγὼ, νεκροφιλώντας τὸ παιδί μου,
 τόσο πιά δὲ συνέφερα; — νὰ μὴν τὸ ξέρω; 1340

ΧΟΡ. Ἄμ' ἡ ἀδερφή σου τράβηξε γιὰ κεὶ πολλῶρα,
 Κρέοντα· καὶ πῆρε τέλος πιά θαρρῶ κι ὁ ἀγώνας
 γιὰ τὴ ζωὴ, μὲ τὰ παιδιά τοῦ Οἰδίποδα.

ΚΡΕ. Ὠλιμένα! τὸ σημάδι νά, τὸ βλέπω, ἐκεῖνο
 τὸ πικρὸ μάτι καὶ τὸ πρόσωπο τοῦ ἀνθρώπου
 πού ἐρχεται δῶ νὰ μᾶς τὸ πῆ τί γίνεται.

Ἐρχεται ἄλλος ΑΓΓΕΛΟΣ ἀπ' ἀριστερά.

ΑΓΓ. Ἄμοιρος ἐγὼ! τί λόγο, τί μαντάτα νὰ σᾶς πῶ;

ΚΡΕ. Σδῆταμε! ἀνοιξες τὰ χεῖλη μ' ἄτκτημα πρωτόλογα!

ΑΓΓ. Ἄμοιρος! Ξαναφωνάζω· πού φριχτὰ φέρνω κακά. 1350

- ΚΡΕ. Καὶ σὰ περασμένα πάθη κι ἄλλα ἀκόμα θὰ μᾶς
[πῆς ;
- ΑΓΓ. Πάνε οἱ γιοὶ τῆς ἀδερφῆς σου, διὲ θωροῦνε πιά τὸ
[φῶς.
- ΧΟΡ. ὦχ, ὦχ!
μεγάλα πάθη πού μὴνᾶς σ' ἐμένα καὶ στῆ χώρα!
- ΑΓΓ. ὦ ἐσεῖς, παλάτια! γιὰ τοὺς γιουὺς τοῦ Οἰδίποδα,
τὸ μάθατε πὼς πάνε μ' ἴδιες συφορές; —
- ΧΟΡ. Ποὺ νὰ δακρῦσουν κ' οἱ πέτρες, ἂν εἶχαν νοῦ.
- ΚΡΕ. Ὁμιμένα! βαρυθανάτη, μεγάλη συφορά!
ὦϊμέ κακό, ὁ ταλαίπωρος, ὁ δύστυχος ἐγώ!
- ΑΓΓ. Κι ἂν ἤξερες καὶ τᾶλλα ἀκόμα τὰ κακά . . .
- ΚΡΕ. Καὶ πὼς μπορεῖ ἀπὸ τοῦτα νᾶναι καὶ χειρότερα; 1360
- ΑΓΓ. Πέθανε ἡ ἀδερφή σου μὲ τοὺς διὸ τῆς γιουὺς.
- ΧΟΡ. Σύρτε φωνή, σηκώστε μυρολόι,
καὶ στὸ κεφάλι μάρμαρο τοὺς χτύπους τῶν χειρῶν!
- ΚΡΕ. Μαύρη Ἰοκάστη, τί τέλος πῆρε ἡ ζωὴ σου,
κι ὁ γάμος σου, μὲ τῆς Σφιγγὸς τὰ αἰνίγματα! —
Μὰ πὼς τῶν δυὸ παληκαριῶν ἔγινε ὁ φόνος,
κι ὁ ἀγώνας μὲ τανάθεμα τοῦ Οἰδίποδα; —
πές μου νὰ μάθω.
- ΑΓΓ. Ὅσα μπροστὰ στοὺς πύργους
γενήκανε καλότυχα στῆ χώρα,
τὰ ξέρεις. Δὲν εἶναι μακριὰ τοῦ κάστρου
τὸ περίζωμα, πού δλα νὰ μὴν ξέρῃς 1370
πού γίνονται. Μ' ἀφοῦ τὰ παληκάρια
τοῦ γέρου Οἰδίπου μὲ τὰ χάλκινα ὅπλα
στολίσαν τὰ κορμιά, πῆγαν καὶ στήσαν
καταμεσῆς στῶν ἀσκεριῶν τάλωνι

τούς δυὸ ἀρχηγούς καὶ διπλοὶ πολεμάρχαι,
καθὼς σὲ ἀγῶνα ποῦ δυὸ πολεμᾶνε
μὲ τὰ κοντάρια. Καὶ θωρώντας στ' Ἄργος
ὁ Πολυνεΐκης ἔβαλε κατάρες :

« ὦ δέσποινα Ἥρα, — γιὰτ' εἶμαι δικός σου
ποῦ πῆρα μὲ στεφάνι ἐγὼ τὴν κόρη
τοῦ Ἀδράστου, καὶ τὴ χώρα του ἔχω οἰκία μου, —
δῶστ' μου τὸν ἀδερφό μου νὰ σκοτώσω
καὶ ἀντίμαχο τὸ χέρι τὸ δεξί μου
νὰ αἱματοβάψω νικηρόρο ! » — ἀνόσιο
βραβεῖο ζητώντας : τὰδέρφι νὰ σφάξῃ !

1380

Καὶ σὲ πολλοὺς ἡ εὐκὴ του ἔφερνε δάκρυα,
κ' ἔρριξε ὁ ἕνας λοξὲς ματιᾶς στὸν ἄλλο.

Μὰ ὁ Ἐτεοκλῆς τὸ δῶμα τῆς Παλλάδας
θωρώντας τῆς χρυσάσπιδης δεήθη : —

« ὦ κόρη τοῦ Διός, δῶτε μας κοντάρι
καλλίνικο μὲ τοῦτο ἐδῶ τὸ χέρι
νὰ μπήξω μὲσ' στὰ στήθια τοῦ ἀδερφοῦ μου,
νὰ τονὲ σφάξω, ποῦ ἤρθε τὴν πατρίδα
νὰ μοῦ κουρσέψῃ ! » — Κι ἅμα ἡ δάδα ἐρρίχτη,
μάχης σημάδι φονικῆς, σὰν ἤχος
Τυρρηρικῆς σάλπιγγας, δρόμο σὶ δυὸ τους
παίρνουνε φοβερὸ νὰ χτυπηθοῦνε.
Καὶ σὰν κάπροι ἀκονώνοντας τᾶγρια δόντια,
μ' ἀφροὺς στὰ γένεια μουσκεμένοι, σμίξαν
καὶ κρούσαν τὰ κοντάρια· μὰ στάσπιδια
μέσα ζαρῶναν, κι ἄττοχα γλιστροῦσε
τὸ σίδηρο. Κι ἂν ἔβλεπε κανεὶς τους
πάνου ἀπ' τοὺς γύρους τᾶλλουνοῦ τὸ μάτι,

1390

ξάμωνε πρὸς τὸ στόμα μὲ τῆ λόγχῃ,
 ζητώντας νὰ τὸ φτάσῃ. Μὰ ζυγῶναν
 ὁμορφα στὰ πλουμῖδια τῶν ἀσπίδων
 τὰ μάτια, — κ' εἶταν πάντ' ἀργὸ τὸ δόρυ.
 Καὶ στάλαζε ἴδρος σ' ὄσους τοὺς θωροῦσταν 1400
 πιώτερο, ποὺ δειλιούσαν γιὰ τοὺς φίλους,
 παρὰ στοὺς μονομάχους. Καὶ σκουντώντας
 ὁ Ἐτεοκλῆς μιὰ πέτρα, ποὺ τὸ βῆμα
 τοῦ ἔφραζε, μὲ τὸ πόδι, ὄξω τὸ βγάξει
 ἀπ' τὴν ἀσπίδα· καὶ μὲ τὸ κοντάρι
 τὸν πέτυχε, σὰν εἶδε ὁ Πολυνεΐκης
 στὸ σίδερο πληγῇ καὶ φανερώθη·
 τοῦ κάρφωτε τὸ δόρυ μετ' στήν κνήμη, —
 κι ἀλάλαξε ὄλο τῶν Δαναῶν τὰσκέρι.
 Κι ἅμα τὸν ὤμο του εἶδε ἀπὸ τὸ μόχτο
 ποὺ γύμνωσε, μπήγει μ' ὄρμη στὰ στήθια
 τοῦ Πολυνεΐκη ὁ πρωτολαβωμένος 1410
 τῆ λόγχῃ, καὶ στοῦ Κάδμου τοὺς πολῖτες
 δίνει χαρά· μὰ σπάξει ἐμπρὸς τὸ δόρυ.
 Καὶ μένοντας δίχως κοντάρι, πίσω
 πατεῖ, κι ἀρπώντας μάρμαρο - κοτρῶνι
 τινάζει, καὶ τὰκόντιο δυὸ στὴ μέση
 τοῦ σπᾶ· κ' ἡ μάχῃ ζύγιαζε ἴσα κ' ἴσα,
 ποὺ χάσανε κ' οἱ δυὸ τους τὰ κοντάρια.
 Καὶ τότε τὰ σπαθιά κ' οἱ δυὸ φουχτώνουν,
 χύνονται, τὰ σκουτάρια σμιχτὰ ράτσου,
 καὶ κάνουν πολὺ σάλαγο ἀπ' τοὺς χτύπους.
 Καὶ ὡς τὸ θυμήθη ὁ Ἐτεοκλῆς, μὲ τρόπο
 μπάζει στὸν ντόπιο παλαιμὸ τὸ δόλο 1420

τῶν Θεσσαλῶν. Ξεφεύγοντας τὸν κόπο,
 φέρνει στὰ πίσω τὸ ζερεβί του πόδι,
 καλὰ προφυλαγμένος στὰ λαγγόνια,
 καὶ τὸ δεξί του πόδι ἀντιπατώντας
 μέσ' ἀπ' τὸν ἀφοιλό μπήγει τῆ σπάθα
 κι ὡς πέρα στὰ σφοντύλια τὴν καρφώνει. —
 Συγκλίνοντας πλευρά, γαστέρα, ὁ δόλιος,
 στάζοντας αἷμα, πέφτει ὁ Πολυνεΐκης.
 Κι ὁ ἄλλος, σὰ νικητῆς καὶ δοξασιμένος,
 πετώντας χάμου τὸ σπαθί, τὸν γδύνει,
 μὴν ἔχοντας τὸ νού του στὸν πεσμένο,
 παρὰ στήν ἀρπαγή. Κακὸ τοῦ βγήκε!
 Γιατί σιγανασαίνοντας ἀκόμα,
 στὸ θλιβερό του πέσιμο βαστώντας
 τὸ σπαθί, — λιγιστά, μὰ ὡς τὸ συκώτι
 τοῦ Ἐτεοκλή, τὰπλώνει ὁ Πολυνεΐκης
 πού εἶταν πεσμένος. Καὶ τὸ χῶμα ἀρπώντας
 κ' οἱ δύο τους δαγκωτό, πέφτουν πλάϊ-πλάϊ,
 δίχως κανεὶς τους νὰ πάρῃ τὴ νίκη.

1430

ΧΟΡ. Ἄλλοι, γιὰ πόσα, Οἰδίποδα, θρηνώ σε
 δεινά! Καὶ τὴν κατάρρα σου ἀληθεύει,
 καθὼς μοῦ φαίνεται ὁ θεός.

ΑἴΤ.

Μ' ἄκουε τώρα,

κοντὰ σὲ κείνα τὰ δεινά, καὶ τοῦτα. —
 Ἐκεῖ πού οἱ γιοὶ πεσμένοι ξεψυχούσαν,
 νά, καὶ προφταίνει ἡ δόλια τους ἡ μάννα,
 σερμένη ἀπὸ τὴν κόρη κι ἀπ' τὰ πόδια,
 πρόθυμα, τὰ δικά της. Κι ἅμα τὰ εἶδε
 στὸν τόπο λαβωμένα καὶ σφαγμένα,

1440

σκούζει: — « Ἄχ, παιδιά μου! πάρωρα δῶ-πέρα
 φτάνω βοηδρόμα! » — Καὶ στὸ κάθε τέκνο
 γεμμένη χῶρια, ἐκλαιγε καὶ θρηνοῦσε
 τὸν πολὺ κόπο τοῦ βυζιοῦ, βογγώντας,
 κι' ἀντάμα ἢ ἀδερφή συντρόφιστά της: —
 ὦ γεροκόμοι τῆς μάννας! ὦ ἀδέρφια
 γλυκά, ποῦ μοῦ ἀφανίσατε τὸ γάμο! » —
 Κι ἀνάσα μαυροθάνατη ἀπ' τὰ στήθια
 ξεχύνοντας ὁ Ἐτεοκλῆς, ὁ ἀφέντης,
 ἀκούει τῆ μάννα, καὶ ἄτονο τὸ χέρι
 τῆς ἀπιθώνει, καὶ φωνὴ δὲ βγάζει,
 μ' ἀπὸ τὰ μάτια τῆς μιλαίει μὲ δάκρυα, —
 σημάδι τῆς ἀγάπης. Κι ὁ ἄλλος, ζώντας
 ἀκόμα, πρὸς τὴν ἀδερφή του στρέφει
 καὶ τῆ γριά του μάννα, ὁ Πολυνείκης.
 καί, « Σβῆσαμε! » — λέει — « μάννα! ἐστὶνα κλαίω,
 τὴν ἀδερφή, καὶ τὸ νεκρὸ μου ἀδέρφι
 φίλος, κ' ἔγινε ὀχτρός· μὰ πάντα φίλος!
 Μὰ θάψτε με, μαννούλα κι ἀδερφή μου.
 σὲ χῶμα πατρικό, καὶ τὴν πατρίδα
 πραύνατε ποῦ ὠργίστηκε μαζί μου.
 Τόσο ἀπ' τὴν πατρικὴ μου γῆ νὰ τύχω,
 κι ἄς ἔχατα τὸ θρόνο. Κ' ἔλα, ἄς κλειθῆ,
 τὰ βλέφαρά μου τὸ δικό σου χέρι,
 μητέρα! » — Καὶ στὰ μάτια του μονάχος
 τὸ βάζει ἀπάνω. — « Ἐχετε γιὰ σκοτάδι
 μὲ περιζώνει κιόλα . . . » — Κ' οἱ δύο ἀντάμα
 τῆ ζήση τους τὴν ἀθλία ξεψυχησαν.
 Κ' ἡ μάννα, τέτοια συφορά σὰν εἶδε.

1450

1460

τρελή ἀπ' τὸν πόνο, ἀρπάζει ἓνα σπαθί τους
 καὶ πράζει φοβερά· μέσ' στὸ λαιμό της
 τὸ ἀμπώχνει, καὶ μέσ' στὰ γλυκῆ της τέκνα 1470
 πέφτει νεκρή, — κ' οἱ δυὸ στὴν ἀγκαλιά της.
 Κι ὀρθὸς τινάχτηκε ὁ λαὸς σὲ λόγων
 ἀμάχη: ἔμεῖς πὼς ὁ δικός μου ἀφέντης
 νίκησε, — κ' οἱ ἄλλοι, πὼς ἐκεῖνος. Κ' εἶταν
 λογοτριβὴ στοὺς στρατηγούς: ἐκεῖνοι,
 πὼς ἔδωκε πρῶτος ὁ Πολυνεΐκης
 τὴν κονταριά, — κι αὐτοί, πὼς σὰν πεθάναν
 κ' οἱ δυὸ τους, πουθενὰ δὲν πέφτει ἡ νίκη.
 Ὡς τόσο ἡ Ἀντιγόνη ἀποτραβιέται
 πέρ' ἀπ' τὰσκέρι· κι ὄλοι στὰ ὄπλα ὀρμᾶνε.
 Κ' εἶχαν τὸ νού τους, ὁ λαὸς τοῦ Κάδμου,
 μὲ τάξη στὶς ἀσπίδες πλαί στημένοι.
 Καὶ στὸν Ἀργεΐτικο στρατὸ πού ἀκόμα 1480
 δὲν εἶτανε μὲ τάρματα φραγμένοι,
 ξάφνου καθὼς χοιμήξαμε, κανεῖς τους
 δὲ βάσταξε, μὰ φεύγοντας στὸν κάμπο
 στρωθήκαν, κι ἀπὸ τοὺς νεκροὺς ποτάμι
 τὸ αἶμα ἔρρεε, πού τοὺς σώριαζαν οἱ λόγχεις.
 Κ' ἔμεῖς, καθὼς νικούσαμε στὴ μάχη, —
 ἄλλοι ἔστηναν τάμα, τρόπαιο στὸ Δία,
 κι ἄλλοι τὰσπίδια ἀπ' τοὺς νεκροὺς Ἀργεῖτες
 πού γδύναμε τὰ στήθεσσι με στὸ κάστρο,
 λάφυρα. Κι ἄλλοι μὲ τὴν Ἀντιγόνη
 τὰ σκοτωμένα λείψανα ἐδῶ φέρνουν,
 νὰ τὰ κλάψουν οἱ φίλοι. Καὶ στὴ χώρα
 τούτη οἱ ἀγῶνες, ἄλλοι εὐτυχισμένοι 1490

βγήκανε, κι ἄλλοι σκοτεινοὶ καὶ μαῦροι.

ΧΟΡ. Δὲ μᾶς ἔρχονται μόνο ἀκουστὰ τοῦ σπιτιοῦ
τὰ δεινά· γιατί βλέπουμε κιόλα
στὸ παλάτι σιμὰ καὶ τὰ λείψανα
τῶν τριῶν πεθαμμένων, πού μὲ ἴδια θανή
τὸν τρισκότεινον Ἄδη ἀποχτήσαν.

Ἔρχεται ἡ νεκρική πομπή, φέρνοντας τοὺς νεκροὺς τῶν δυὸ σκοτωμένων ἀδελφῶν καὶ τῆς Ἰοκάστης ἀπάνω σ' ἀμάξια πολεμικά. Καὶ συνοδεύει ἡ ΑΝΤΙΓΟΝΗ μὲ γυμνὴ τὴν κεφαλὴ, μὲ τὴν κόμη λυτὴ καὶ σουρομαδημένα τὰ μάγουλα· καί, ξεστηθιασμένη, δέρνεται θρηγνώντας.

ΑΝΤ. Δίχως τὰχνὰ σγουροπλέξουδα μάγουλα
νάχω κρυμμένα, οὐδὲ νάναι παρθένας
ντροπαλῆς κοκκινάδι στὴν ἔψη 1500
κάτω ἀπ' τὰ βλέφαρα ἐτούτη ἡ πορφύρα, —
τέρνουμαι Βάκχη σὲ λείψανα·
κι ἀπ' τὴν κόμη τὴν μπόλια πετώντας,
λύνω τὰ κρόκινα πλούτια μου πέπλα
σὲ νεκρῶν πολυστέναχτο ξόδι. — Ἄχ, ὠϊμένα! —
ἜΩ Πολυνεΐκη, γεννήθηκες ἴδιο
τὸ παρανόμι σου! — ἀλλοίμονο, Θήβα μου! —
κι ὁ θυμὸς σου — ὁ θυμὸς; — ὄχι! φόνος στὸ φόνο
τὸ παλάτι τοῦ Οἰδίποδα ρήμαξε,
σ' αἶμα φριχτό, σ' αἶμα ὀλέθρου κυλώντας.
Ποιὰ νὰ συγκλάψη μου; 1509
ποιὰ μυρολόγα τεχνίτρα στὰ δάκρυα, στὰ δάκρυα, —
νὰ καλέσω; — ἄχ, παλάτι, παλάτι! — πού τρίδιπλα
τὰ συναίματα τοῦτα κορμιὰ κουβαλῶ,
μάννα καὶ γιούς, — νὰ τὰ χαίρεται ἡ Στρίγλα!
πού τὸ σπίτι τοῦ Οἰδίποδα ἀπὸ χρόνια τὸ ρήμαξε,

ἄμα τὸν ἄγνωρο ἀχὸ τῆς ἀνήμερης Σφίγγας
 εὐκολα σὺ τονὲ γνώριτες,
 καὶ τῇ μάγισσα σκότωσης,
 ἄχ, πατέρα μου, ὠϊμένα!

Ποιά Ἑλληνίδα ἢ βάρβαρη,
 ἢ ὡς τώρα ἄλλος ἀφέντης
 ἀπ' τὸ ἐφήμερο τὸ γένος,
 ἔπαθεν ὀλοφάνερα
 βάσανα ἀπὸ τόσα πάθη,
 σὰν τοῦτα ποὺ κλαίς, ἄμοιρη;

1520

Τάχα ποιοὺ πουλι νὰ κάτση
 σὲ δρυὶ καὶ σ' ἔλατο ψηλά,
 στὰ κλαδιὰ τὰκρόφυλλα,
 θάρθῃ στοὺς ὀδυρμούς μου,
 ποὺ ἀπὸ μάνν' ἀρφάνεισα,
 κι αὐτὸ νὰ συθρηνήσῃ; —

Ποὺ σὲ τούτους μύρουμαι
 θρηνο καὶ μυρολόι,
 κ' ἔρμη κι ὀλομόναχη
 περνώντας τὴ ζωὴ μου,
 πάντα θὰ θρηνολογῶ
 γύνοντας μαῦρο δάκρυ!

1530

Σὲ ποιὸν τὰ μαλλιά μαδώντας νὰ τὰ πρωτορίζω; —
 πλάι στοὺς οἰδυμούς τῆς μάνας τοὺς μαστούς,
 ποὺ μὲ θρέψανε μὲ γάλα,
 ἢ στὰ σκοτωμένα ἀδέρφια νὰ σκεπάσω
 τίς θανατερὲς πληγές; —

(Στρέφοντας πρὸς τὰ προύλαια φωνάζει.)

Συφορά μου! ἀπὸ τὸ σπίτι πρόβαλε,
 δείχνοντας τὴν τυφλωμένην ὄψιν·
 φέρ' ἐδῶ, γεροπατέρα Οιδίποδα, 1540
 τὰ πολύπαθά σου χρόνια, —
 πού ὄχι μόνο στὸ παλάτι, παρὰ κ' ἔξω
 στὸν ἀέρα, τὸ σκοτάδι ρίχνοντας στὰ μάτια σου,
 ζωὴ τραβᾶς μακρόπνοη.
 Μ' ἄκουσες; — κι ἂν γυροφέρνης στὴν αὐλὴ
 τὰ γεροντικά σου πόδια, ἢ στὰ στρωσίδια
 κοίτεσαι, βαρυμόιρε!

(Καὶ ἀνεβαίνει τὰ προύλαια γιὰ νὰ στηρίξῃ τὸν τυφλὸ πατέρα της, τὸν ΟΙΔΙΠΟΔΑ, πού προβαίνει ἀπ' τὸ κλάτι, κασπατεύοντας νὰ βρῆ μὲ τὸ ραβδί τὸ δρόμο.)

ΟΙΔ. Τί μ' ἔβγαλες, κόρη, μὲ βόγγους καὶ δάκρυα,
 στὸ φῶς ἀπ' τὸ θάλαμο τὸ σκοτεινὸ μου,
 πού κοιτομουν; — ἔξω μὲ πόδι τυφλὸ
 νάρθῶ ψηλαφώντας, — τὸν ἄφαντον ἤσκιον ἐμένα
 στὸν ἄτπρον αἰθέρα, — κουφάρι ἀπ' τὸν Ἄδη, 1550
 καὶ ὄνειρου σκιά φτερωμένη . . .

ΑΝΤ. Πικρὸ μῆνημα τῶρα θὰ λάβῃς, πατέρα·
 τὰ παιδιὰ σου τὸ φῶς πιά δὲ βλέπουνε,
 μήτε ἡ γυναίκα πού πάντα κοντὰ στὸ ραβδί,
 τὸ τυφλόποδο πόδι ὄλο χάδια σοῦ φρόντιζε, —
 ἄχ, πατέρα μου, ὠϊμένα!

ΟΙΔ. Ὡχ, μὲ τὰ πάθη μου! αὐτὰ νὰ βογγῶ, νὰ στεναίζω
 [μοῦ μένει.

Πῶς; μὲ ποιά μοίρα, μαζὶ τρεῖς ψυχὲς ἀπ' τὸν κόσμον
 λείψανε; — πέζ μου παιδί μου. 1559

ΑΝΤ. Μῆτε νὰ βρῶσω, καὶ μῆτε χαρὰ στὸ κακὸ γιὰ νὰ δείξω,

πάρα μὲ πόνο ψυχῆς σοῦ τὸ λέγω : βαριά φορτωμένος
 μὲ σπαθιά, μὲ φωτιά καὶ μὲ φόνισσες μάχες,
 ἔπεσε ὁ μαῦρος σου δαίμονας σταῖμοιρα τέκνα σου
 [ἀπάνω,

ἄχ, πατέρα μου, ὠϊμένα !

ΟΙΔ. Ὠϊμέ, —

ΑΝΤ. (πικρὰ χαμογελώντας.)

Καὶ τ' εἶναι τοῦτοι οἱ στεναγμοὶ σου ;

ΟΙΔ. παιδιά μου !

ΑΝΤ. ὦ, ναί ! σὲ συνεπῆρε ἡ λύπη. —

Κι ἂν τὰ τετράζυγα τάρματα ἀκόμα θωρώντας
 τοῦ Ἥλιου, γυρνοῦστες νὰ ἰδῆς τὰ κορμιὰ τῶν νεκρῶν,
 μὲ τὰ δικά σου τὰ μάτια ! . . .

ΟΙΔ. Ἡ συφορά τῶν παιδιῶ μου ὀλοφάνερη . . . 1570

Μὰ μὲ τί μοίρα, παιδί μου, ἡ γυναίκα μου χάθηκε
 [ἡ δόλια ;

ΑΝΤ. Κάνοντας ὄλους νὰ κλαῖνε πικρά, μὲ τὰ δάκρυα
 τὰ φανερά της, στὰ τέκνα της ἔτρεχεν, ἔτρεχε,
 φέρνοντας νὰ προσκλαυτῆ, νὰ κλαυτῆ τὸ βυζὶ της.
 Κ' ἤρε σιμὰ στῆς Ἠλέκτρας τις πόρτες τοὺς γιούς
 [της,

στὸ λωτοφόρο λειβάδι, τοὺς ἤρε ἡ μητέρα,
 σὰ μαντρωμένα λιοντάρια ποὺ μάχονταν κιόλα
 μάχην ἰσόπαλη, κ' εἶταν κ' οἱ δυὸ βουτηγμένοι
 στὸ αἷμα ἀπ' τις λόγχες — σπονδὴ παγερὴ τοῦ θα-
 [νάτου,
 ποὺ ἔπαιρνε ὁ Ἄδης κι ὁ Ἄρης κερνοῦσε. 1581

Καὶ τὸ χαλκὸδετο ἀρπώνοντας σπαθὶ τῶν νεκρῶν ἀπο-
 [δίπλα,

μέσ' στὸ κορμί της τὸ μπήγει, καὶ μὲ τὸν καημὸ
[τῶν παιδιῶν

πέφτει σιμὰ στὰ παιδιά της.

Κι ὄλα, πατέρα, τὰ πάθη σὲ τούτη τῇ μέρα
σύναξε στὸ ἔρμο παλάτι μας ἕνας θεός,
πού ὄλα τοῦτα τελειώνει!

ΧΟΡ. Πολλὰ ἔφερε κακὰ τοῦ Οἰδίποδα τὸ σπίτι
τούτη ἡ μέρα· μ' ἄς λέμε καὶ καλὰ στερνά!

ΚΡΕ. (Προβαίνοντας στὴ μέση.)

Τὰ μυρολόγια πάψετε, κ' εἶναι ὥρα
φροντίδα νὰ γενῆ γιὰ τὴν ταφή τους. —

1590

Καὶ ἄκουσε τοῦτα, Οἰδίποδα, τὰ λόγια:
τῆς χώρας τὴν ἀρχὴ μου ἔδωκε ὁ γιός σου
ὁ Ἐτεοκλής, στὸν Αἴμονα γιὰ προίκα
δίνοντας, καὶ τὴν κόρη σου γυναίκα,
τὴν Ἀντιγόνη. Μὰ δὲ θὰ σ' ἀφήσω
νὰ κατοικῆς στὸ χῶμα τοῦτο ἀκόμα·
γιατὶ ρητὰ μᾶς τό εἶπε ὁ Τειρεσίας:
ὅσο σὺ κατοικεῖς στὸ χῶμα τοῦτο,
καλὸ ποτὲς δὲ βλέπει ἡ πολιτεία.

Μόνο, ἔλα, ὁρόμο! — Καὶ δὲ λέγω τοῦτα,
γιὰ νὰ σὲ βρίσω, οὔτε πὼς εἶμαι ὀχτρός σου,
παρ' ἀπ' τὸ μαῦρο δαίμονά σου ἡ χώρα
μὴν πάθη καμιὰ συφορά, φοβοῦμαι.

ΟΙΔ. ὦ μοίρα, ἔτσι ἄθλιον, ἄμοιρον ἀρχῆθε
πού μ' ἔκαμες, — κανεῖς στὸν κόσμον ἄλλος!

1600

Ποὺ καὶ στὸ φῶς πρὶν ἔβγω ἀπὸ μητέρας
σπλάγχνο, ἄγεννο, στὸ Λαῖο μὲ εἶπε ὁ Φοῖβος
πὼς τοῦ πατέρα φονιάς θὰ γενόμουν, —

ὠϊμένα, ὁ δόλιος! Κι ἅμα ἦρθα στὸν κόσμον
 πάλε ὁ πατέρας πού μ' ἔσπειρε, βάζει
 νὰ μὲ σκοτώσουν, θαρρώντας πὼς εἴμουν
 ὄχτρος, γιατί νὰ σκοτωθῆ ἀπὸ μένα
 γραφτό εἶταν· καὶ μὲ στέλνει, ἐνῶ ζητοῦσα
 βυζι — τὸν ἄθλιο — στὰ θεριά προσφάγι, —
 πὸν νά! γλυτώνω. Ἄμποτε στοῦ Ταρτάρου
 τάβυθο χάος νᾶχε ὁ Κιθαιρώνας 1610
 βουλιάζει, πὸν δὲ μ' ἄφηκε νὰ σβήσω,
 παρὰ καὶ νὰ δουλέψω ἔδωκε ἡ μοίρα
 στὸν Πόλυβο ὡς ἀφέντη. Καὶ σκοτώνω,
 ὁ ἄμοιρος, τὸν πατέρα μου τὸν ἴδιο,
 καὶ παίρνω τὴν ταλαίπωρη τὴ μάνα
 στεφάνι, κι ἀδερφοὺς κάνω τοὺς γιούς μου,
 κ' εἶμαι ὁ χαμός τους, — πὸν πῆρ' ἀπ' τὸ Λαῖο
 κληρονομιά κατάρεις, καὶ στοὺς γιούς μου
 τίς ἔδωκα. Γιατί ἄμυαλος δὲν εἶμαι
 τόσο πιά ἐγώ, πὸν δίχως νὰ τὸ θέλη
 λανεις θεὸς νᾶχω τέτοια φτειασμένα
 στὰ μάτια μου καὶ ττὴ ζωὴ τῶν παιδιῶ μου! —
 Μ' ἄς εἶναι. Ἐγὼ τί κάνω ὁ ἄμοιρος τώρα; 1620
 Ποιὸς ὁδηγὸς τὸ τυφλὸ πόδι ἐμένα
 θὰ συντροφέψῃ; Ἐτούτῃ ἡ πεθαμμένη;
 Μὰ βέβαια, τὸ γνωρίζω, — ἀρκεῖ νὰ ζοῦσε...
 Μὴ τὸ ζευγάρι τὸ καλότεκνο; Δὲν εἶναι
 γιὰ μένα πιά! Μ' ἀκόμα νιὸς ἂν εἴμουν,
 θᾶβρισκα τάχα μόνος μου νὰ ζήσω;
 ποῦθε; — Τί μὲ σκοτώνεις, ἔρριζα ἔτσι
 Κρέοντα; — γιατί σκοτώνεις με, ἂν πετάξῃς

έμένα ὄξω ἀπ' τῆ χώρα! —

(Κάνει νά πέση στά γόνατα, μὰ κρατιέται περήφανος.)

Ἦχι! τὰ χέρια

τυλίγοντας στά γόνατά σου γῦρο,
δὲ θὰ ξεπέσω. Τὴν ποτὲ ἀρχοντιά μου,
μηδὲ κι ἂν δυστυχῶ, δὲ θὰ προδώσω!

ΚΡΕ. Καὶ σὺ καλὰ τὸ λές, νὰ μὴ λερώσης,
τὰ γόνατά μου, κ' ἐγὼ δὲ σ' ἀφήνω
ἐδῶ νὰ μείνης. —

1630

(Στὴν ἀκολουθία του.)

Μ' ἀπ' τοὺς νεκροὺς τούτους

πρέπει τὸν ἕνα πιά μὲς' στὸ παλάτι
νὰ τὸν πάτε· καὶ τοῦτον, ποῦ ἦρθε μ' ἄλλους
μαζί, νὰ μᾶς κουρσέψη τὴν πατρίδα, —
τοῦ Πολυνείκη τὸ κορμί, ἄθαφτο, ἔξω
πετάχτε το ἀπ' τὰ σύνορα τῆς χώρας.

Καὶ τοῦτο ἄς κηρυχτῆ στους Καδμείους ὄλους: —
τὸ νεκρὸ τοῦτον, ὅποιος νὰ στολίζη
πιαστῆ, ἢ μὲ χῶμα νὰ σκεπάζη, θάναι
θάνατος ἢ ποινή του· παρ' ἄς μείνη
στά ὄρνια ἀκλαυτος, ἄταφος, νὰ τὸν φάνε! —

Καὶ σὺ, Ἀντιγόνη, τοὺς τριδίπλους θρήνους 1640
παύοντας τῶν νεκρῶν, ἔμπα στὸ σπῆτι·
καὶ πέρνα σὰν παρθένα, ἢ μέρα νάρθη
τοῦ καθαρμοῦ ἀπ' τὸ πένθος καρτερώντας
μὲ τοῦ Αἴμονα τὸ νυφικὸ κρεβάτι.

ΑΝΤ. Πατέρα, τί φριχτὰ τραβοῦμε πάθη!

Πῶς σὲ θρηνῶ, κι ἀπ' τοὺς νεκροὺς περίστια!
Γιατὶ δὲν εἶναι ἀπ' τὰ δεινὰ γιὰ σένα

τῶνα βαρὺ καὶ τᾶλλο ὄχι, μὰ σ' ὄλα
τὰ πάντα εἶσαι κακότυχος, πατέρα !

(Στρέφοντας πρὸς τὸν Κρέοντα.)

Μὰ ἐσένα, τὸν καινούριο βασιλιά μας
ρωτῶ· τί βρίζεις τὸν πατέρα μου, ὄξω
διώχοντας ἀπ' τῆ χώρα ; καὶ σὲ τοῦτον
τὸν ἄμοιρο νεκρὸ τί βάζεις νόμους ;

1650

ΚΡΕ. Τοῦ Ἐπεοκλῆ 'ναι ἡ προσταγὴ κι ὄχι δική μας.

ΑΝΤ. Ἀστόχαστη· καὶ σὺ μωρὸς ποὺ τῆ δεχόσουν !

ΚΡΕ. Πῶς ; δὲν πρέπει νὰ κάνουμε τὰ προσταγμένα ;

ΑΝΤ. Ὅχι, — ἂν κακὰ 'ναι καὶ ἄσκημα παραγγελμένα.

ΚΡΕ. Τι ; — κι ἄδικα θὰ πεταχτῆ στὰ σκυλιὰ τοῦτος ;

ΑΝΤ. Γιατί ἄνομα τοῦ βάζετε σεῖς τὴν ποινὴ του.

ΚΡΕ. Γιατ' ἤρθε στὴν πατρίδα ὀχτρός, ποὺ ὀχτρός δὲν εἶταν.

ΑΝΤ. Μὰ νά ! τὸ βρῆκε ἀπὸ τῆ μοίρα του, καὶ πάει.

ΚΡΕ. Καὶ τώρα μὲ τὸ θάψιμό του ἄς δώκῃ λόγο.

ΑΝΤ. Σὲ τί ἔφταιξε, ποὺ γύρεψε τὸ μερδικό του ;

1660

ΚΡΕ. Τοῦτος, καὶ νὰ τὸ ξέρῃς, ἄταφος θὰ μείνῃ.

ΑΝΤ. Θὰ τονὲ θάψω ἐγώ, κι ἄς λέγῃ ὁ τόπος ἄλλα.

ΚΡΕ. Τότε, μ' αὐτόν, καὶ σὲ τὴν Ἴλια θὰ συθάψῃς.

ΑΝΤ. Δόξα, νὰ κοίτωνται μαζὶ δυὸ ἀγαπημένοι.

ΚΡΕ. (στὴν ἀκολουθία του.)

Πιάστε τῆ τούτῃ, κλείστε τῆ μέσ' στὸ παλάτι !

ΑΝΤ. Ἄς ἐρθοῦνε ! τὸ λείψανο ἐγὼ δὲν τὰφήνω.

(Καὶ πέφτει ἀπάνω στὸ νεκρὸ τοῦ Πολυεΐκη.)

ΚΡΕ. Ἐκρίνε ὁ θεός, κοπέλλα μου, ὄχι μὲ τὸ νοῦ σου.

ΑΝΤ. Κ' ἐκρίνε ἀκόμα, νὰ μὴ βρίζωνται οἱ νεκροὶ μας.

ΚΡΕ. Αὐτὸν κανεῖς δὲ θὰ σκεπάσῃ μ' ἅγιο χῶμα !

ΑΝΤ. Ναι, Κρέοντα, σ' ἐξορκίζω, στὴ νεκρὴ μου μάννα.

- ΚΡΕ. Τοῦ κάκου τυραννιέσαι· δὲ θὰ τὰπολάψης. 1671
 ΑΝΤ. Κἄν ἄφησέ με σύ, νὰ λούσω τὸ κορμί του . . .
 ΚΡΕ. Κι αὐτὸ 'ναι γιὰ τὴ χώρα ἔν' ἀπ' τὰ μποδισμένα.
 ΑΝΤ. Νὰ δέσω κἄν τριγῦρο τις φριχτὲς πληγές του . . .
 ΚΡΕ. Σὺ νὰ τιμήσῃς τὸ νεκρό; — μὴν τὸ προσμένῃς!
 ΑΝΤ. 'Αδέρφι μου! τὸ στόμα σου κἄν νὰ φιλήσω . . .

(Καὶ χύνεται νάγκηλιόση τὸ λείψανο, μὰ τὴν ἀρπάζει ὁ τύραννος.)

- ΚΡΕ. Στὸν ἄντρα σου μὴ φέρνης συφορὲς μὲ θρήνους,
 ΑΝΤ. Τί; ζωντανὴ θὰ πάρω ἐγὼ ποτὲ τὸ γιό σου;
 ΚΡΕ. Πολλὴ σου ἀνάγκη· τὸ γάμο πῶς θὰ ξεφύγῃς;
 ΑΝΤ. Κ' ἡ νύχτα κείνη ὡς Δαναΐδα* ἄς μὲ λογιᾶσῃ! 1680
 ΚΡΕ. Εἶδες τί κρῖμα φοβερό; Καὶ τὸ καυχιέται!
 ΑΝΤ. Ναί, μάρτυράς μου τὸ λεπίδι καὶ τὸ ξίφος!
 ΚΡΕ. Καὶ τί σὲ βιάζει νὰ γλυτώσῃς ἀπ' τὸ γάμο,
 ΑΝΤ. Μὲ τὸν πατέρα μου θὰ φύγω, τὸν τρισάθλιο.
 ΚΡΕ. Παληκαριὲς γιὰ σέν' αὐτά· μὰ ὄχι, εἶναι τρέλες.
 ΑΝΤ. Καὶ δὲν τὸ ξέρεις; — καὶ μαζί του θὰ πεθάνω!
 ΚΡΕ. Φεύγα! τὸ γιό μου δὲ σκοτώνεις! — Στὴν κατάρρα!

(Καὶ ἀνεβαίνει ἀνήλεος τὰ προπύλαια, νὰ μπῆ μέσα στὸ παλάτι.)

- ΟΙΔ. Παιδί μου, τὴν εὐχὴ μου, γιὰ τὴν προθυμιά σου . . .
 ΑΝΤ. Μ' ἂν παντρευόμουν, κ' ἔφευγες μόνος, πατέρα;
 ΟΙΔ. Μεῖνε καὶ χαίρου, κ' ἐγὼ στρέγω στὰ δεινά μου. 1690
 ΑΝΤ. Καὶ ποιὸς γιὰ σένα τὸν τυφλὸ θάχῃ τὴν ἔννοια;
 ΟΙΔ. Θὰ πέσω, ὅπου 'ναι ἡ μοῖρα μου, νεκρὸς στὸ χῶμα.
 ΑΝΤ. Κι ὁ Οιδίποδας ποῦ 'ναι, καὶ τὰ σοφὰ βρετά του;
 ΟΙΔ. Πᾶω πιά! μιὰ μέρα μὲ ὕψωσε, καὶ μιὰ μὲ σβῆνει.

* Δηλαδή: ὅπως ἔκαμαν οἱ κόρες τοῦ Δαναοῦ, ἔτσι κ' ἐγὼ θὰ σφάξω τὸν ἄντρα μου τὴ νύχτα τοῦ γάμου.

ANT. Μὰ πρέπει ἐγὼ νὰ μοιραστῶ τὰ βάσανά σου.

ΟΙΔ. Ντροπή νὰ τρέχη μὲ τυφλό πατέρα ἢ κόρη.

ANT. Στὴ φρόνιμη ὄχι, μὰ καμάρι τῆς, πατέρα.

ΟΙΔ. Φέρε με τώρα, ὡς τὴ μητέρα σου νὰ φτάσω.

ANT. Νά, ἄγγιξε μὲ τὸ χέρι τὴ γλυκειὰ γριούλα.

(Καὶ τὸν ἐδηγεῖ σιμὰ στοὺς νεκρούς.)

ΟΙΔ. ὦ μάνα μου, ὦ στεφάνι μου δυστυχισμένο! 1700

ANT. Κοίτεται ἡ ἔρμη, ποὺ ὅλα τὰ δεινὰ τὴ βρήκαν.

ΟΙΔ. Καὶ ποῦ οἱ νεκροὶ μου Ἐτεοκλῆς καὶ Πολυνεΐκης;

ANT. Νά τους, στρωμένοι πλευρὸ μὲ πλευρὸ κ' οἱ δύο τους.

ΟΙΔ. Βάλε τὸ τυφλὸ χέρι στάθλια πρόσωπά τους.

ANT. Νά, στὰ νεκρά σου ἀγόρια ζύγωσε τὸ χέρι.

ΟΙΔ. ὦ λείψανα γλυκά μου! ἔρμα, σ' ἔρμο πατέρα!

ANT. Κ' ἐμένα τῆς καρδιάς μου ἀδέρφι, ὦ Πολυνεΐκη!

ΟΙΔ. Τώρα ἀληθεύει κι ὁ χρησμός πιά τοῦ Λοξία.

ANT. Ποιός; στὰ κακὰ κι ἄλλα κακὰ θὰ πῆς ἀκόμα;

ΟΙΔ. Πῶς θὰ πεθάνω στὴν Ἀθήνα ἐγὼ διωγμένος. 1710

ANT. Ποῦ; ἐσένα ποιός τῆς Ἀττικῆς θὰ δεχτῆ πύργος;

ΟΙΔ. Ὁ ἱερὸς Κολωνὸς τοῦ θεοῦ τοῦ ἀλογάρη. —

Μὰ εἶλα, στήριξε σὺ τὸν τυφλὸ σου πατέρα,

μιά καὶ θέλεις μαζί του νὰ φύγης στὰ ξένα.

ANT. Τράβα στὴν ἔρμη ξενιτειά:

τὰ γαπημένο χέρι

φέρε, γεροπατέρα μου,

νά μ' ἔχῃς ὁδηγήτρα,

σάν καλοτάξιδη πνοή.

ΟΙΔ. Νά, κόρη μου, ξεκίνησα, —

γίνου ὁδηγός μου ἢ ἄραχλη.

(Καὶ στηρίζεται στὸν ὤμο τῆς.)

- ANT. Γένηκ' ἀπόγινα ἀραχλη
μέσ' στις Θηβαῖες παρθένες
ἐγώ, μὰ τὴν ἀλήθεια!
- ΟΙΔ. Ποῦ τὸ γέρικό μου ἀχνάρι νὰ τὸ βάλω;
δῶσ' μου, κόρη μου, ἀντιστύλι.
- ANT. Δῶθε, δῶθε ἀκλούθα με,
δῶθε πάτησε τὸ πόδι,
καὶ σὰν ὄνειρο βαστήξου.
- ΟΙΔ. ὦχ, τί φριχτὸ στὴν ξενιτειὰ νὰ σέρνομαι!
Μὰ ἐμένα ποῦμαι γέρος, ἄς μὲ διώξουν...
ὦχ, βάσανα! τί βάσανα τραβῶ!
- ANT. Τί βάσανα καὶ βάσανα;—Δὲ βλέπει τοὺς κακοὺς 1730
ἢ Δίκη τοῦ θεοῦ, μὴδὲ τὰστόχαστα ἔργα
παιδεύει τῶν ἀνθρώπων.
- ΟΙΔ. Ἐγώ 'μαι ποῦ μὲ οὐράνιο
καλλίνικο τραγοῦδι
δοξάστηκα, ποῦ μιᾶς ζωθιάς
τάλυτο βρῆκα νοιῶσμα!
- ANT. Τῆς Σφιγγὸς θρηνεὶς τὴ δόξα...
Τὴν ἀλλοτινὴ εὐτυχία
μὴν τὴ μελετᾶς· σοῦ ἀπόμεινε
μόνο τὸ πικρὸ μαρτύριο,
ἀπ' τὸν τόπο σου, πατέρα μου, διωγμένος
κάπου θάνατο νὰ βρῆς. 1740
Δάκρυα πόθου ἀφήνοντας
στὶς καλῆς μου, φιλενάδες,
θὰ μισέψω ἀπ' τὴν πατρίδα
σὲ ταξίδι ἀταίριαστο
γιὰ μένα τὴν παρθένα.

ΟΙΔ. Κρίμα στήν καλή σου γνώση!

ΑΝΤ. Στοῦ πατέρα τὰ δεινά

δόξα θὰ μοῦ χάριση . . .

Κλάψτε με τὴν ἄμοιση

γιὰ τοῦ ἀδερφοῦ τὰ πάθη,

ποῦ ἄθαφτος ὁ δύστυχος

μισεύει ἀπὸ τὸ σπίτι!

Μὰ κι ἂν γράφη ἡ μοίρα μου,

πατέρα, νὰ πεθάνω,

νύχτα, μὲ τὸ χῶμα ἐγὼ

θὰ τὸν περισκεπάσω.

1750

ΟΙΔ. Σύρε μὲ τίς φίλες σου...

ΑΝΤ. ὦ ! ἄς πάψω πιά τὸ κλάμα.

ΟΙΔ. Δέηση κάμε στοὺς βωμούς . . .

ΑΝΤ. Χορτάσαν τὰ δεινά μου.

ΟΙΔ. Στὴν ἀπάτητη σπηλιά

σύρε τοῦ Διονύσου,

στά βουνα τῶν Μαινάδων.

ΑΝΤ. Κ' ἐγὼ πότε ἀπ' τὴ Θήβα λαφόδερμα

γιὰ στολίδι στὸν ὤμο φορώντας,

τὸν ἱερὸ τῆς Σεμέλης χορὸ

στά βουνα γι' αὐτὸν χόρεψα, φέρνοντας

χάρην ἄχαρη ἐγὼ στοὺς θεούς;

1760

ΟΙΔ. (χάνοντας κάθε πιά ἐλπίδα πὼς θὰ τὴν ἀπομακρύνῃ ἀπὸ σιμά του
στρέφει καὶ λέγει στοῦ λαοῦ :)

Τῆς πατρίδας μου ὦ πολῖτες δοξασμένοι, μὲ θεωρεῖτε

τὸν Οιδίποδα, ποῦ βροῦχα τὰ περίφημα βρετά,

καὶ ἄντρας εἶμουν τρισμαγάλος, ποῦ ἔσπασα τὴν ἐξουσία

τῆς Σφιγγὸς τῆς ἀντροφόνας μοναχός μου, — τώρα ἐγὼ,

ἄτιμος, ξεκληρισμένος, διώχνουμαι ἀπὸ τὴν πατρίδα!
 Μὰ γιατί τοῦτα νὰ κλαίω καὶ τοῦ κάλου νὰ θρηνώ; —
 Στὴ θεοσταλμένη μοίρα — θνητὸς εἶμαι — ὑπομονή . . .

(Καὶ φεύγει βαρύκαρδος ἀπ' ἀριστερά, στηρίζοντας τὸ χέρι στὸν ὄμο τῆς Ἀντιγόνης.)

ΧΟΡ. ὦ υπερσέβαστη Νίκη θεά,
 πάντα ἐσὺ τῆ ζωῆ μου κυβέρνα,
 καὶ λαμπρὰ χάριζέ μου στεφάνια!

1770

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ

ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΩΝ

Τ Ε Λ Ο Σ